

OPENBARE VERGADERING VAN 29 MEI 2019

Voorzitter: dhr. P.E.J. den Oudsten

Aanwezig: dhr. J. Been (GroenLinks), mw. F.T. Folkerts (GroenLinks), dhr. M. van der Glas (GroenLinks), dhr. J. van Hoorn (GroenLinks), dhr. W.B. Leemhuis (GroenLinks), mw. C.T. Nieuwenhout (GroenLinks), dhr. N. Nieuwenhuijsen (GroenLinks), mw. A.M.M. Schoutens (GroenLinks), dhr. J. Sietsma (GroenLinks), mw. M. Wijnja (GroenLinks), dhr. J. Visser (GroenLinks), mw. K. Boogaard (PvdA), dhr. T.J. Bushoff (PvdA), dhr. M. van der Laan (PvdA), dhr. J.P. Loopstra (PvdA), dhr. H.E.H. van Niejenhuis (PvdA), mw. E.M. van der Weele (PvdA), dhr. D. Brandenburg (SP), dhr. J.P. Dijk (SP), dhr. B. de Greef (SP), dhr. W.H. Koks (SP), mw. L.L.B. Wobma (SP) (*t/m agendapunt 8a*), dhr. B.N. Benjamins (D66), dhr. J.S.R. Lo-A-Njoe (D66), mw. W. Paulusma (D66), dhr. T. Rustebiel (D66), mw. E. Akkerman (VVD), dhr. J. Boter (VVD), mw. I. Jacobs-Setz (VVD), mw. G. de Vries (VVD), dhr. T. Berends (ChristenUnie), dhr. G.B.H. Brandsema (ChristenUnie), dhr. P. Rebergen (CU), dhr. W.I. Pechler (PvdD), mw. K. de Wrede (PvdD), dhr. T. van Zoelen (PvdD), dhr. M. Bolle (CDA), dhr. H.P. Ubbens (CDA), mw. Y.P. Menger (100% Groningen), mw. M.E. Woldhuis (100% Groningen), dhr. A. Sijbolts (Stad en Ommeland), mw. M.J. Sloot (Stadspartij voor Stad en Ommeland), dhr. M.J.H. Duit (Student en Stad), dhr. A.J.M. van Kesteren (PVV)

Commissie: dhr. J. Atema (*agendapunt 2a*)

Afwezig m.k.: mw. K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), mw. T. Moorlag (ChristenUnie)

Griffier: dhr. A.G.M. Dashorst

Secretaris: mw. D. Starmans

Wethouders: dhr. P.E. Broeksma (GroenLinks), mw. G. Chakor (GroenLinks), dhr. M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), dhr. P.S. de Rook (D66), mw. C.E. Bloemhoff (PvdA), dhr. R. van der Schaaf (PvdA), mw. I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie)

1. Opening, mededelingen, vaststelling agenda en verslagen

De VOORZITTER: De vergadering is geopend. Er is bericht van verhindering van mevrouw Moorlag en mevrouw Van Doesen en de heer Bolle is jarig.

(Applaus)

De VOORZITTER: Hij heeft ons uitdrukkelijk verzocht om niet te zingen.

1.a: Vaststelling agenda

De VOORZITTER: Dan vraag ik even uw aandacht voor een paar agendawijzigingen. Om dat ook even compleet met u door te nemen, is het nodig dat ik vooraf aan wethouder Jongman even het woord geef.

Wethouder JONGMAN: Dank u wel, voorzitter. Ja, voor het vaststellen van de agenda zou ik graag wat betreft De Mikkelhorst de volgende mededelingen willen doen. Ik heb contact gehad met de indieners van de bespreekpunten en een motie die in de wandelgangen zwerft, van de leden Boter en Koks, over de situatie bij De Mikkelhorst. Uiteraard waren wij ook zelf op de hoogte en ermee bezig en ook na uw debat in de raadscommissie is er het nodige overleg geweest, waarbij bovenaan staat dat wij als gemeente erkennen dat De Mikkelhorst van grote waarde is voor Haren en omstreken. Dorpswethouder Broeksma heeft eenzelfde beeld en zowel ik als wethouder Broeksma hebben ook ter plekke de waarde ervan in mogen zien, evenals uw raad. Inmiddels is er tot dusverre nog geen duidelijk beeld van de daadwerkelijke situatie bij De Mikkelhorst, omdat wij nog geen inzage hebben kunnen krijgen in de financiële gegevens van De Mikkelhorst. Daarom wil ik u graag het volgende voorstellen. Als eerste: op korte termijn vindt er in alle openheid een coöperatief overleg tussen de gemeente en De Mikkelhorst plaats over de penibele financiële situatie daar. En vanuit deze gezamenlijke en coöperatieve houding, pleegt zowel de gemeente

deze inzet, als ook De Mikkellhorst. Als tweede: Naast het beoordelen van de financiële situatie, wordt ook de functie van De Mikkellhorst vanuit zorg, voor de buurt, voor Haren, de schooltuinen enzovoorts, betrokken in alle overwegingen. En als derde: Over het resultaat en de uitkomsten van bovenstaande, willen we de commissie Onderwijs en Welzijn informeren. Naar verwachting is dat pas na de zomer mogelijk, omdat goed overleg en goed inzicht in de financiële situatie tijd vergen. Daarbij volgen we uiteraard de ontwikkeling van De Mikkellhorst op de voet.

De VOORZITTER: En waarom wordt dit verhaal nu hier met u gedeeld? Omdat dit moet leiden tot het schrappen van het agendapunt voor vandaag. De heer Boter.

De heer BOTER (VVD): Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik kijk nog wel even stiekem naar de heer Koks, maar hij zoekt geen oogcontact met mij. Maar hij zwaait wel heel vrolijk. Dus dan zouden we agendapunt 7a kunnen schrappen hiermee, want hiermee wordt tegemoetgekomen aan de nog niet ingediende motie.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Dan hebben we nog een paar andere wijzigingen ook met u te delen. De eerste is even scherplijpen op agendapunt 2. Daar gaat het om de beëdiging én de benoeming van de heer Atema. Ik zal hem straks vragen om even naar voren te komen.

Agendapunt 7a wordt dus geschrapt, zoals u net hebt geaccordeerd. Agendapunt 7b heeft hetzelfde lot. Het hoeft niet meer geagendeerd te worden. Dan hebben we 7e, het meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer. Dit gaat naar de conformstukken en wordt 6i. En dan hebben we nog onder de discussiestukken de financiële jaarstukken Publieke Gezondheid en Zorg. Die gaan naar de hamerstukken, dat wordt 6j, als ik het goed heb. En dan vergeet ik er een, waarschijnlijk. 7f, de stand van zaken binnenstadprogramma Ruimte voor jou. Dit kan van de agenda. Hebt u het nog een beetje op een rij? Mooi.

2. Benoemingen

2.a: Benoeming dhr. J. Atema als woordvoerder in commissie

De VOORZITTER: Dan beginnen we met de beëdiging van de heer Atema. Ja, dat is heel goed, mijnheer Atema. Ik wilde u vragen: wilt u mij zo'n beetje volgen? U kent de procedure; hij kenmerkt zich door eenvoud. Ik wil graag aan de raad en de publieke tribune vragen om te gaan staan.

Ik lees u de verklaring voor: "Ik verklaar dat ik, om tot commissielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als commissielid naar eer en geweten zal vervullen." En dan kunt u mij nazeggen: dat verklaar en beloof ik.

De heer ATEMA: Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: Gefeliciteerd. Ik dank u. U kunt weer gaan zitten.

(Applaus)

De VOORZITTER: Uw applaus versta ik ook als goedkeuring voor de benoeming zelf.

1.b: Vaststelling verslag Ten Boer, 19 december 2018

De VOORZITTER: Dan hebben wij nog – dat heb ik het overgeslagen per abuis, maar dat moet wel even gebeuren – de vaststelling van de verslagen van Ten Boer van 19 december 2018. Ik stel u voor om conform te besluiten.

3. Rondvraag en interpellaties (n.v.t)

De VOORZITTER: Er zijn geen interpellaties en er is geen verzoek om een rondvraag te gebruiken.

4. Initiatiefvoorstellen (n.v.t)

De VOORZITTER: Er zijn geen initiatiefvoorstellen.

5. Ingekomen stukken

De VOORZITTER: De ingekomen stukken.

5.a: Ingekomen collegebrieven

Nr. raad	Onderwerp	Ontvangen d.d.	afhandeling	cie. datum
1	Jaarstukken Regio Groningen-Assen 2019	17-4-2019	via de. B&V	8-5-2019 16.30
2	Instellen rookvrije zones (APV) bij drie pilotlocaties - Wensen en bedenkingen	17-4-2019	via de. O&W	7-5-2019
3	Opheffen geheimhouding	17-4-2019	via de. F&V	5-6-2019
4	ARCG Jaarrapport 2018 en Algemene beleidsmatige en financiële kaders 2020	17-4-2019	via de. B&V	8-5-2019 13.00
5	Let's Gro 2019	17-4-2019	via de. F&V	5-6-2019
6	Stand van zaken binnenstadsprogramma Ruimte voor jou 2019	18-4-2019	via de. B&V	8-5-2019 16.30
7	OV-bureau Kaders begroting 2020 en jaarstukken 2018	18-4-2019	via de. B&V	8-5-2019 16.30
8	Beheermaatregelen als gevolg van essentaksterfte	18-4-2019	via de. B&V	8-5-2019 13.00
9	Terras Ludina	18-4-2019	via de. R&W	8-5-2019
10	Actuele stand van zaken MartiniPlaza	25-4-2019	via de. O&W	12-6-2019
11	BORG-rapportage 2018	25-4-2019	via de. B&V	8-5-2019 13:00
12	Conceptbegroting 2020 GR Publiek Vervoer Groningen Drenthe (zienswijzen)	25-4-2019	via de. O&W	7-5-2019
13	Vaststelling uitwerkingsplan Westerwal Van Heemskerckstraat	25-4-2019	via de. R&W	5-6-2019
14	Parkeermaatregelen Oosterpark Bloemenbuurt Noord en de Velden e.o.	25-4-2019	via de. B&V	5-6-2019
15	Conceptjaarrekening 2018 GR Publiek Vervoer Groningen Drenthe (zienswijzen)	25-4-2019	via de. O&W	7-5-2019
16	Klachten behandeld door de Ombudsman over regelgeving kamerverhuur	25-4-2019	betrekken bij agendapunt	8b
17	Informereren over de bestedingsprogramma's voor erfgoed en archeologie 2019	25-4-2019	via de. R&W	5-6-2019
18	Wijziging aanleg kunstgrasvelden 2019	25-4-2019	via de. O&W	12-6-2019
19	Wijziging reguliere openingstijden bruggen	25-4-2019	via de. B&V	5-6-2019
20	Plan van aanpak noorderhaven	26-4-2019	via de. R&W	8-5-2019
21	Parkeergarage Stationsgebied-Zuid	30-4-2019	via de. R&W	5-6-2019
22	OV-bureau ontwerpbegroting 2020 en ontwerp hoofdlijnen dienstregeling bus 2020	9-5-2019	via de. B&V	5-6-2019
23	Zienswijze Begroting 2019 Veiligheidsregio Groningen	9-5-2019	via de. F&V	5-6-2019
24	Advies vaststellingsbesluit Groningenveld 2019-2020	10-5-2019	via de. F&V	5-6-2019
	Erratum ontwerpbegroting 2019	14-5-2019	via de. F&V	15-5-2019
25	Actualisatie Regels Water	15-5-2019	via de. R&W	5-6-2019
26	Tiny Houses Westpark	15-5-2019	via de. R&W	5-6-2019
27	Herinrichting omgeving Sint Jansbrug	15-5-2019	via de. B&V	5-6-2019
28	Onderzoeken verkeerscirculatieplan en duurzame alternatieven	16-5-2019	via de. B&V	5-6-2019
29	Ontwerpbegroting 2020 Meerschop Paterswolde	16-5-2019	via de. O&W	12-6-2019
30	Parkeermaatregelen Selwerd Zuid	16-5-2019	via de. B&V	5-6-2019
31	Ontwerpbegroting ARCG 2020 (zienswijze)	16-5-2019	via de. B&V	5-6-2019
32	Uitgangspuntennotitie actualisatie woonvisie	16-5-2019	via de. R&W	5-6-2019
33	Vastgoednota (wensen en bedenkingen)	16-5-2019	via de. R&W	5-6-2019
34	Jaarverslag 2018 Toezicht Calamiteiten en Geweld Wmo	16-5-2019	via de. O&W	12-6-2019
35	Experiment gesloten coffeeshopketen (wensen en bedenkingen)	22-5-2019	via de. F&V	5-6-2019, 19-6-2019
36	Update actieplan ondernemen met impact	22-5-2019	via de. W&I	12-6-2019

37	Kinderburgemeester 2018-2019	22-5-2019	via cie. F&V	19-6-2019
38	Voortgang Aanpak Ring Zuid januari -april 2019	22-5-2019	via cie. B&V	19-6-2019
39	Stand van zaken aanpak bruggen Hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl	22-5-2019	via cie. B&V	19-6-2019
40	Ontwikkelingen jeugdhulp mei 2019	22-5-2019	via cie. O&W	12-6-2019
41	Experiment basisbaan	22-5-2019	via cie. W&I	12-6-2019
42	Aanvragen NPG 2019	22-5-2019	via cie. F&V	19-6-2019
43	Revitalisering Stadhuis vaststelling Definitief Ontwerp	24-5-2019	via cie. F&V	5-6-2019
44	Groningen Spoorzone, aanbesteding Stationscontract	27-5-2019	via cie. R&W	19-6-2019

5.b: Ingekomen overige stukken

Nr.	Afzender	Onderwerp	Dagmail d.d.	Advies/afhandeling
1.	Burger	Spits idee	16-4-2019	Tkn.
2.	OV bureau Groningen-Drenthe	Verzoek instemming te verlenen voor deelname van OV-bureau in gemeenschappelijke regeling Publiek Vervoer	16-4-2019	Tkn.
3.	GR Meerschap Paterswolde	Toezening voorlopige jaarrekening 2018 en ontwerpbegroting 2020	16-4-2019	Tkn.
4.	Burger	Geen gemeenschappelijke visie op gebied transport & logistiek, bijbehorende infrastructuur	18-4-2019	Tkn.
5.	Burger	Protest tegen onaangekondigde nieuwe parkeerplekken voor de deur	18-4-2019	Tkn.
6.	Burger	Controleren trekkracht schroef ankers verdiepte zuidring – tunnel zuidring	18-4-2019	Tkn.
7.	Wethouder Chakor	Afschrift bewonersbrief Noorderplantsoen einde werkzaamheden april 2019	18-4-2019	Tkn.
8.	Cliëntenraad	Afschrift van reactie op Coalitie Akkoord	18-4-2019	Tkn.
9.	Gedeputeerde Staten Provincie Groningen	Gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020 Gemeenten)	23-4-2019	Tkn.
10.	Burger	RLI Luchtvaartadvies bouwsteen lobby Lelylijn	23-4-2019	Tkn.
11.	Burger	Ook via de route Amsterdam-Groningen-Bremen-Hamburg-Berlijn in 4 uur per spoor Lelylijn TEN-T	24-4-2019	Tkn.
12.	Burger	Regio Groningen-Assen meer slagkracht zie Amsterdam en Arnhem-Nijmegen	24-4-2019	Tkn.
13.	Burger	Zuidelijke weg A7-N7 (verbindingsweg A7 door de stad Groningen)	24-4-2019	Tkn.
14.	Burgemeester den Oudsten	Bezoek burgermeester en wethouder aan Hamburg i.v.m. ondertekening Letter of Intent	24-4-2019	Tkn.
15.	Burger	Luchtruimherziening context Groningen Airport Eelde en wind boven de Wadden	25-4-2019	Tkn.
16.	Burger	Geen reactie ontvangen n.a.v. melding bij Meldpunt Discriminatie	26-4-2019	Tkn.
17.	Burger	Onleefbare situatie Westerhavenstraat	26-4-2019	Tkn.
18.	Burger	Amsterdam-Berlijn 4 uur=Lelylijn TEN-T dorogetrokken tot en met Hamburg	26-4-2019	Tkn.
19.	Burger	Reactie beëindiging grootprojectstatus en verzoek evalueer hsl zuid	1-5-2019	Tkn.
20.	Burger	Eindhoven voorbeeld voor Groningen Airport Eelde	1-5-2019	Tkn.
21.	Burger	ERMTS casus Wunderline en trein 0,5 uur sneller Amsterdam-Groningen/Leuwarden	1-5-2019	Tkn.
22.	Coöperatieve Wijkraad Oosterparkwijk	Jaarverslag 2018	1-5-2019	Tkn.

Nr.	Afzender	Onderwerp	Dagmail d.d.	Advies/ afhandeling
23.	SNDR	Toekomst Drafbaan Groningen	3-5-2019	<i>Via begrotingscie. O&W 15-5</i>
24.	Woonschepencomit� Groningen	Plan van aanpak Noorderhaven veroorzaakt grote zorgen en problemen	6-5-2019	<i>Via cie. R&W 8-5, punt B1</i>
25.	OR Stichting WIJ Groningen	Bezuinigingen Stichting WIJ Groningen	6-5-2019	<i>Via begrotingscie. O&W 15-5</i>
26.	Burger	Verkeer en gezondheid	6-5-2019	Tkn.
27.	Burger	Afschrift van mail aan Staatsbosbeheer m.b.t. Bosbeheer en Biomassa – een onterechte aanname van duurzaamheid en een zeer schadelijk duet van deze twee	6-5-2019	Tkn.
28.	Burger	Noorderhaven Overbrugbare verschillen t	6-5-2019	<i>Via cie. R&W 8-5, punt B1</i>
29.	De Sociale Alliantie	Brief aan gemeenteraden over energietransitie	7-5-2019	Tkn.
30.	Fietsersbond	Fietsonderwerpen in het Meerjarenprogramma Verkeer & Vervoer	7-5-2019	<i>Via cie. B&V 8-5 (16.30 uur), punt B2</i>
31.	Krasse Knarren Vereniging Noaberhof	Locatie Knarrenhof t.b.v. cie. O&W	7-5-2019	Tkn.
32.	Burger	Verkeer en gezondheid	8-5-2019	Tkn.
33.	Burger	Spoorgoedervervoer 2040 en Duits onderzoek modal shift van vrachtwagen naar trein	8-5-2019	Tkn.
34.	Burger	Amsterdam-Groningen-Bremen-Hamburg-Berlijn is 4 uur per trein	8-5-2019	Tkn.
35.	Burger	Informatie zorg en werk	8-5-21019	Tkn.
36.	Burger	Wel analyse maar geen gemeenschappelijke visie op mobiliteit tot 2040	10-5-2019	Tkn.
37.	Burger	Mobiliteitsvisie Brede Regio Utrecht voorbeeld voor Regio Groningen-Assen	10-5-2019	Tkn.
38.	Burger	A28 Hoogeveen-Meppel ook probleem Provincie en Gemeente Groningen	10-5-2019	Tkn.
39.	De besturen van de 3 Schilderkwartieren	Klachten over vergunningen voor woningen	13-5-2019	Tkn.
40.	De lieve goede Sint	Afbouw traditionele zwarte piet bij Sinterklaasintocht	13-5-2019	Tkn.
41.	Adviseur KHRV	Inspraak over bezuiniging op de Drafbaan	14-5-2019	Tkn.
42.	Gemeente Hoeksche Waard	Aangenomen motie onderzoek laagfrequent geluid windturbines	14-5-2019	Tkn.
43.	Stichting NL Haarden- en Kachelbranche	Rapport Basis voor beleid houtrookoverlast en luchtkwaliteit	14-5-2019	Tkn.
44.	Bewoners wijk Klein Martijn II	Zorgwekkende ontwikkelingen in de wijk	14-5-2019	Tkn.
45.	Gemeentelijke Ombudsman	Jaarverslagen	14-5-2019	Tkn.
46.	Burger	Insprektekst Toekomst van de Drafbaan	14-5-2019	Tkn.
47.	Clëntenraad	Ongevraagd advies over ‘De woonsituatie kent vele tinten grijs’ (m.n. cie. W&I)	14-5-2019	Tkn.

Nr.	Afzender	Onderwerp	Dagmail d.d.	Advies/afhandeling
48.	Burger	Nedersaksenlijn en Lelylijn beide hard nodig voor Noordoost-Nederland in landsdeel spooragenda 2020-2040	14-5-2019	Tkn.
49.	Van Gelder Catering	Voornemen gemeente inzake Drafbaan	15-5-2019	Tkn.
50.	Café het Noorderstation	Parkeerruimte Noorderstation	16-5-2019	Tkn.
51.	Kunstraad Groningen	Jaarverslag 2018	16-5-2019	Tkn.
52.	College	Verslag bijeenkomst Kadernota Cultuur 2021-28 van woensdag 10 april 2019	16-5-2019	Tkn.
53.	Burger	Vaarweg Lemmer-Delfzijl in context met Duits Masterplan Binnenvaart	16-5-2019	Tkn.
54.	Burger	Internationale spooragenda Noordoost-Nederland (Lelylijn, Wunderline en Nedersaksenlijn-MIRT)	17-5-2019	Tkn.
55.	Burger	Overname sprinterdiensten Zwolle-Groningen-Leeuwarden na 2024	17-5-2019	Tkn.
56.	Burger	Spooraansluitingen met Duitsland inzake grensoverschrijdende projecten met Duitsland	20-5-2019	Tkn.
57.	Inwoner Korrewegwijk	Gemiste inspraak t.a.v. de Begroting	20-9-2019	Betrokken bij Begrotingsraad 22-5-2019
58.	Dorpsvereniging Filopopers Nieuw-Bijerland, werkgroep CPG	Aangenomen motie onderzoek laagfrequent geluid windturbines in gemeente Hoeksche Waard	21-5-2019	Tkn.
59.	PlasBossinade Advocaten	Advies experiment gesloten Coffeeshopketen	21-5-2019	Betrokken bij hoorzitting 28 mei 2019
60.	Gedeputeerde Staten Provincie Groningen	Zienswijze ontwerp bestemmingsplan Zernike Campus	21-5-2019	Ter afhandeling betreffende afdeling
61.	Stichting Vrienden van de Stad Groningen	Hoe nieuwbouw ingepast kan worden in een historische context (t.b.v. cie. R&W)	22-5-2019	Tkn.
62.	Burger	Bestrating markterreinen Vismarkt en Grote Markt Groningen	22-5-2019	Tkn.
63.	PlasBossinade Advocaten	Brief over rapporten Jongerenhuisvesting	22-5-2019	Te betrekken bij Raad 29-5-2019 agendapunt 8b
64.	Sportkoepel	Sportbegroting (t.b.v. cie. O&W)	22-5-2019	Betrokken bij Begrotingsraad 22-5-2019
65.	Wethouder Broeksma	Antwoord op toezegging energiebedrag op blz. 203 van de begroting	22-5-2019	Betrokken bij Begrotingsraad 22-5-2019
66.	Burger	Opcenten, vrachtwagenheffing, modal shift spoor en binnenvaart en het BO-MIRT welke kaders krijgt uw gedeputeerde?	23-5-2019	Tkn.
67.	Burger	Aanpak Ring Zuid en het Amsterdamse project Zuidasdok neef en nicht?	23-5-2019	Tkn.
68.	Burger	ERTMS ook op het spoor in Noord-Nederland BO-MIRT	23-5-2019	Tkn.
69.	Burger	Logiesbelasting	23-5-2019	Te betrekken bij cie. F&V 5-6

Nr.	Afzender	Onderwerp	Dagmail d.d.	Advies/afhandeling
70.	Kennisplatform Veehouderij en humane gezondheid	Folders	23-5-2019	Tkn.
71.	Koninklijke Horeca Nederland (KHN) en Hoteloverleg Groningen (HOG)	Toeristenbelasting 2019	23-5-2019	Te betrekken bij cie. F&V 5-6
72.	Koffieshops Groningen	Experiment achterdeur koffieshops	24-5-2019	Betrokken bij hoorzitting 28 mei 2019
73.	Gemeente Appingedam	Aangenomen motie van machteloosheid	24-5-2019	Tkn.
74.	Burger	Reactie op collegebrief over rapporten Ombudsman onttrekkingsvergunning	24-5-2019	Te betrekken bij Raad 29-5-2019 agendapunt 3b
75.	Coffeeshop Retro	Experiment gesloten Coffeeshops	24-5-2019	Betrokken bij hoorzitting 28 mei 2019
76.	Bewoners Kop van Oost en Eemskanaal Zuidzijde	Next City Beton Bos	27-5-2019	Tkn.
77.	Bewonersorganisatie Oosterparkwijk, Buurtoverleg Professorenbuurt-Oost, Woonschepen Oosterhamrikkanaal	Vervanging Gerrit Krolbrug	27-5-2019	Tkn.
78.	Burger	Afschrift van aanvraag tot een persoonlijk onderhoud leden Provinciale Staten over aanleg Zuidelijke Ringweg	27-5-2019	Tkn.
79.	PlasBossinade Advocaten	Advies experiment gesloten coffeeshopketen n.a.v. collegebrief	27-5-2019	Betrokken bij hoorzitting 28 mei 2019
80.	Gemeente Bunschoten	Aangenomen motie 'Denk aan de ambulante handel'	27-5-2019	Tkn.
81.	Advocaat namens Coffeeshophoudster	Opmerkingen hoorzitting Wietexperiment	27-5-2019	Betrokken bij hoorzitting 28 mei 2019
82.	Werkgroep Bomen Groningen	Input fietsroute Groningen-Sauwerd t.b.v. raadsvergadering 29-5, agendapunt 7d	27-5-2019	Te betrekken bij Raad 29-5-2019 agendapunt 7d
83.	Centraal Stembureau	Benoeming mevrouw Menger als lid van de raad (benoemd op 22 mei 2019)	n.v.t.	Tkn.

5.c: Bekrchtiging geheimhouding ex art. 25 Gemeentewet geheime bijlagen bij raadsvoorstel Investerings Warmtenet Noordwest

De VOORZITTER: Ik vraag uw aandacht nog even voor 5c, bekrchtiging van de geheimhouding ex art. 25 Gemeentewet. Ik stel u voor om daartoe te besluiten.

6. Conformstukken

De VOORZITTER: Dan hebben we de conformstukken en ik stel u voor om u de gelegenheid te geven om in één keer met uw stemverklaring te komen, voor zover u dat nodig vindt. Niet? Dan gaat het over de volgende stukken:

- 6.a:** Wijziging van en deelname OV-bureau aan GR Publiek Vervoer (raadsvoorstel 25 april 2019) + Zienswijzen t.a.v. Conceptbegroting 2020 GR Publiek Vervoer Groningen Drenthe (collegebrief 25 april 2019) + Zienswijzen t.a.v. Conceptjaarrekening 2018 GR Publiek Vervoer Groningen Drenthe (collegebrief 25 april 2019)
- 6.b:** Kredietaanvraag vervanging parkeerautomaten Haren (raadsvoorstel 17 april 2019)
- 6.c:** Opheffen geheimhouding (49632-2019, raadsvoorstel 8 mei 2019)
- 6.d:** Meerjarenprogramma Leefkwaliteit 2019-2022 (raadsvoorstel 18 april 2019)
- 6.e:** Herziene grondexploitatie Meerstad (raadsvoorstel 26 april 2019)
- 6.f:** Aanvraag aanvullend krediet Borgmanschool (52908-2019, raadsvoorstel 25 april 2019)
- 6.g:** Kredietaanvraag bouw kinderopvang in Vensterschool Oosterparkwijk (52915-2019, raadsvoorstel 26 april 2019)
- 6.h:** Niet-ontvankelijk verklaren bezwaarschrift inzake verhuurdvergunning (65644-2019, raadsvoorstel)
- 6.i:** Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer 2019-2022 (raadsvoorstel 26 april 2019)
- 6.j:** Financiële jaarstukken Publieke Gezondheid en Zorg (PG&Z) (61485-2019, raadsvoorstel 9 mei 2019)

De VOORZITTER: Ik stel u voor om in één keer conform te besluiten. Dank u.

7. 1-minuutinterventies

De VOORZITTER: Dan gaan wij over tot behandelen van de 1-minuutinterventies.

7.a: *(van de agenda geschrapt)*

7.b: *(van de agenda geschrapt)*

7.c: Beheermaatregelen als gevolg van essentaksterfte (collegebrief 18 april 2019)

De VOORZITTER: Ik begin met 7c, beheermaatregelen essentaksterfte. De heer Brandenburg.

De heer BRANDENBARG (SP): Ja, dank, voorzitter. Groen leidt tot ontmoeting, nodigt uit tot bewegen en helpt tegen klimaatverandering. Dat waren de woorden van de wethouder in de commissie over het meerjarenprogramma Leefkwaliteit. Dat was een mooie lofzang, maar vooral ook erg makkelijk bij een programma zonder concrete plannen. De essentaksterfte is een stuk concreter. De komende jaren worden honderden bomen gekapt. Een-op-een herplanten op dezelfde locatie kan niet altijd en de reactie van dit zelfverklaarde groenste college ooit was en is heel anders. Helaas, zei de wethouder, zonder een plan om de bomen ergens anders terug te plaatsen. Daarover had de wethouder haar twijfels, want dat was, en ik citeer: "een politieke keuze". Voorzitter, ambtelijk navragen leert dat dit college de bevoegdheid heeft om bomen op andere locaties terug te planten. De SP concludeert dat dit groenste college ooit deze politieke keuze dus niet wil maken. Daardoor verdwijnt er groen in de gemeente en is dit college die zelfbenoemde titel niet waard, tenzij de coalitie onze motie steunt.

Motie 1: Herplant die boom (SP, VVD, CDA, 100% Groningen)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 29 mei 2019 besprekende de collegebrief 'Beheermaatregelen als gevolg van essentaksterfte',

constaterende dat:

- van 9617 essen in de gemeente Groningen is vastgesteld dat zij aangetast zijn door essentaksterfte, waardoor er dit jaar 945 bomen gekapt moeten worden en in een later stadium mogelijk meer;
- herplant van de 945 te kappen bomen als gevolg van de essentaksterfte niet overal mogelijk is, doordat er in bosverband of ondergronds onvoldoende ruimte is;
- de wethouder heeft aangegeven dat niet elke gekapte es een-op-een wordt herplant en compensatie op andere locatie(s) een politieke keuze is;
- het college de bevoegdheid heeft om bomen op alternatieve locaties terug te planten, wanneer herplant op dezelfde locatie onmogelijk of onwenselijk is;

overwegende dat:

- dit college zelf aangeeft het groenste college ooit te zijn;
- Groningen door verminderde herplant steeds meer groen verliest;
- er onrust en onduidelijkheid bestaat over het verdwijnen van groen in de gemeente;
- er in de gemeente Groningen voldoende open plaatsen zijn waar een boom geplant kan worden;
- er ook kostenbesparende alternatieven voor herplant denkbaar zijn, zoals jongere bomen;

verzoekt het college:

- voor gekapte bomen die niet teruggeplant kunnen worden, bomen terug te planten op alternatieve locaties en daarbij kostenbesparende alternatieven te betrekken;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Het woord is aan de heer Sietsma.

De heer SIETSMA (GroenLinks): Ja, voorzitter, het is een treurig gezicht. De zieke essen en de noodzaak om te kappen komt uitsluitend voort uit veiligheidseisen. Wij snappen dat er gekapt moet worden. We zien ook het enorme probleem dat daarmee ontstaat, omdat het om honderden en misschien enkele duizenden bomen kan gaan. Die zijn niet van vandaag op morgen herplant, dus wij vragen het college om nog eens even zorgvuldig na te denken over hoe we zoveel mogelijk een-op-een herplant voor elkaar kunnen krijgen en daarover met de raad in gesprek te gaan. Daarom dienen wij de volgende motie in.

Motie 2: Essentaksterfte (GroenLinks, D66, PvdA, ChristenUnie, PvdD)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 29 mei 2019 ter bespreking van de collegebrief inzake de essentaksterfte,

constaterende dat:

- bij 56% van de essen (9.617 stuks) aantasting met essentaksterfte vastgesteld;
- 945 bomen zodanig zijn aangetast dat uit het oogpunt van veiligheid deze bomen in 2019 gekapt moeten worden;
- de beleidsregels voor verlenen van een kapvergunning ervan uitgaan dat herplant in principe altijd wordt opgelegd, uitgezonderd specifieke gevallen¹;

overwegende dat:

- verdere kap in de komende jaren waarschijnlijk noodzakelijk is;
- Groningen wil investeren in uitbreiding van groenstructuren;
- in de praktijk niet alle essen aangetast worden en dat soms herstel mogelijk blijkt, met name bij oudere bomen²;
- het college een ‘Groenplan’ in voorbereiding heeft;

verzoekt het college:

- de kap van essen zoveel mogelijk te beperken;
- zich tot het uiterste in te spannen om (gefaseerde) herplant te realiseren;
- de raad dit najaar, voor de begrotingsaanbieding, over de ruimtelijke en financiële consequenties van een-op-een-herplant te informeren;
- in het op te stellen Groenplan een integraal voorstel te doen over hoe om te gaan met herplant;

en gaat over tot de orde van de dag.

¹ Artikel 4 Beleidsregels APVG Vellen van een houtopstand

² Zie bijvoorbeeld: <https://www.wur.nl/nynieuws/Niet-elke-es-gaat-doodaan-essentaksterfte.htm>

De VOORZITTER: Ga uw gang. De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Voorzitter, ja, de heer Sietsma zegt: “Ik wil graag dat het college zorgvuldig nadenkt.” Hij dient nu een motie in, die ik al heb mogen zien, die eigenlijk de samenvatting is van wat de wethouder in de commissie al zei. Dus we gaan nu de toezegging van de wethouder vatten in een motie om het college dat nog een keer te laten herhalen. Wat wilt u nu precies bereiken en waarom steunt u niet gewoon de motie van de SP om herplant aan het college te vragen?

De heer SIETSMA (GroenLinks): De motie van de SP heeft geen dekking, zoals u kunt zien. Dat is een serieus probleem. De wethouder heeft al gezegd: wij willen op zoek naar die dekking in een meerjarig verband en wij willen over de oplossingen die het college denkt te kunnen vinden, graag nader in gesprek.

De VOORZITTER: De heer Brandenburg.

(Storing aan de geluidsinstallatie)

De VOORZITTER: Dat heeft met de tekst van de motie te maken, dat begrijpt u.

(Storing aan de geluidsinstallatie)

De heer BRANDENBARG (SP): Ik heb de motie van GroenLinks ook al kunnen zien. Daarin staat ook het verzoek om uit te zoeken wat het was. Nou, die vraag heb ik vanmiddag even aan de ambtenaar gesteld. Het kost ongeveer 1000 euro om een boom terug te planten in plaats van grasland. En zij zouden uitrekenen hoeveel dat dan zou worden. De vraag is eigenlijk heel simpel: wil GroenLinks nou dat er ergens in deze ...?

De VOORZITTER: Ik ga even schorsen. Dit moet even goed geregeld worden. Dan kunt u nog even nadenken over het antwoord. Ik schors de vergadering voor een paar minuten en dan kunnen de technici even rustig hun gang gaan.

(Schorsing 16.48 uur – 16.50 uur)

De VOORZITTER: We gaan het opnieuw proberen. De heer Sietsma.

De heer SIETSMA (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Het is heel simpel. We hebben natuurlijk ook navraag gedaan wat dat kost en er zijn verschillende oplossingen voor. Herplant met verschillende prijskaartjes. En dat is precies waarover wij nog even van gedachten willen wisselen met het college.

De heer BOTER (VVD): Ja, nog even over het eerdere antwoord dat gegeven werd op het CDA, dat er geen dekking zou zijn: een dekking zit al in het plan, want bomen die gekapt worden, worden ook weer teruggeplaatst. Dus dat is wat de motie van de SP vraagt. Dan kunt u daar toch gewoon voor zijn?

De heer SIETSMA (GroenLinks): De heer Boter weet kennelijk niet wat het kost om een boom te planten. Daar is geen dekking voor, dat weet u net zo goed als ik.

De VOORZITTER: De heer Ubbens nog even.

De heer UBBENS (CDA): Ja, bedankt, voorzitter. Ja, we kappen bomen vanwege een bepaalde reden. We hebben herplantplicht. Dan heb je daar toch budget voor om al die bomen te herplanten? Dan kom je er ondertussen achter dat op sommige plekken die bomen niet herplant kunnen worden op die plek. Dan kun je toch ergens anders die bomen planten? Dan ben je toch al ergens op voorhand aan het bezuinigen, omdat je ervan uitgaat dat je sommige bomen niet kan herplanten?

De heer SIETSMA (GroenLinks): Ik ga helemaal niet uit van bezuinigen, voorzitter. Dus ik weet niet precies waar u naartoe wilt. U wilt graag een uitspraak van mij dat wij coûte que coûte een-op-een gaan herplanten, maar die gaat u niet krijgen, want we willen graag het hele plaatje zien over de kosten. En nou ja, we vervallen in herhaling, op deze manier.

De VOORZITTER: Ik heb de indruk, want er is nu weer een interruptie van de heer Brandenburg, dat we die dan ook moeten beschouwen als de laatste. Want dit debatje, voel ik, vindt zijn afronding, langzamerhand.

De heer BRANDENBARG (SP): Ja, deze motie vraagt eigenlijk niet zo heel veel. Ze vraagt gewoon om een-op-een terug te planten. Er staat geen termijn bij, er staat niet bij op welke manier dat moet. Ze mogen alle kostenbesparende alternatieven erbij betrekken en voor mijn part mogen ze eerst nog uitzoeken wat het kost. Ik zie niet wat u in de weg staat om gewoon te zeggen: wij willen dat bomen die gekapt worden, teruggeplaatst worden.

De heer SIETSMA (GroenLinks): Ja, volgens mij heb ik daar al antwoord op gegeven. Dus dat punt is gemaakt.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen uit de raad? De heer Van Kesteren.

De heer VAN KESTEREN (PVV): Dank u wel, voorzitter. Ja voorzitter, GroenLinks wil dekking zoeken voor bomen. Hoe verzin je het? Nou, de PVV neemt geen blad voor de mond, want we zeggen gewoon: kom na wat je belooft. Er blijkt al voor de tweede keer sprake van kiezersbedrog. A-kerkhof, nu weer het niet nakomen van herplant van essen. Graag een reactie.

De VOORZITTER: De heer Sietsma blijft keurig staan, dat is ook goed, maar volgens mij was dit gewoon uw bijdrage in het geheel van de discussie, hè?

De heer VAN KESTEREN (PVV): (...)

De VOORZITTER: Ja, dat snap ik. Dus dit was niet specifiek voor u bedoeld. Zijn er andere leden van de raad die nog het woord willen voeren? Ik constateer dat dit niet het geval is. Mijnheer Loopstra?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Dank u, voorzitter. Ja, dat was gewoon wel schrikken, een jaar geleden en nu weer, met die essentaksterfte en dat er dus veel bomen gekapt moeten worden. Wij volgen het college hierin dat men zijn uiterste best doet om de zaak weer recht te breien, althans om te herplanten. Maar het kan natuurlijk niet zo zijn dat, als er nu nog onduidelijkheid is over hoeveel bomen er zo meteen nog ziek zijn en gekapt moeten worden, je gewoon zegt als raad: college, een-op-een vervangen. Dus wij steunen de motie van GroenLinks, waarbij wordt gezegd: zoveel mogelijk en de veiligheid staat voorop. En wij volgen daarmee dus de motie van GroenLinks. De motie van de SP, ja dat kan volgens ons niet. Een-op-een herplanten, dat je dat van tevoren zo vastlegt. Ik denk dat je dan de zaak niet helemaal helder hebt.

De VOORZITTER: Het is een 1-minuutinterventie, hè. Dus we gaan er niet echt een heel debat van maken. De heer Brandenbarg, kort.

De heer BRANDENBARG (SP): Nou ja, ik zou graag een argument horen waarom het niet zo kan zijn dat een-op-een herplanten kan. Dat is namelijk gewoon het staande kapbeleid, ongeveer.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Dat beleid is er natuurlijk als er geen bomen ziek worden. Dan spreek je af, als er ergens in een wijk wordt gebouwd en de bomen moeten weg, dan worden ze herplant. Het is natuurlijk een unieke situatie dat er zoveel bomen ziek zijn. En dan kunt u niet zo zeggen: ja, zoek dan maar alternatieven en daar kan dan de boel herplant worden. Dat zien wij als Partij van de Arbeid-fractie niet zitten.

De VOORZITTER: Mevrouw De Wrede.

Mevrouw DE WREDE (Partij voor de Dieren): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik wilde gewoon mijn woordvoering doen. Ik had geen interruptie. Is dat ook goed?

De VOORZITTER: Heel goed.

Mevrouw DE WREDE (Partij voor de Dieren): Oké. Ja, essentaksterfte, tragisch. Het is al benadrukt in de vorige woordvoeringen. Het belang van groen in onze leefomgeving kan niet voldoende benadrukt worden, zowel voor mens als dier. Wij dienen de motie van GroenLinks mede in en zullen ook de motie van de SP steunen.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Dan zie ik geen verdere woordvoeringen vanuit de raad. Dan gaan we naar het college. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder CHAKOR: Dat is snel. Kan ik hier staan? Is dat ook prima?

De VOORZITTER: U mag blijven zitten, u mag staan, zolang u maar in deze zaal blijft.

Wethouder CHAKOR: Dat komt wel goed, ook al denk ik, als ik naar buiten kijk: de zon schijnt en daar zou ik ook wel willen zitten. Laat ik even beginnen met dat u moet begrijpen dat het kappen van bomen ons gewoon heel zwaar valt. Het moet helaas, omdat de bomen inderdaad ziek zijn, maar ook uit

veiligheidsoverwegingen. Conform ons kapbeleid zullen we dus ook voor elke gekapte boom een boom terugplanten. Het kapbeleid gaat uit van een-op-een herplant, tenzij. En in deze situatie moeten we wachten met planten van nieuwe bomen, totdat meer bomen gekapt zijn en er ruimte ontstaat voor herplant. Het college houdt dit uitgangspunt van het huidige kapbeleid ook aan. En als wij hiervan afstappen, zal voor plekken waar geen ruimte is om een boom op dezelfde plek te herplanten, een andere locatie gevonden moeten worden. En dit is om redenen niet gewenst. We kiezen in onze bomenstructuur bewust voor kwaliteit in plaats van kwantiteit. Liever een boom geplant die mooi de ruimte heeft om te groeien, dan dat je er twee plaatst die matig gaan groeien. Dus de kwaliteit staat gewoon echt voorop en daarnaast is het in de praktijk best een klus om nieuwe plekken voor de aanplant van bomen te vinden. We kunnen niet elk grasveld vol bomen planten en daar waar juist bomen een meerwaarde hebben, zie je dat er gewoon een gigantisch prijskaartje aan zit. De heer Brandenburg gaf het net inderdaad ook aan. Als je een boom terugplant op een locatie waar gras staat, 1000 euro. Zeg je: ik wil hem toch terug in verharding, waar hij inderdaad het verschil zou gaan maken, dan hebben we het over een bedrag van tussen de 4500 en 7000 euro.

De VOORZITTER: Ik ga u even onderbreken. De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, bedankt, voorzitter. Ja, het is toch ditzelfde college dat de groene dekking in de stad wil laten toenemen, 100 bomen per jaar wil laten toevoegen? Dat zijn die partijen die in de collegeperiode 30.000 bomen willen toevoegen? En nu hoor ik u zeggen: nee, dat gaan we niet doen, want het gaat er eigenlijk vooral om dat we een paar bomen vervangen en dat die maar goed groeien. Daar zit toch een enorm verschil tussen wat u nu zegt en wat het college heeft afgesproken?

Wethouder CHAKOR: Volgens mij zeg ik dat niet. Ik zeg nu: wij doen dit conform ons huidige kapbeleid. Dat betekent dus inderdaad dat, op het moment dat wij een boom gaan kappen, wij ervoor zorgen dat die herplant gaat worden. En in bepaalde situaties lukt het gewoon nog niet, omdat het inderdaad te veel bomen zijn. Dan moet je dus wachten tot er ruimte gecreëerd wordt.

De VOORZITTER: U mag het puntje nog maken, maar ik ga echt het aantal interrupties beperken.

De heer UBBENS (CDA): Dat snap ik. Dan kun je hem op een andere plek terugplanten, zegt u net. Dat doen wij niet, want wij gaan voor kwaliteit op de plekken waar die bomen zijn gekapt. Maar dat is toch onzin? Dan kun je toch zeggen: we gaan op andere plekken in de stad extra groen toevoegen? In zo'n kapbeleid kun je toch zeggen: er worden 945 bomen gekapt, daarvoor hebben we budget om te herplanten? Of dat nou op de plek kan waar hij weggaat of op een andere locatie.

De VOORZITTER: Het punt is helder.

Wethouder CHAKOR: Ja, maar dat komt doordat, op het moment dat wij met ruimtelijke ontwikkeling te maken hebben, als het niet op dezelfde plek kan, je dat groencompensatiefonds hebt, waar je dat in stort. Dat is in het huidige herplantbeleid. Wij doen gewoon conform het beleid. Dus we zorgen ervoor dat we de bomen die teruggeplant kunnen worden, ook gewoon gaan terugplanten. We hebben nu nog geen uitzicht op hoeveel bomen dat zijn. Voor hetzelfde geld kunnen we gewoon alles terugplanten. Soms is het ook goed om bepaalde plekken meer ruimte te geven, om juist andere bomen ook de kans te geven. Dus we gaan ons ontzettend inzetten hiervoor.

De VOORZITTER: Ik kijk even rond. De heer Boter was net even voor de heer Brandenburg. Ik ga even kijken of ... Niet meer? Dan de heer Brandenburg.

De heer BRANDENBARG (SP): Ja, de wethouder zegt hier twee dingen. We gaan zoveel mogelijk proberen terug te planten, want dat is kapbeleid. Maar we gaan die 945 niet terugplanten, want dat kan niet. Want daar zijn redenen voor. Dat is niet gewenst. Ik wil graag die redenen horen waarom het niet gewenst is. Of is het voor dit college gewoon te duur en is het gewoon niet het groenste college ooit?

Wethouder CHAKOR: Het is niet alleen maar een prijskaartje, het is ook kwaliteit. Je gaat inderdaad voor kwaliteit en niet voor kwantiteit.

De heer BRANDENBARG (SP): Maar definieer die kwaliteit dan even.

Wethouder CHAKOR: We gaan de commissie nu niet overdoen. Ik heb aangegeven dat we ons inzetten en we zorgen ervoor dat de bomen die nu gekapt moeten worden ...

Voor hetzelfde geld gaat het ook anders en hoeven we minder bomen te kappen. Voor hetzelfde geld loopt het anders, moeten we meer bomen gaan kappen dan we nu bedenken. Ik heb daar nu nog geen uitzicht op. Deze discussie gaan we ook met elkaar voeren. Dus dat komt gewoon terug. Begrijpt u?

De VOORZITTER: Mijn voorstel is om nu tot een afronding van dit debat te komen.

Mevrouw CHAKOR (GroenLinks): Ja. Dan ga ik naar de motie van de SP. Nou, de motie van de SP heeft grote financiële gevolgen en we kunnen nog niet overzien wat dit betekent. Een-op-een herplant in alle gevallen gaat verder dan het huidige beleid en heeft consequenties. Zowel inhoudelijk kunnen we nog niet de gewenste kwaliteit aan onze bomenstructuur bieden, als financieel. Denk aan: wat betekent dit voor particulieren, op het moment dat je een aanpassing van het huidige herplantbeleid zou doen? Wat betekent dat voor ontwikkelaars en wat betekent het voor onszelf? We willen die discussie inderdaad gaan voeren en een integrale afweging met elkaar gaan maken bij het opstellen van groenplan en de harmonisatie van het kapbeleid. Dat komt er ook nog aan.

De VOORZITTER: Ik begrijp dat ... Ja, heel kort. De heer Brandenburg.

De heer BRANDENBARG (SP): Ja, heel kort. Wij vragen niet om een herziening van het hele kapbeleid. Wij vragen niet om particulieren, wij vragen niet om ruimtelijke inwerking, wij vragen om die 945 essen, waar wij het nu over hebben, een-op-een terug te planten. De wethouder sleept er van alles bij, maar weigert een fatsoenlijk inhoudelijk antwoord te geven.

Wethouder CHAKOR: Volgens mij heb ik een inhoudelijk antwoord gegeven. Ik heb ook gezegd dat we dit gewoon conform het huidige kapbeleid gaan uitvoeren. Het betekent dus dat, op het moment dat een boom teruggeplant gaat worden, we dat ook gaan doen. Het liefst had ik voor mijn part tien bomen willen terugplanten op een plek, maar financieel gezien, die afweging moet ik ook meenemen, lukt dat gewoon niet. U legt hier een motie neer zonder dekking met: zoek het maar uit. Dus dan krijgt u die van mij ook gewoon terug.

De VOORZITTER: Wij gaan dit debat beëindigen. Er is geen tweede termijn.

Wethouder CHAKOR: Voorzitter, er is nog een motie.

De VOORZITTER: Ga uw gang. Maar wilt u het kort houden?

Wethouder CHAKOR: Ja. De motie van GroenLinks. Op zich is dat in lijn met wat wij willen gaan doen. We doen er inderdaad alles aan de kap te bewerkstelligen. Het is ook een behoorlijke operatie die we tegemoet zien. Oordeel aan de raad.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wij gaan over tot het zo meteen in stemming brengen van motie 1 en er is ruimte voor stemverklaringen, als u daar behoefte aan hebt. De heer Duit.

De heer DUIT (Student en Stad): Ja, vanuit ons allereerste steun voor motie 1. Mocht deze het niet halen, dan ook steun voor motie 2, omdat we in ieder geval vinden dat er zoveel mogelijk teruggeplant moet worden.

De VOORZITTER: De heer Rebergen.

De heer REBERGEN (CU): Dank u wel, voorzitter. Wij vinden dat het college zijn uiterste moet doen om de herplant te realiseren. Dat wordt aangegeven in motie 2. In motie 1 wordt het een-op-een gevraagd en de wethouder heeft aangegeven waarom dat niet kan. Dus wij steunen alleen motie 2.

De VOORZITTER: Ga uw gang. De heer Rustebiel.

De heer RUSTEBIEL (D66): Dank u wel, voorzitter. Wij zouden graag eerst de ecologische en ruimtelijke consequenties in beeld zien, voordat wij een definitieve keuze maken. Daarom steunen wij de motie van de SP nog niet.

De heer BRANDENBARG (SP): Ja voorzitter, over motie 2. Zoals gezegd, dit is precies de toezegging van de wethouder. Wij steunen geen volstrekt overbodige moties, dus we zullen hiertegen stemmen.

De VOORZITTER: De heer Boter.

De heer BOTER (VVD): Ik sluit mij aan, met een toevoeging, bij wat de SP zegt over motie 2. Je kunt op allerlei verschillende manieren bomen terugplanten, dus die dekking is aangegeven. Dat is punt 1. En je kunt allerlei kosten besparen erop en dat is voor ons ook een wezenlijk punt bij herplant op elke plek.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, dank, voorzitter. Wij volgen de stemverklaring van de SP.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, wat betreft motie 2: inderdaad is ze overbodig, maar wij steunen haar wel. En nog even over motie 1, ik weet het, wij staan erop, maar ik dacht net: hé, bomen die gekapt zijn weer terugplanten? Ik weet niet of dat wel kan.

De heer BRANDENBARG (SP): Mevrouw Woldhuis heeft de vorige versie voor zich. In de huidige versie staat dit niet.

De VOORZITTER: Oké mensen, wij gaan over tot stemming op motie 1, getiteld 'Herplant die boom'. U kunt uw stem uitbrengen. 20 voor, 23 tegen. De motie is verworpen. Motie 2. 29 voor, 14 tegen. De motie is aanvaard.

7.d: Vaststellen Definitief ontwerp fietsroute Spoorlijn Groningen - Sauwerd (raadsvoorstel 3 april 2019)

De VOORZITTER: Wij gaan over tot behandeling van het agendapunt Vaststellen Definitief ontwerp fietsroute Spoorlijn Groningen-Sauwerd. De heer Pechler.

De heer PECHLER (Partij voor de Dieren): Ja, dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: U weet dat het een 1-minuutinterventie is, hè?

De heer PECHLER (Partij voor de Dieren): Ja, klopt.

De VOORZITTER: Mooi, dank u.

De heer PECHLER (Partij voor de Dieren): De geschiedenis herhaalt zichzelf. Ook een jaar geleden dienden wij een amendement in over deze nieuwe fietsroute, langs het spoor van Groningen naar Sauwerd, waarin wij de raad verzochten om te kiezen voor een ander voorkeustracé, waar minder groen voor gekapt hoefde te worden. Die heeft het helaas niet gehaald. En bij de uitwerking van het voorkeustracé naar dit definitieve ontwerp zien we zelfs dat er nog veel meer bomen en houtopstand moeten verdwijnen dan eerst was gepland. Daarbij komt dat een deel van de compensatie zelfs nog onzeker is, omdat op meerdere plekken nog medewerking van ProRail gevraagd moet worden. Ook duurt het bij nieuwe aanplant van groen vele jaren voordat de oorspronkelijke ecologische waarde wordt behaald.

Wij zien zeker de meerwaarde van betere fietsverbindingen in, maar niet ten koste van alles. Het knelpunt hier is met name de situatie rondom het Blauwborgje. Drie kwart van de bomenkap zal hier plaatsvinden. Een grote impact op het aanwezige groen in SES-gebied, voor een stukje fietspad dat slechts 15% van de totale route bedraagt. Daarom dienen wij samen met 100% Groningen dit amendement in, om de raad en het college te verzoeken om enkel het overige gedeelte van de route tussen de Walfridusbrug en de Zonnelaan aan te leggen. Dank u wel.

Amendement 1: Laat ‘t Blauwborgje in het groen staan (PvdD, 100% Groningen)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 29 mei 2019, besprekende het raadsvoorstel Vaststellen definitief ontwerp fietsroute Spoorlijn Groningen - Sauwerd,

constaterende dat:

- er voor de aanleg van het fietspad langs de spoorlijn Groningen - Sauwerd dertig bomen gekapt moeten worden, waarvan zestien potentieel monumentaal,
- er voor de aanleg van het fietspad ruim 3500 m² houtopstand moet verdwijnen,
- de meerderheid van deze kap (24 bomen) en een aanzienlijk deel van deze houtopstand die moet verdwijnen (1030 m²) is geconcentreerd rondom ‘t Blauwborgje,

overwegende dat:

- op de bewonersbijeenkomst van 13 december 2018 bleek dat omwonenden van ‘t Blauwborgje grote zorgen hebben over de groenaantasting;
- het groene gebied rondom ‘t Blauwborgje is aangemerkt als SES-gebied;
- de herplant van bomen hier zal bestaan uit minder bomen en kleinere bomen en de herplant van houtopstand slechts een derde bedraagt van de bestaande houtopstand;
- er achter ‘t Blauwborgje 875 m² SES-gebied verdwijnt en het SES-gebied hierdoor versnipperd;
- het leefgebied van onder andere vleermuizen hierdoor wordt aangetast en de nieuw aan te planten groencompensatie elders geen oplossing is voor dieren die er op dit moment leven;
- de voorgestelde groencompensatie op meerdere plekken nog onzeker is, omdat medewerking van ProRail nog niet zwart op wit staat;

voorts overwegende dat:

- tijdens de commissiebehandeling van het voorkeursracé begin 2018 werd aangegeven dat de verwachting niet is dat de fietsroute veelal in zijn geheel gebruikt zal worden, maar dat de waarde ligt in elk van de onderdelen;
- met het realiseren van het gedeelte tussen de Walfridusbrug en de Zonnelaan ruim 80% van de fietsroute wordt aangelegd, en daarmee al een grote meerwaarde geeft aan het stedelijk fietsnetwerk;

besluit:

- dictum ad 1 als volgt te wijzigen: “Het Definitief Ontwerp voor de fietsroute langs de spoorlijn Groningen-Sauwerd vast te stellen, met dien verstande dat het aanleggen van het gedeelte tussen de ACM-Brug en Zonnelaan voor onbepaalde tijd wordt uitgesteld”;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De heer Rustebiel.

De heer RUSTEBIEL (D66): Dank u wel, voorzitter. U zegt in uw amendement eigenlijk: er zijn niet veel mensen die de hele route in een keer fietsen, dus we hoeven niet die hele route aan te leggen. Maar er loopt ook een spoorlijn van hier naar Maastricht, waar ook heel veel mensen onderweg uitstappen. Dan breken we toch ook het laatste onderdeel van die spoorlijn niet af?

De heer PECHLER (Partij voor de Dieren): Nee, klopt, maar van hier naar Maastricht zijn er ook andere spoorlijnen. Dan zou je nog bijvoorbeeld kunnen omreizen via Heerlen en dat is hier ook het geval.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Dank u wel, voorzitter. De voorgestelde fietsroute is een verbetering van de verbinding tussen het westelijk deel van de stad naar De Hoogte en aanpalende wijken, waarbij het afzwaaien naar de binnenstad of het winkelcentrum Paddepoel vanuit bijvoorbeeld Ten Boer makkelijker wordt. In vergelijking met andere, eerdere varianten, heeft deze de voorkeur van de SP-fractie. Deels wordt gebruikgemaakt van reeds bestaande straten, zodat de aanslag op stukken groen langs het spoor beperkt blijft. Het amendement van de Partij voor de Dieren zal ertoe leiden dat fietsers vanaf de ACM-brug tot aan de Zonnelaan op een ingewikkelde slalomachtige wijze hun weg op het eerste deel van deze route zullen moeten vinden. Daarbij wordt de gebruiksvriendelijkheid van de route aangetast en zal die dus minder gebruikt gaan worden. Voor ons weegt dat zwaarder dan de gedeeltelijke kaalslag achter het Blauwborgje. Het aantal te kappen bomen en de houtopstand worden ruimschoots gecompenseerd op de rest van de route. Natuurlijk is deze compensatie afhankelijk van de medewerking van ProRail. Onze

fractie verwacht dat het college weer terugkomt bij de raad, mocht deze overeenkomst met ProRail onverhoopt niet bereikt worden. En onze vraag aan het college is of die veronderstelling klopt.

De VOORZITTER: Ik dank u. De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja, dank u, voorzitter. Ik zou bijna korthedshalve kunnen verwijzen naar de woordvoering van de heer Koks. Ik voeg daar nog een aantal dingen aan toe. Om te beginnen overigens: dit is een uitvloeisel van de fietsstrategie die we in de vorige raadsperiode hebben vastgesteld. Daar zijn al een heleboel heel mooie projecten uitgekomen, waardoor mensen sneller naar en in de stad kunnen fietsen. Bij dit project is het zo dat er in het totale project 446 m² houtopstand en 29 bomen meer bijkomen. Dus dat is eigenlijk precies zoals we het hebben willen. Niet een-op-een compenseren, maar een plus. Het is waar dat rondom het Blauwborgje veel verdwijnt en dat is ook jammer. Helaas was dat niet anders op die plek, maar zijn er bladzijden aan compenserende maatregelen in het voorstel gedaan, zoals een kwaliteitsimpuls rondom de sloten en op het grasveld het aanpassen van ecologisch hoogwaardig groen. En dat is de reden waarom de fractie van GroenLinks – die altijd een afweging maakt tussen: we willen heel graag fietsen stimuleren en we willen heel graag meer groen in de stad – op het totaal van dit project zegt: wij kunnen hiervoor gaan. En we zullen dus ook niet voor het amendement van de Partij voor de Dieren stemmen.

De VOORZITTER: De heer Rustebiel.

De heer RUSTEBIEL (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, wij zijn zeer enthousiast over dit tracé en dan vooral over het mooie nieuwe viaduct dat de ringweg gaat oversteken. Daar gaan heel veel fietsers heel veel plezier van hebben. Waar de fietspaden die we eerder aan hebben gepakt vooral optimalisaties van bestaande routes waren, is dit een compleet nieuw traject, dat echt een enorme impuls is voor onze fietsinfrastructuur. Bij eerdere fietsroutes kwamen we ook in een discussie terecht over kap, compensatie en verlichting. Onder meer bij de Helperzoom en in park Selwerd zijn er toen aanvullende maatregelen getroffen om de stedelijke ecologische structuur te beschermen. Wij zijn blij dat het college ook nu weer een breed palet aan maatregelen treft voor de ecologie, al blijft het natuurlijk wel een dilemma dat duurzaam vervoer soms ten koste gaat van groen in de stad. Want we vinden allebei heel belangrijk.

De VOORZITTER: Ik kijk nog even rond. Ja, de heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij voor Stad en Ommeland): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik ken het amendement nog niet, dus daar zijn wij wel nieuwsgierig naar. Wij hebben destijds tegen deze fietsvariant gestemd, omdat wij toen ook vonden dat het te veel ten koste ging van het bestaande groen. Dus als dat amendement het straks niet gaat halen, zal dat straks ook de uitkomst zijn van ons stemgedrag bij het raadsvoorstel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jacobs.

Mevrouw JACOBS-SETZ (VVD): Wij denken dat het goed is dat er voortgegaan wordt met de aanleg van de fietsstrategie. En we merken hier wel een bijzonder standpunt op van een aantal partijen over groen en kwalitatief groen en al dan niet terugplaatsen van groen, in relatie tot het vorige agendapunt.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, bedankt, voorzitter. Ik sluit me volledig aan bij de woordvoering van de heer Koks van de SP.

De VOORZITTER: De heer Duit.

De heer DUIT (Student en Stad): Ja, korthedshalve kunnen wij ons ook vinden in de woorden van de heer Koks.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Wij kunnen ons ook aansluiten bij de heer Koks van de SP.

De VOORZITTER: Ik zou zeggen: geniet ervan. Het woord is aan de wethouder.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Sorry, mag ik dat nog corrigeren?

De VOORZITTER: Moment even.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Mag ik dat nog even corrigeren? Wij sluiten ons aan bij de woordvoering van de heer Pechler van de Partij voor de Dieren.

De VOORZITTER: Dan was ik net iets te snel. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder BROEKSMA: Dank u wel, voorzitter. Er is een vraag gesteld aan het college en daar zal ik zo antwoord op geven. Er wordt inderdaad meer gecompenseerd dan er verdwijnt, in uitgebreide samenspraak met de omwonenden. De compensatie van de bomen is allemaal verzekerd. Dat gebeurt allemaal op eigen grond. De ecologische maatregelen, daar hebben we ProRail voor nodig, die wacht op het raadsbesluit, zodat we een realisatieovereenkomst kunnen sluiten. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Is er nog is, mijnheer Ubbens? U zit wat ongemakkelijk te kijken.

De heer UBBENS (CDA): Nou, de heer Koks had een vraag gesteld en de heer Koks reageert zelf niet, maar ik heb niet het idee dat die helemaal is beantwoord. Wat gebeurt er als in het realisatiebesluit toch blijkt dat al die ecologische maatregelen niet uitgevoerd kunnen worden?

Wethouder BROEKSMA: Wij verwachten dat het gebeurt. We hebben positief contact met ProRail daarover. Mocht het niet gebeuren, dan komen wij bij u terug. Dank u wel.

De VOORZITTER: We gaan over tot het zo meteen in stemming brengen van het amendement. Is er behoefte aan stemverklaringen, die eigenlijk net ook al aan de orde waren? Geen behoefte, zie ik. Dan gaan wij over tot stemming op het ingediende amendement, 'Laat het Blauwborgje in het groen staan'.

Voor 7, tegen 36. Het amendement is verworpen.

Dan breng ik in stemming het raadsvoorstel zelf. Is er nog behoefte aan stemverklaringen? Niet? Ga uw gang. 36 voor, 7 tegen. Het raadsvoorstel is aanvaard.

7.e: *(is 6i geworden)*

7.f: *(van de agenda geschrapt)*

7.g: Meerjarenprogramma Wonen 2019-2022 (raadsvoorstel 18 april 2019)

De VOORZITTER: Wij gaan over tot behandeling van het meerjarenprogramma Wonen. Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja, voorzitter, dank u wel. Superkort, want ik wou eigenlijk maar één punt uit het meerjarenprogramma Wonen halen en dat was het onderzoek naar de zogenaamde woonplicht. Volgens mij was het vorig jaar zomer dat de SP met dit idee kwam om een woonplicht in te voeren, omdat wij inderdaad zagen dat steeds meer woningen werden opgekocht om daar vooral heel veel geld aan te verdienen om vooral te verhuren en niet per se om er zelf in te gaan wonen. Vanochtend verscheen het artikel in het Dagblad van het Noorden over particuliere beleggers, die in het centrum van Groningen zeven van de tien woningen die te koop staan opkopen. Ja, dan maak je eigenlijk geen kans meer als starter of als huurder. Die zijn er vooral de dupe van. Als starter maak je geen kans meer en als huurder zie je toch gewoon dat de huurprijzen enorm omhooggaan. Wij hebben vanochtend ook de reactie van wethouder Van der Schaaf daarop gezien, die inderdaad zegt: we willen gaan onderzoeken of een woonplicht mogelijk is en druk opvoeren op het Rijk. Wij hebben daar eigenlijk een opmerking over: heel erg goed. Maar ook even een vraag. U kunt vast begrijpen dat ik ongelooflijk ongeduldig ben. Hebt u enig idee wanneer het onderzoek afgerond is of wanneer u een idee hebt of en wanneer het Rijk hier iets mee wil gaan doen? Want u bent ook niet de enige stad. Zoals u weet is er bijvoorbeeld in Amsterdam al heel lang een vurige wens om woonplicht in te voeren.

De VOORZITTER: Anderen nog? Ja, ga uw gang.

Mevrouw SLOOT (Stadspartij voor Stad en Ommeland): Voorzitter, dank u wel. De Stadspartij is blij dat, naar aanleiding van de vragen bij de commissie, er ook in de tekst voor het meerjarenplan de aanpassing is gedaan. Maar onze vraag ten aanzien van de planningslijsten is voor zover wij kunnen nagaan nog niet beantwoord. En er was wel toegezegd dat de wethouder dat zou uitzoeken. Dus wil ik de vraag nog maar een keer duidelijk stellen: is het nu wel of niet de bedoeling dat er vijfhonderd extra woningen, bovenop de bestaande, in Haren worden bijgebouwd, de komende jaren?

De VOORZITTER: (...)

Mevrouw SCHOUTENS (GroenLinks): Bedankt, voorzitter. Ik houd het ook kort. In de voorafgaande commissie hebben we het meerjarenprogramma Wonen uitgebreid behandeld. Wat we vooral belangrijk vinden is dat er flink wordt ingezet op het toevoegen van sociale huur in huizen in het middensegment, vrijesectorwoningen en koopwoningen. Dat is belangrijk voor de goede doorstroming, zodat meer sociale huurwoningen vrijkomen voor gezinnen die daar behoefte aan hebben.

En nu blijkt uit het artikel van het Dagblad van het Noorden dat particuliere beleggers in Groningen massaal woningen opkopen om die vervolgens voor meer geld te verhuren. Dit bevestigt de grote noodzaak om hier spoedig wat aan te doen. Mijn fractie is positief over het feit dat het college onderzoek wil doen naar de doelgroepenverordening, om opkopen door beleggers in te perken. En dat dit college nadenkt over een woonplicht voor nieuwbouwprojecten. Een woonplicht is natuurlijk niet van de ene op de andere dag geregeld, maar we willen het college vragen hier voortvarend mee verder te gaan.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. De heer Van Niejenhuis.

De heer VAN NIEJENHUIS (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de PvdA wil een ongedeelde stad, waar iedereen kan wonen, ongeacht zijn of haar inkomen. We willen betaalbare woningen in de huur- en in de koopsector en het college zorgt met dit meerjarenprogramma voor gemiddeld 30% sociale huur en een stevige greep op de woningmarkt. Het college durft daarin ook te vernieuwen. Wij geven daar complimenten voor en wij kijken uit naar de verdere uitwerking van het programma.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel voor uw vragen. Misschien ook goed om eerst van de kant van het college iets te zeggen over de actualiteit, het artikel van vanochtend in het Dagblad van het Noorden; ook een kleine reactie van mijn kant. Ik denk dat het goed is, dat zeg ik u bij dezen toe, dat wij ook even vanuit de gemeente een wat bredere analyse geven van het rapport waar dit artikel op gebaseerd is. Ik moet er wel bij zeggen dat een eerste scan wel opleverde dat het wel iets genuanceerder ligt, ondanks dat de trend die daarin gezien wordt, ook door ons gezien wordt. Dat blijkt wel uit de analyse die wij zelf gemaakt hebben. Zeven op de tien woningen die worden verkocht; dat zijn grotendeels ook woningen die van belegger naar belegger gaan. Dus het ligt een tikje genuanceerder, maar we zullen dat allemaal netjes voor u opschrijven. Maar het geeft wel aan, en dat is denk ik het belangrijkste in deze situatie, dat we echt, ondanks dat we in 2015 bij de vorige woonvisie stevige maatregelen hebben genomen als gemeente, toen de oude gemeente Groningen, ook in de nieuwe gemeente Groningen bij de actualisatie van de woonvisie, waar we volgens mij volgende week een aftrap voor doen in de raadscommissie Ruimte en Wonen, een stevige discussie en ook maatregelen hebben te gaan. Daar horen ook nadenken over een woonplicht, doelgroepenverordening en andere maatregelen of noviteiten zou je kunnen zeggen op onze woningmarkt bij, omdat we toch ook wel de overtuiging hebben dat wat we 2015 gedaan hebben, belangrijk is geweest, maar waarschijnlijk niet voldoende.

De vraag van de heer Dijk, die dat inderdaad vorig jaar al geopperd heeft, was: wanneer kunnen we daarover een voorstel verwachten? Nou, we willen dat parallel laten lopen en ook de daarvoor benodigde informatie, met de vaststelling van de woonvisie. Dus in de loop van de tweede helft van dit jaar kunt u daarvan de eerste resultaten verwachten in het proces van de woonvisie. En de planning is dat we begin 2020 de woonvisie met bijbehorende maatregelen willen vaststellen met u. En als het om de woonplicht gaat, vind ik dat nog steeds een optimistische planning. Het is niet zozeer dat wij enorm lang over dat onderzoek doen, maar er moet nogal wat water door de Rijn om dat voor elkaar te krijgen. Maar de heer Dijk heeft helemaal gelijk: we zijn er niet de enige gemeente in. Er zijn meer gemeenten die met dit

probleem worstelen en daar trekken we ook samen mee op. En eigenlijk sluiten de opmerkingen die ook door mevrouw Schouten en de heer Van Niejenhuis zijn gemaakt, daar goed bij aan.

En mevrouw Sloot tot slot nog, met de niet-beantwoorde vraag over de planningslijsten van Haren. Wij dachten dat het antwoord wel bij u was binnengekomen, maar er is blijkbaar iets misgegaan. Maar goed, ik kan het hier nogmaals zeggen, dat wij niet meer woningen in Haren willen plannen dan wat er in de regionale afspraken al stond.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Wij gaan over tot het in stemming brengen van het raadsvoorstel. Hebt u zelf nog behoefte aan een stemverklaring? Ik zie dat dit het niet het geval is. Dan gaan we stemmen. 43 voor, 0 tegen. Het raadsvoorstel is aanvaard.

7.h: Meerjarenprogramma Ruimtelijke Economie 2019-2022 (Raadsvoorstel 18 april 2019)

De VOORZITTER: Aan de orde is het voorstel 7h, Meerjarenprogramma ruimtelijke economie. Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, vorige week bij het begrotings-/voorjaarsdebat had ik al een beetje een debatje met de ChristenUnie en het CDA over productiewerk en werk voor praktisch geschoolde mensen en dat dit wat ontbrak in de begroting. En volgens mij hadden we toen met elkaar afgesproken dat we dit er bij dit programma wat meer in wilden fietsen, omdat het wel erg veel ging over kennis en innovatie en horeca en detailhandel, maar dat er toch echt meer sectoren zijn voor mensen in Groningen voor wie werkgelegenheid nodig is, die een beroepsopleiding hebben gevolgd of op een andere manier vakkrachten zijn. En nu had ik eigenlijk een woordvoering voorbereid die over productiewerk ging en over noeste, nobele arbeiders met veel eelt aan de klauwen, maar toen gingen we daar eens even wat verder over nadenken en toen dachten we: ja, er zijn ook heel veel andere mensen of vakkrachten die een beroepsopleiding hebben gevolgd. En daarvoor dienen wij nu een amendement in met CDA, ChristenUnie, Partij van de Arbeid en GroenLinks, om in het meerjarenprogramma meer prioriteit te geven aan het stimuleren van werkgelegenheid voor vakkrachten en werkzoekenden met een beroepsopleiding.

Amendement 2: Stimuleer werkgelegenheid voor vakkrachten en werkzoekenden met een beroepsopleiding (SP, CDA, ChristenUnie, PvdA, GroenLinks)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 29 mei 2019, besprekende het raadsvoorstel Meerjarenprogramma Ruimtelijke Economie 2019 - 2022,

constaterende dat:

- naast kennis en innovatie, horeca en detailhandel, ICT en diensten, de gemeente Groningen ook behoefte heeft aan werkgelegenheid voor (andere) vakkrachten en werkzoekenden met een beroepsopleiding;

overwegende dat:

- nog te veel vakkrachten en werkzoekenden met een beroepsopleiding moeilijk aan werk komen;
- er voor vakkrachten en werkzoekenden met een beroepsopleiding verschillende sectoren bestaan waar nog behoefte in werkgelegenheid voor bestaat;

besluit:

- het dictum als volgt te wijzigen: “het Meerjarenprogramma Ruimtelijke economie 2019-2022 vast te stellen, met dien verstande dat er uiterlijk eind 2019 een aangepaste versie aan de raad wordt voorgelegd waarin het stimuleren van werkgelegenheid voor vakkrachten en werkzoekenden met een beroepsopleiding wordt toegevoegd als prioriteit”;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Ga uw gang.

De heer VAN ZOELLEN (PvdD): Ik?

De VOORZITTER: Yes.

De heer VAN ZOELLEN (PvdD): Dank. Bij economische programma's of plannen staat altijd economische groei voorop, maar de Partij voor de Dieren ziet economische groei niet als een oplossing,

maar eerder als een oorzaak van het probleem. Wij richten ons liever dan op economische groei, op onthaasting van de economie en het terugdringen van het gebruik van en de druk op natuurlijke grondstoffen. In dat kader zijn wij wel voorstander van de maakindustrie en vooral op dat vlak waar het milieubewuster kan. Maar we zullen het amendement van de SP niet steunen, aangezien dit niet afgebakend oproept tot een specifiek duurzame industrie.

De heer DIJK (SP): Voorzitter?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter?

De heer VAN ZOELLEN (PvdD): Wij zien wel kans op de productie van duurzame kleding en wij zullen daar nog op een later moment met een voorstel op terugkomen.

De VOORZITTER: De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Bedankt, voorzitter. Nou heb ik toch een vraag aan de Partij voor de Dieren, want ja, prachtig wat u hier allemaal zegt, maar dat betekent dat u dus voor minder werkgelegenheid bent. Dat mogen we toch wel concluderen?

De VOORZITTER: De heer Van Zoelen.

De heer VAN ZOELLEN (PvdD): Dat mag u niet concluderen. Wij denken dat er genoeg werkgelegenheid is met een betere verspreiding en verdeling over de verschillende sectoren. En er is zeker heel veel kans op werkgelegenheid in de duurzame sectoren, zoals de duurzame kleding. En daarover willen wij in de toekomst nog met een plan komen.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? Niemand?

De heer REBERGEN (CU): Ja, voorzitter.

De VOORZITTER: Ga uw gang. De heer Rebergen.

De heer REBERGEN (CU): Dank u wel, voorzitter. We hebben dit in de commissie ook besproken. Daar hebben we de toezegging van de wethouder al gekregen dat in het economische plan dat nog opgesteld wordt, de maakindustrie ook een plek zou krijgen. Gelet op het belang van de werkgelegenheid, juist voor de mbo-vakmannen en -vrouwen, ook hier in de gemeente, dienen wij mede het amendement in.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Duit. Niet? De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Dank u, voorzitter. Wij zijn erg tevreden met het meerjarenprogramma Ruimtelijke economie, waar het college mee is gekomen. Het gaat goed met de economie. Het gaat goed met de werkgelegenheid in onze gemeente. Daar zijn we erg blij mee, maar er is gewoon een bepaalde grote groep die nog steeds niet meedoet in onze gemeentelijke samenleving. En vooral voor mensen die een opleiding hebben op mbo- of vmbo-niveau, is het soms heel moeilijk om aan het werk te komen. Vandaar dat wij ook vinden dat het accent daar best wat op mag gaan liggen en daarom staan wij ook met volle overtuiging op het amendement van de SP. Dank u.

De VOORZITTER: Het woord is aan de wethouder.

Wethouder DE ROOK: Ja, voorzitter, dank u wel. Ook dank aan de indieners van het amendement dat zojuist is ingediend. Volgens mij is het belangrijk om dit onder de aandacht te blijven brengen. Ook wat het college betreft is het voorzien in werkgelegenheid, zowel in economische groei, als ook om ervoor te zorgen dat wij hier een inclusieve arbeidsmarkt blijven houden in de toekomst, belangrijk. En voor alle elementen in ons beleid die daaraan een bijdrage kunnen leveren, is het belangrijk dat we dat dan ook doen. Dus goed om dit ook te verwerken in het programma Ruimtelijke economie.

We zien dat het amendement zoals het is opgesteld ook de ruimte geeft aan het college om nog even een nadere analyse te maken van wat volgens mij de indieners en de verschillende raadsfracties bedoelen met praktijkgerichte werkgelegenheid, mensen met een beroepsopleiding of, zou ik willen zeggen, in

werkgelegenheidssectoren, die een risico lopen om op korte termijn banen te verliezen. We zien bijvoorbeeld in de zakelijke dienstverlening dat die heel erg onder druk staat. Dat kan een goede reden zijn om te kijken hoe wij juist voor die doelgroep ervoor kunnen zorgen dat er ook op lange termijn werkgelegenheid blijft komen. Het amendement biedt ook ruimte in de zin dat een deel van de inspanningen ook geleverd zal moeten worden in het kader van het nieuwe economische programma, dat we in het najaar zullen opstellen. Dus ik neem graag de ruimte, namens het college, om even te kijken waar nou precies welke maatregel in naar voren moet komen. Maar dat dit een heel grote en belangrijke opgave is voor ons als gemeente, dat is zonneklaar. Dus ik laat bij het amendement graag het oordeel aan de raad.

Voorzitter, dan ter afsluiting is dat we zeker met deze toevoeging erbij met dit meerjarenprogramma ervoor kunnen zorgen dat we weer gaan investeren in Groningen, ons vestigingsklimaat op orde kunnen houden en aan de slag kunnen gaan met onze bedrijventerreinen en onze wijkwinkelcentra. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van Zoelen nog? Het is een 1-minuutinterventie, hè?

De heer VAN ZOELLEN (PvdD): Ja, ja. Even heel kort.

De VOORZITTER: Het is eigenlijk afgerond. Wat wilt u nog?

De heer VAN ZOELLEN (PvdD): Even een stemverklaring.

De VOORZITTER: Wilt u een vraag stellen, nog? Een aanvullende vraag? Dat mag. Een stemverklaring mag ook en al het andere mag niet.

De heer VAN ZOELLEN (PvdD): Ik wil alleen een stemverklaring geven. Er is even verwarring. Wij hebben hier een amendement gekregen met een heel ander dictum. Daarop heb ik mijn woordvoering gedaan. En op het nieuwe amendement, dat wij nu hebben gekregen, zullen wij voorstemmen.

De VOORZITTER: Nou is het even de vraag of wij allemaal het nieuwe amendement hebben gekregen. Ja? Ik ga er maar even van uit. Hebben anderen nog behoefte aan een stemverklaring? Ja, ga uw gang, mevrouw Akkerman.

Mevrouw AKKERMAN (VVD): Dank u wel, voorzitter. De VVD heeft ook in de commissie al aangegeven dat wij voor ruimte zijn voor ondernemers en ook voor ruimte voor iedereen om op een arbeidsmarkt dat werk te kunnen vinden dat bij hem past. Dus wij zullen voor het amendement stemmen.

De VOORZITTER: De heer Benjamins.

De heer BENJAMINS (D66): Ja, woorden van gelijke strekking zou ik ook melden. Dus we zullen ook voorstemmen.

De heer DUIT (Student en Stad): Ja, wij zien het amendement nu pas voor het eerst, maar desalniettemin zijn wij het eens met de strekking, dus daarom steunen we het.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij voor Stad en Ommeland): Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de stemverklaring van de VVD.

De VOORZITTER: Nou, zullen we maar gewoon gaan stemmen, dan? Ik breng in stemming het amendement. 43 voor, 0 tegen. Het amendement is aanvaard.

Dan gaan wij stemmen over het voorstel zelf, met inachtneming van het zojuist aangenomen amendement, uiteraard. 43 voor, 0 tegen. Het raadsvoorstel is aanvaard.

7.i: Plan Extra inzet scholing participatie 2019 (Collegebrief 27 maart 2019)

De VOORZITTER: Wij gaan over tot behandeling van 7i, het plan Extra inzet scholing participatie 2019. De heer Duit.

De heer DUIT (Student en Stad): Ja voorzitter, iedereen moet gelijke kansen krijgen en laat dit budget nou een rasvoorbeeld zijn van gelijke kansen. Dat zou menigeen hier moeten aanspreken. Het budget Individuele Studietoeslag is bedoeld om mensen met een functiebeperking, die daardoor niet kunnen werken naast hun studie te ondersteunen en gelijke kansen te geven. De afgelopen jaren was er veel geld over binnen dit budget. Dit kwam door de onvolledige communicatie – overigens chapeau voor de resultaten van afgelopen jaar – en doordat de gelden veel te laag waren. Het was ooit 25% van het minimumjeugdloon, toen het nog onder de Wajong viel en in Groningen moeten de mensen het momenteel doen met een magere 13%. Zelfs de minister heeft uitgesproken dat de gelden te laag zijn en heeft richtbedragen aangegeven. De gemeente Groningen valt ook nu nog ver onder deze richtbedragen. Daarom dienen wij samen met de Partij voor de Dieren een motie in om als Groningen het goede voorbeeld te geven en mensen die gelijke kansen te geven die zij verdienen.

Motie 3: Ik lig gebroken in m'n bed, waar is die toeslag neergezet - 2 (Student en Stad, PvdD)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 29 mei 2019, besprekende Plan Extra inzet scholing participatie 2019,

constaterende dat:

- studenten met een functiebeperking voorheen middels de Wajong konden rekenen op 25% van het voor de ontvanger geldende minimum jeugdloon;
- de bijdrage vanuit het budget Individuele Studietoeslag momenteel lager ligt dan het 25% van het voor de ontvanger geldende minimum jeugdloon;
- studenten gemiddeld 11,3 uur per week werken, wat neerkomt op 28% van een volledige werkweek (zo blijkt uit onderzoek van NedResearch in opdracht van ministerie OCW);
- de verdienste van een achttienjarige daarmee, gebaseerd op het minimum jeugdloon en 11,3 uur per week, gemiddeld € 214,90 per maand is;

overwegende dat:

- elke gemeente vrij is om de hoogte van de Individuele Studietoeslag vast te stellen;
- de minister richtbedragen heeft vastgesteld van 200 tot 300 euro per maand;
- de huidige toeslag van 100 euro voor een achttienjarige daar ver onder ligt;
- mensen gelijke kansen moet krijgen;
- deze individuele studietoeslag bedoeld is om mensen die gelijke kans te geven;

verzoekt het college:

- om de hoogte van de bijdrage die wordt toegekend vanuit het budget Individuele Studietoeslag in te stellen op 25% van het voor de ontvanger geldende minimum jeugdloon;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Wie mag ik vanuit de raad nog het woord geven? Mevrouw Folkerts.

Mevrouw FOLKERTS (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Vooropgesteld: we zijn heel blij met alle extra inzet om er toch vooral alles aan te doen om deze regeling meer bekendheid te geven, zodat het aantal studenten dat met deze regeling bekend is, verhoogd wordt. Want het hele issue van deze studietoeslag is vooral dat hij te weinig wordt aangevraagd, dus dat mensen hem überhaupt niet krijgen. En dat komt doordat deze toeslag overal en nergens is. De studenten moeten deze toeslag bij de gemeenten halen, andere dingen bij zorgverzekeraars, bij de onderwijsinstellingen, bij het Rijk, bij DUO, noem het allemaal maar op. Dus daar zit volgens ons het probleem en daarom is het ook goed om even de evaluatie van het Rijk af te wachten. Dikke kans dat hij volgend jaar weggehaald is bij de gemeente en dat hij bijvoorbeeld bij DUO zit. En ik zou graag aan de wethouder willen vragen of zij ons een beetje kan meenemen in wat we doen op het moment dat, ook met de andere projecten die er uit dit budget worden gefinancierd, het volgend jaar inderdaad anders wordt.

De VOORZITTER: De heer Duit.

De heer DUIT (Student en Stad): Ja, ik vraag mij af of mevrouw Folkerts het niet heel makkelijk vindt om te zeggen: we laten dit aan het Rijk over en wij gaan als Groningen niets ondernemen.

De VOORZITTER: Mevrouw Folkerts.

Mevrouw FOLKERTS (GroenLinks): Ja, ik zal nog even op uw motie ingaan. Ik denk dat het niet verstandig is om nu voor misschien maar een halfjaar dat budget te verhogen, want niets zo vervelend als dat je na een halfjaar moet zeggen: o nee, het gaat toch weer omlaag. Ik denk dat het goed is om extra te blijven inzetten op het vergroten van het bereik en dan volgend jaar, dus per 2020, zodat we dit jaar ook gewoon die andere projecten kunnen blijven financieren, echt even te kijken, als dit budget inderdaad bij de gemeente blijft, want dat moet nog maar blijken, wat we dan doen met de hoogte van de toeslag en ook met het vergroten van het bereik.

De VOORZITTER: Laatste opmerking van de heer Duit en daarna ga ik naar de heer Bolle.

De heer DUIT (Student en Stad): Ja, u hebt toch net als ik gewoon door dat binnen het Rijk de discussie gaat over het verhogen van de gelden en niet over het verlagen van de gelden? Dus dat wij het dan achteraf niet meer omlaag hoeven te gooien, maar dat het hoogstens nog iets verder omhoog zal gaan?

De VOORZITTER: Ik ga naar de heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, voorzitter, GroenLinks zegt: we moeten eigenlijk goed kijken wat er gebeurt, als we de toeslag verhogen, met die projecten die er nu uit gefinancierd worden. Maar die projecten worden daar toch alleen maar uit gefinancierd omdat er te weinig gebruik van wordt gemaakt? En omdat de toeslag ook lager is dan hij zou kunnen zijn? Dus ik begrijp niet zo goed waar dat argument hout zou snijden.

De VOORZITTER: Mevrouw Folkerts.

Mevrouw FOLKERTS (GroenLinks): Nou, wat ik zeg is dat het mij vooral niet verstandig lijkt om nu voor een halfjaar iets te besluiten. En een argument daarbij is dat wij nu hier een voorstel hebben voor die projecten. En wat ik voornamelijk zeg, ook nog even in reactie op de heer Duit, is dat er een grote kans is dat dit budget überhaupt weggaat bij de gemeente en dat het Rijk beslist: we gaan dit via DUO uitkeren. Dus dan heb je sowieso dat probleem met de projecten. Dat is ook wat ik aan de wethouder vraag: hoe garanderen we nou dat de projecten die we allemaal mooi en belangrijk vinden, doorgang kunnen houden? Er is ook echt een optie dat het Rijk heel flauw zegt: nou, het wordt zo weinig uitgekeerd, we geven de gemeente gewoon minder geld. En er is inderdaad een optie dat het Rijk zegt: we gaan iets zeggen over de hoogte van de toeslagen. En dat zou ik graag willen afwachten.

De VOORZITTER: Ik kijk nog even rond. De heer Van Zoelen?

De heer VAN ZOELLEN (PvdD): Ja, kort. Wij dienen de motie mede in, want dit potje met geld is geormerkt voor een doel en we vinden ook dat het daaraan besteed moet worden. En dat kan ook in de vorm van een verhoging van de bijdrage. Wel wil ik mij aansluiten bij de vraag van GroenLinks, hoe het eigenlijk staat met de structurele financiering voor de andere doelen die nu daaruit worden gefinancierd. Want dat zijn wel heel belangrijke doelen, die daar nu uit worden gefinancierd.

De VOORZITTER: De heer Van Kesteren.

De heer VAN KESTEREN (PVV): Ja, dank u wel, voorzitter. De PVV vindt trouwens dat je als gemeente voorzichtig moet zijn met het bedrijven van inkomenspolitiek. Maar goed, dit is toch een regeling waar we graag een uitzondering voor maken, met name voor studenten die door een beperking niet kunnen werken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik ga naar de wethouder. Ja, ga uw gang.

Wethouder BLOEMHOFF: Dank u wel, voorzitter. Even een reactie op hoe hoog nu de studietoeslag is. Er werd gezegd dat hij 13% is van het minimumjeugdloon. Op dit moment is de individuele studietoeslag van de gemeente Groningen 20% van het wettelijk minimumjeugdloon of van het wettelijk minimumloon. Dat staat in artikel 4 van de door de raad vastgestelde Verordening individuele studietoeslag. Maar waar onduidelijkheid over is, is dat wij de bedragen netto uitkeren. Dus de lonen zijn, als u die online googelt, bruto en de gemeente Groningen kiest ervoor om dat in nettobedragen uit te keren. Maar het is dus geen 13%, maar 20% van het wettelijk minimumloon.

De VOORZITTER: Ik geef even de gelegenheid aan de heer Duit.

De heer DUIT (Student en Stad): Ja, voorzitter, ik hoor de wethouder zeggen dat het 20% is en dat dit te maken heeft met bruto en netto. Maar ik denk dat wij een ding niet moeten vergeten, en dat is dat het inkomen dat jongeren vaak hebben naast hun studie, volledig onder de loonheffingskorting valt en dat zij daarmee dat verschil tussen bruto en netto niet hebben. En ik denk dat wij dat onderscheid in dat opzicht dus ook niet moeten maken.

Wethouder BLOEMHOFF: Dat laat ik even voor uw rekening, dat is allemaal technisch, maar dat het 13% is, is dus niet waar. Het is 20%. Dat even ten eerste. En als je dan even kijkt naar landelijk, dan zie je dat we het eigenlijk gemiddeld doen. Een kwart van de gemeenten zit hoger, maar er zitten ook heel veel gemeenten lager. Je kunt hier natuurlijk een discussie hebben van: moet die toeslag omhoog? En dat is denk ik ook een heel valide discussie, die je kunt voeren. Het enige is dat er, wat mevrouw Folkerts ook al zei, op dit moment een landelijke discussie is of deze taak überhaupt bij de gemeente blijft. Of deze taak naar DUO gaat, die wellicht nog meer zicht heeft op de studenten of dat de taak wel bij de gemeente blijft. Maar daar hebben we op dit moment met het Rijk een discussie over, over de hoogte van het budget. Dus daar vindt op dit moment tussen de VNG en het Rijk een discussie over plaats. Dus als we de motie nu aannemen, dan is het gevolg dat we een verordening moeten wijzigen. Die kan op zijn vroegst in september in uw raad worden behandeld, terwijl in het najaar de uitkomst van die discussie met de VNG komt. Wat de Tweede Kamer wil, of ze het bij DUO wil beleggen of bij de gemeente wil houden, daar verwachten we in het najaar meer duidelijkheid over.

Dat heeft natuurlijk ook weer allemaal gevolgen voor wat u terecht aangeeft: er is nu een budget en daar is een deel van over en dat besteden we aan onder andere laaggeletterdheid. Wat wij als college willen toezeggen, is dat we echt in het najaar, dat heb ik in de commissie ook al aangegeven, met u in gesprek gaan over hoe die uitkomsten zijn van die landelijke bespreking. En als het bij de gemeente blijft, hoe ziet dan het vervolg ervan eruit? We leggen jaarlijks een plan voor; als het blijft zoals het is, zou er weer een plan komen. Dit is een plan voor 2019, dat u eigenlijk vrij laat krijgt. Dat heeft met de herindeling te maken. Maar in het najaar spreken we dus weer met u over deze kwestie. Dus ik zou de indieners eigenlijk willen oproepen: houd die motie aan, maar dat schijnt formeel niet te kunnen. Dus: trek haar even in, wacht even onze informatie daarover af in het najaar en als u dan niet tevreden bent, kunt u haar altijd opnieuw indienen.

De VOORZITTER: De heer Duit. Oké. De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): En zou het dan in het najaar ook mogelijk zijn om met terugwerkende kracht over 2019 alsnog die 25% uit te keren?

Wethouder BLOEMHOFF: Begunstigend kun je dat volgens mij altijd met terugwerkende kracht doen, maar de vraag is dan natuurlijk: hoeveel kost dat dan? We hebben nu natuurlijk bepaalde uitgaven gedaan. Dus het is natuurlijk dan even de vraag of dat kan, financieel gezien.

De VOORZITTER: De heer Duit.

De heer DUIT (Student en Stad): In die zin ben ik dan wel benieuwd in hoeverre we daarvoor het budget nu kunnen reserveren en dan tegen het eind van het jaar kunnen zeggen: we hebben extra budget over en dan gaan we die andere projecten op dat moment extra stimuleren. Kunt u daarop reageren?

Wethouder BLOEMHOFF: Er is nu binnen het kader van de studietoelage een iets hoger budget opgenomen. Het was 50.000 euro, we hebben vorig jaar 102.000 euro uitgegeven en we gaan ervan uit dat we nu 150.000 euro daaraan uit gaan geven. Dan moeten we natuurlijk kijken – want we gaan er ook van uit dat we doorgaan met meer studenten bereiken – hoeveel we nu extra hebben bereikt en of daar dan nog ruimte in zit. Er zit op dit moment in het plan 150.000 euro voor die studietoelage en binnen dat kader moet het in elk geval voor dit jaar blijven.

De VOORZITTER: Ik stel u voor dat wij de beraadslagen beëindigen. Er is een motie ingediend. Is er behoefte aan een stemverklaring? De heer Rebergen.

De heer REBERGEN (CU): Dank u wel, voorzitter. Gelet op de landelijke discussie over de hoogte van de studietoelage en waar deze belegd wordt en het belang van het borgen van de projecten, zullen wij tegen de motie stemmen.

De VOORZITTER: De heer Bushoff.

De heer BUSHOFF (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de woorden van de ChristenUnie en wij volgen ook de redenering van het college en zullen dus tegenstemmen.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij voor Stad en Ommeland): Dank u wel, voorzitter. Wij zaten een beetje in twijfel. We begrijpen de uitleg van de wethouder, maar eigenlijk is de bijdrage van de heer Van Kesteren iets wat wij nu belangrijker vinden. Dus we zullen de motie steunen.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Ja, ook mijn fractie snapt op zich de uitleg van de wethouder, maar wij vinden wel dat het budget dat hiervoor bedoeld is, daar ook maximaal aan besteed zou moeten worden. Wij stemmen voor en dan zouden we ook willen zien dat, mocht er nog budget over zijn, wij alsnog achteraf naar die 25% zouden kunnen gaan. Daarom stemmen wij voor deze motie.

De VOORZITTER: De heer Brandenburg.

De heer BRANDENBARG (SP): Ik sluit me graag aan bij de woorden van de heer Bolle van het CDA.

De VOORZITTER: We gaan stemmen. 16 voor, 27 tegen. De motie is verworpen. Er hoeft geen raadstuk in stemming te worden gebracht.

8. Discussiestukken

8.a: Plan van aanpak Noorderhaven (collegebrief 26 april 2019)

De VOORZITTER: We gaan over naar agendapunt 8a, plan van aanpak Noorderhaven. Ik ga eerst naar Mevrouw De Vries. Een maidenspeech.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Bedankt, voorzitter. Dan begin ik met mijn debuutrede. Ik zeg debuutrede; we noemen het allemaal wel maidenspeech, maar waarom zouden we een Engels leenwoord gebruiken voor iets waar we een prima Nederlands woord voor hebben?

Gezond verstand, voorzitter. Daar wil ik het kort over hebben, want daar lijken we hier in Groningen soms een chronisch gebrek aan te hebben. Daarom vind ik het ook belangrijk dat ik namens alle Groningers met gezond verstand en een kritische blik meekijk naar de plannen van de gemeente. Dat past ook helemaal bij de controlerende taak van de gemeenteraad. Ik denk dat deze gemeente wel wat realiteitszin kan gebruiken. Hoe uit zich dat dan? Nou, voorzitter, dat uit zich in dierenartskosten, die je natuurlijk niet gaat betalen voor mensen die hun zevende kat aanschaffen, terwijl ze nu al nauwelijks rond kunnen komen. Nee, je spreekt ze juist aan op hun eigen verantwoordelijkheid en behandelt ze niet als kinderen. Natuurlijk zet je mensen die gewoon belangrijk werk kunnen doen, niet in voor een politieke nepbaan, de basisbaan. Help ze nu gewoon aan een echte baan, bijvoorbeeld door coaching. En natuurlijk ga je mensen geen beloning geven omdat ze verzuimd hebben hun schip te onderhouden. Als je weet dat je door niks doen gratis geld krijgt, denk je dan dat er in de toekomst wel iets gebeurt? Het gebeurt vast allemaal met meest nobele bedoelingen, maar met een beetje gezond verstand zal iedereen toch begrijpen dat het averechts werkt. Met gezond verstand begrijp je dat de nieuwe bewoners van het suikerfabriekterrein ook een baan hebben en ook kinderen hebben die ze graag onderweg naar hun werk bij de crèche afzetten, dus leg je voor die mensen gewoon een weg aan. Met gezond verstand geef je ruimte voor duurzame en groene nieuwe woningen en met gezond verstand pas je goed op het geld dat alle Groningers elk jaar via de belastingen bijdragen.

Met gezond verstand kijk ik ook naar het plan van aanpak voor de Noorderhaven en twee punten vallen dan natuurlijk op. Over die twee punten dient de VVD vandaag ook moties in. Het eerste punt gaat over

de duidelijkheid, of liever het gebrek daaraan. Het huidige plan van aanpak gaat niet over de toekomst van de Noorderhaven. Het gaat niet over of de woonbooteigenaren daar mogen blijven en het gaat ook niet over het handhaven of het verstrekken van de vergunning. Daarom dienen wij samen met het CDA een motie in die oproept tot het onderzoeken van een vergunningstelsel. Zo moet er duidelijkheid komen voor woonbootbewoners en voor de gemeente.

Het tweede punt gaat over de verfsubsidie voor de Noorderhaven. Vorige week in de begrotingsbehandelingen, heeft dit college uitgebreid verteld over de lastige financiële situatie van de gemeente Groningen. De lasten moeten omhoog en er wordt overal flink bezuinigd. Ik vind niet dat wij dan aan de inwoners van de gemeente uit kunnen leggen dat we 60.000 euro uitgeven aan mensen die hun schepen niet goed onderhouden. Dat is toch de omgekeerde wereld? Dat we allemaal veel belasting moeten betalen, om zeven wethouders aan het werk te houden, dat is nog tot daaraantoe. En ik ga er wel van uit dat de wethouder vervolgens zijn eigen kozijnen verft, want dat is zijn eigen verantwoordelijkheid. Net als dat het onderhouden van je schip je eigen verantwoordelijkheid is. De VVD vindt de voorgestelde regeling dus geldverspilling en past graag goed op de portemonnee van de gemeente. Daarom dienen wij motie in om de subsidieregeling te schrappen.

(Applaus)

De VOORZITTER: Dat is heel goed, u trekt uw debuutrede nog een beetje, zo. Ik dank u. Heb ik het goed begrepen, mevrouw De Vries, dat u twee moties in het vooruitzicht hebt gesteld?

Mevrouw DE VRIES (VVD): Er wordt er een door het CDA ingediend.

De VOORZITTER: Ah. Maar dat is uw debuutrede niet hè? Daar moeten we wel even goed rekening mee houden.

Motie 4: Subsidie is geen oplossing (VVD, Stadspartij voor Stad en Ommeland)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 29 mei 2019, besprekende het Plan van aanpak Noorderhaven,

constaterende dat:

- er voorgesteld wordt om een onderhoudssubsidieregeling vast te stellen, wat een goed woord voor galgje zou zijn;
- eigenaren van schepen uit de Noorderhaven die hun schepen niet goed onderhouden hebben via die regeling een subsidie van 5000 euro kunnen krijgen;

overwegende dat:

- de bewoners van de Noorderhaven, net als alle andere inwoners van Groningen, een eigen verantwoordelijkheid hebben om hun huis dan wel schip te onderhouden;
- deze regeling slecht gedrag beloont;
- het college tijdens de begrotingsbehandelingen uitgebreid heeft toegelicht in wat voor lastige financiële situatie de gemeente Groningen zich bevindt en een regeling als deze daar niet goed in past;
- een subsidie van 5000 euro zonder duidelijkheid over of bepaalde schepen in de Noorderhaven kunnen blijven, niet zorgt voor structurele investeringen in de schepen en dus geen oplossing is;

verzoekt het college:

- in de plannen voor de Noorderhaven de onderhoudssubsidieregeling niet mee te nemen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: En de andere motie komt eraan via de bijdrage van de heer Ubbens. De heer Ubbens heeft het woord.

De heer UBBENS (CDA): Ja, bedankt, voorzitter. We hebben het hier al heel veel eerder over gehad in deze raad en in commissies. In de afgelopen commissie werd duidelijk dat in ieder geval een deel van de raad en een steeds groter deel van de raad toch enigszins twijfels begint te krijgen over de aanpak die het college voorstaat. Ook collegepartijen lieten duidelijk zien dat er twijfels zijn over de voorgestelde route. Daarbij speelt onder andere het gebrek aan alternatieve ligplekken een rol. De raad is ondertussen nog een keer geïnformeerd over mogelijke ligplaatsen, een herhaling eigenlijk van het onderzoek van vorig jaar, en daaruit bleek dat er toch beperkte mogelijkheden zijn om ligplekken toe te voegen. Wellicht in

Meerstad, wellicht op het Suikerunieterrein, maar dan gaat het telkens over waterkavels, bedoeld voor drijvende woningen, maar niet voor woonschepen en zeker niet voor schepen waarvoor wellicht in de toekomst geen plek meer zal zijn in de Noorderhaven. Het college heeft vorig jaar ook al aangegeven dat wij toe willen naar 550 plekken voor wonen op het water. Maar we zouden graag nogmaals bevestigd zien dat wij ook vast blijven houden aan de minimaal 431 ligplaatsen voor woonboten. Graag nog een reactie van de wethouder. Voor ons is duidelijk dat, gezien de reactie van de insprekers, er sprake is van grote onrust en onzekerheid in de Noorderhaven. Al sinds afgelopen september verkeren deze inwoners in onzekerheid over hun toekomst in de Noorderhaven. We willen graag per motie vastleggen dat zij hierover wel duidelijkheid krijgen en voor ons is dat binnen 4 maanden. Dat zal een jaar na afgelopen september zijn.

Dan kom ik nu aan bij het vergunningstelsel. We hebben al eerder aangegeven dat wij daar wel wat in zien. Wij denken dat een vergunningstelsel de zekerheid kan bieden aan de inwoners van de Noorderhaven om vervolgens ook het opknappen van de Noorderhaven serieus op te gaan pakken en om te gaan investeren in de kwaliteit en leefbaarheid van de haven en de omgeving.

De VOORZITTER: De heer Rustebiel.

De heer RUSTEBIEL (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Er zijn ook mensen met een hypotheek en een gewoon woonhuis die de boel niet goed onderhouden. Dus waarom denkt u eigenlijk dat een vergunningstelsel u de zekerheid geeft dat de boel wel goed onderhouden gaat worden? Dat lijkt mij een aanname.

De heer UBBENS (CDA): Ja, mensen met een hypotheek hebben dus de middelen gekregen om te investeren in hun woning. En op het moment dat mensen hier een vaste ligplek hebben, kunnen zij ook gaan investeren in die woning en dan gaat de kwaliteit van deze haven vooruit. Zolang mensen geen zekerheid hebben over hun ligplek en of ze er wel of niet mogen blijven, zullen ze niet gaan investeren en zal de woonschepenhaven wellicht alleen maar achteruitgaan.

De heer RUSTEBIEL (D66): U bedoelt de Noorderhaven.

De heer UBBENS (CDA): Dan: het college vreest onder andere voor het karakter als vrijhaven. Wij zien dan toch wel enige tegenstrijdigheid in het feit dat de gemeente meerdere keren richting bewoners heeft aangegeven dat schepen niet daadwerkelijk hoeven te varen, maar permanent stil mogen liggen in de Noorderhaven. De eis van de gemeente is dus enkel dat schepen kunnen varen. Met andere woorden: schepen hoeven niet te varen. Dus er is in die zin ook geen sprake van een dynamische vrijhaven. Dan kunnen we net zo goed een vergunningstelsel invoeren waarmee bewoners zekerheid hebben en investeringen kunnen doen.

Motie 5: Geef bewoners duidelijkheid (CDA, SP, PvdD, 100% Groningen)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 29 mei 2019, besprekende Plan van aanpak Noorderhaven.

constaterende dat:

- de bewoners van de Noorderhaven sinds afgelopen september in grote onzekerheid verkeren over hun ligplaats in de Noorderhaven, door de uitkomsten van de inventarisatie zoals die is opgenomen in het plan van aanpak;

overwegende dat:

- het onwenselijk is als bewoners langdurig in grote onzekerheid moeten verkeren over hun woonplek;
- er op dit moment door het college in het plan van aanpak geen heldere deadline voor het geven van duidelijkheid is opgenomen;
- een alternatieve aanpak, zoals het verlenen van ligplaatsvergunningen, voorhanden is om de gewenste duidelijkheid te verkrijgen;

verzoekt het college:

- binnen een termijn van vier maanden de bewoners van de Noorderhaven duidelijkheid te verschaffen over hun ligplek in de Noorderhaven;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 6: Onderzoek vergunningstelsel Noorderhaven snel uitvoeren (CDA, SP, VVD, PvdD, 100% Groningen)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 29 mei 2019, besprekende Plan van aanpak Noorderhaven,

constaterende dat:

- het college heeft aangegeven onderzoek te gaan doen naar het invoeren van een vergunningstelsel in de Noorderhaven;
- niet is aangegeven op welke termijn men verwacht dit onderzoek te hebben uitgevoerd;

overwegende dat:

- het onwenselijk is dat bewoners langdurig in grote onzekerheid moeten verkeren over hun woonplek;
- een vergunningstelsel de zekerheid kan bieden die bewoners van de Noorderhaven zo graag hebben en nodig hebben om investeringen in hun schip te kunnen doen;
- binnen een vergunningstelsel een groot deel van de huidige regels uit de Verordening openbaar vaarwater kunnen worden opgenomen;
- het opheffen van de Noorderhaven als vrijhaven feitelijk al is gebeurd, doordat de gemeente in een eerder stadium heeft aangegeven dat schepen permanent stil mogen liggen in de Noorderhaven;

verzoekt het college:

- binnen een termijn van vier maanden een onderzoek uit te voeren naar de invoering van een vergunningstelsel in de Noorderhaven en de raad hierover te informeren.

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? De heer De Greef.

De heer DE GREEF (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. In de commissie stelde de SP al de vraag: wie wil er nog dat de Noorderhaven een vrijhaven is? Hier hangt ook alles mee samen. Ja, we hebben het al eerder opgeschreven en herbevestigd en er was een meerderheid voor, maar wie vraagt erom en in wiens belang is het? Door de Noorderhaven, ‘de enige vrijhaven in Nederland’ volgens de wethouder, die dat in feite niet is door gebrek aan handhaving, jarenlang nog steeds zo te blijven noemen, blokkeert dat een mogelijk vergunningstelsel. Het laat de bewoners al negen maanden in grote onzekerheid en toenemende woede. Daarom dienen wij ook de moties met het CDA in.

Verder gaan veel van de argumenten over het juridische gehacketak wat nou drijvend is of varend en welke boot in welke categorie zou moeten vallen. Ook zijn er veel kosten mee gemoeid en gaat er veel tijd overheen om dat vast te stellen. Waarom houden we daar niet gewoon mee op? Het belangrijkste is toch dat we, gehoord de commissie ook, de gemeenschap die in de Noorderhaven is ontstaan in stand willen houden en dat het er mooi uit moet zien?

Tot slot wil de SP een einde aan de bootjesmelkerij, al sinds juni 2017. En dat betekent dat we helder moeten maken wat dat dan is, die bootjesmelkerij. Wat de SP betreft zijn dat mensen die boten verhuren met twee of meer kamers en de vraag is daarbij: hoe kijkt het college daarnaar? Wat de SP betreft gaan we dan nog een stap verder, namelijk: of je onderhoudt de boel fatsoenlijk als verhuurder, of we slepen je boten weg en de verhuurder zoekt vervangende woonruimte. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Duit.

De heer DUIT (Student en Stad): Ja, voorzitter, dank u wel. Een vrijhaven, zo wordt de Noorderhaven nog altijd getypeerd. Maar voorzitter, in alle eerlijkheid: het is natuurlijk niet echt een vrijhaven meer, want dan moet er toch enigszins sprake zijn van een komen en gaan van schepen. Wij zijn vooral benieuwd naar hoe het college deze toekomst ziet. Want, om het aloude Wikipedia even te quoten: “Een vrijhaven is een haven met bijzondere vrijstellingen, bijvoorbeeld een vrijstelling van betalen van belastingen. Hier kunnen schepen van alle naties binnenlopen, om bijvoorbeeld handel te drijven.” Nou ja, dan hebben we het over een heel andere definitie dan die wij hier momenteel volgens mij hanteren. Verder zullen wij ons korthedshalve aansluiten bij de woordvoering van het CDA.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Rustebiel.

De heer RUSTEBIEL (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. De belangrijkste aanleiding voor D66 om mee te gaan in de watervisie, is het beter beweegbaar maken van het water. Daarom vinden wij het ook goed als het college plannen maakt om slecht onderhouden schepen te verwijderen of te kijken of ze opgeknapt kunnen worden. Maar zoals we in de commissie al aangaven, valt ons tegen waar we nu staan. Er is geen concreet zicht op nieuwe ligplekken en doordat het proefconcept niet door is gegaan, hebben veel bewoners en eigenlijk ook de gemeente best veel onzekerheid over de haalbaarheid van dit traject. D66 is zich ervan bewust dat we hier praten over de woningen van Stadgers en wonen is gewoon een basisbehoefte. Daarom snappen we de zorgen van bewoners en hebben we het college opgeroepen om individueel en zorgvuldig te werk te gaan. Dat deden we eigenlijk in de vorige raadsperiode al. Ook heeft het college gelukkig aangegeven dat de discussie over wel of niet kunnen varen pas actueel wordt bij het wisselen van eigenaar. Dus dat is niet iets waar mensen zich nu direct zorgen over hoeven te maken. Er wordt niet zomaar gehandhaafd.

Een ander punt uit de commissie, waar een van de insprekers mee kwam, is de houtrook. En daar wil ik even verder op ingaan.

De VOORZITTER: Voordat u dat doet, krijg de heer Ubbens nog even het woord van mij.

De heer UBBENS (CDA): Ja, bedankt, voorzitter. Toch is het wel van belang dat we daar duidelijkheid over verschaffen. U kunt wel zeggen: 'pas bij het wisselen van eigenaar gaan we er weer naar kijken', maar bij de verkoop van een schip of bij het wel of niet investeren in een schip, moet je wel zeker weten dat het later overdraagbaar is. En dat niet aan het eind blijkt: oh, u heb ik geïnvesteerd in het schip, maar het mag hier niet liggen en verder zijn er in Groningen geen ligplekken, dus ik heb eigenlijk een totale desinvestering gedaan.

De heer RUSTEBIEL (D66): Dat klopt.

Voorzitter, ik ga verder met mijn betoog. Ja, houtrook, daar zou ik graag op in willen gaan. Een van de insprekers kwam daar een betoog over houden en we hebben er ook wel vaker brieven over ontvangen. En de subsidie, daar hebben we in de commissie ook wat over gezegd. Daarom lijkt het ons slim om te kijken of we de subsidie voor onderhoud kunnen koppelen aan het vraagstuk van de houtrook. Daarmee los je niet alleen een individueel probleem op van een bewoner, maar kijk je ook of je een collectief probleem van de omwonenden van de Noorderhaven op kunt lossen, door die onderhoudssubsidie ook mogelijk beschikbaar te stellen voor het aanpakken van bijvoorbeeld vervuilende kachels. We zouden het college graag vragen of er ook andere duurzaamheidsmaatregelen mogelijk zijn voor de woonschepenbewoners.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Dank u wel, voorzitter. Hoe belangrijk vindt D66 het dat de haven een vrijhaven blijft?

De heer RUSTEBIEL (D66): Wij vinden dat niet het allerbelangrijkste. Wij vinden het allerbelangrijkste dat, nu we de watervisie hebben vastgesteld, we gaan kijken of we de Noorderhaven kunnen opknappen. Wij vinden het waardevol dat het college gaat kijken of het ideaal van de vrijhaven verwezenlijkt kan worden. We hebben onze twijfels daarover uitgesproken, maar we steunen het college wel in verder onderzoek daarnaar.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Daarop een vervolgvraag. De Noorderhaven is de enige vrijhaven in Nederland, hè. In hoeverre kun je dat dan zo noemen, als je nergens anders met je boot terecht kan? Als je maar een vrijhaven in Nederland hebt? Vandaar ook mijn vraag: hoe kan eigenlijk de Noorderhaven een vrijhaven zijn? Want de mensen kunnen nergens anders terecht.

De heer RUSTEBIEL (D66): Nou, volgens mij kun je met je boot op heel veel plekken terecht in Nederland. Maar goed, dit lijkt mij een technische discussie, die me hier niet zo zinvol lijkt.

De VOORZITTER: Mevrouw De Vries.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Dank u, voorzitter. Gaat D66 meer geld uittrekken om dit houtkachelprobleem ook voor woningeigenaren op te lossen? Want ik vind het bijzonder dat het nu alleen hier in de Noorderhaven gedaan wordt.

De heer RUSTEBIEL (D66): Nou, kijk, er worden straks allerlei plannen gemaakt, wijkenergieplannen. En we kunnen ons best voorstellen dat er, vanuit duurzaamheidsmaatregelen, gekeken kan worden of het ook voor woningen mogelijk is om dat probleem op te lossen. Alleen is dat wel iets heel anders, want in de Noorderhaven liggen heel veel schepen geconcentreerd, dicht op elkaar. Dat is heel wat anders dan her en der verspreide pijpen van een houtkachel in een woonwijk. De concentratie van die houtkachels hier, maakt het probleem onvergelijkbaar met welke plek dan ook in de stad.

De VOORZITTER: Mevrouw De Vries.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Dus er zijn woonbooteigenaren die wel goede kachels hebben en woonbooteigenaren die slechte kachels hebben. En dan krijgen de woonbooteigenaren die een slechte kachel hebben, geld van de gemeente om een nieuwe kachel te kopen?

De heer RUSTEBIEL (D66): Wij stellen het college voor om hierover met de bewoners in gesprek te gaan. Ik kan niet overzien hoe groot het percentage goede en slechte kachels is en wat daaraan zou moeten gebeuren.

De VOORZITTER: Mevrouw De Wrede.

Mevrouw DE WREDE (PvdD): Dank u wel, voorzitter. “Ik zie, ik zie, wat u niet ziet”, zei de inspreker bij de commissievergadering, die volgens mij heel toepasselijk Onrust heette. En zij wees op de waarde van de gemeenschap in de Noorderhaven. 36 huishoudens leven in onzekerheid over hun huisvesting, op dit moment. En voor deze schepen moet, vindt de Partij voor de Dieren, een vergunning worden verleend die niet afhankelijk is van het vermogen tot varen van hun schip. Binnen de huidige regels voor de Noorderhaven moet een overdraagbare vergunning mogelijk zijn, die tegelijkertijd, zoals de heer Ubbens dat ook heeft uitgelegd, een stimulans is voor het financieren en het onderhouden en eventueel verkopen van het schip.

I see that I see what you don't see, is de Nederlandse bijdrage aan de triënnale van Milaan, een ontwerp- en kunstfestijn. Dit gaat over de relatie tussen de mens en zijn omgeving en de manier waarop wij onze omgeving herscheppen. Welke uitgangspunten liggen er besloten in het herscheppen van onze omgeving en waarom willen wij nu de Woonschepenhaven renoveren, althans, wil dit college dat? We lezen al heel snel, het zijn de eerste regels van het voorstel: “... de economische potentie en de belevingswaarde van het water in de stad beter benutten”. Voor de Partij van de Dieren is de belevingswaarde van de 36 huishoudens net even wat belangrijker. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Rustebiel.

De heer RUSTEBIEL (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zou de Partij voor de Dieren graag willen vragen of zij vinden dat de Diepenring op dit moment er prima bij ligt of dat er wel degelijk een probleem is met verwaarloosde schepen. En wat voor oplossing de Partij voor de Dieren daarvoor ziet.

Mevrouw DE WREDE (PvdD): Wij vinden de Noorderhaven een prachtige plek.

De VOORZITTER: Dan kijk ik even naar mevrouw Nieuwenhout. Voor uw woordvoering? Of wilt u interrumperen? Wordvoering. Dan ga ik eerst even naar de zojuist door de heer Rustebiel ingediende motie.

Motie 7: Houtrook en onderhoud Noorderhaven (D66, GroenLinks, PvdA)

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 29 mei 2019, besprekende het Plan van aanpak Noorderhaven,

constaterende dat:

- het college met het plan van aanpak de woon- en beeldkwaliteit van de Noorderhaven wil verbeteren;

- het college voorstelt om een onderhoudssubsidie aan bewoners te geven om hun boot op te knappen;

overwegende dat:

- bewoners betwijfelen of deze onderhoudssubsidie daadwerkelijk helpt om schepen op te knappen;
- er in de omgeving van de Noorderhaven problemen zijn met de houtrook van sommige scheepskachels;
- er ook geld nodig is om eventueel schepen op te kunnen kopen;

verzoekt het college:

- het bedrag van de voorgestelde onderhoudssubsidie in de volle breedte in te zetten voor het opknappen van de Noorderhaven;
- te onderzoeken of bestrijding van fijnstof hier ook onderdeel van kan zijn en hoe schepen gebruik kunnen maken van bestaande duurzaamheidsregelingen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Mevrouw Nieuwenhout.

Mevrouw NIEUWENHOUT (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. De Noorderhaven gaat GroenLinks aan het hart. De diversiteit aan schepen en hun bewoners maakt de Noorderhaven zo charmant. Wij hopen dat daar in de aanpak volle ruimte voor is.

Wat GroenLinks betreft is het belangrijk om bij het plan van aanpak in ieder geval de volgende drie principes aan te houden: zekerheid, zorgvuldigheid en menselijke maat. De bewoners in de haven hebben de zekerheid nodig dat, als de schepen zijn bewoond door de eigenaar, ze met toestemming in de haven zijn komen liggen en als ze daarna niet meer zo gewijzigd zijn dat ze niet meer aan de initiële eisen voldoen, ze dan in de Noorderhaven mogen blijven liggen. De bewoners hebben ook zorgvuldigheid nodig. Zorgvuldigheid in de belangenafwegingen moet leidend zijn, zodat de persoonlijke situatie van de bewoners goed meegewogen wordt en persoonsgebonden beschikkingen worden gefaciliteerd. En uiteindelijk dat ook de menselijke maat wordt gebruikt voor deze aanpak, dus dat er genoeg ruimte moet zijn om af te wijken van de termijnen, mochten die te krap zijn.

Kan de wethouder toezeggen het plan van aanpak zo uit te voeren dat aan die drie principes recht wordt gedaan? En kan de wethouder de raad jaarlijks rapporteren over de voortgang op dit onderwerp via het meerjarenprogramma Wonen?

De VOORZITTER: Eerst mevrouw De Vries voor een interruptie.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Vindt GroenLinks het ook handig om dan onderzoek te doen naar een vergunningstelsel en als daaruit blijkt dat dit de beste oplossing is, is dat dan ook 'menselijke maat'?

Mevrouw NIEUWENHOUT (GroenLinks): Nou, we zijn eigenlijk tegen een vergunningstelsel, want wij denken dat vergunningen niet oplossen dat sommigen onder ons een probleem vinden in de Noorderhaven. Financiering van schepen is een veel groter probleem. De verkoopbaarheid hangt niet af van wel of geen vergunning of wel of geen ligplaats, maar van wat banken willen.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, daar dan een interruptie op. Wat willen banken dan volgens u? Want in mijn beleving willen banken vaak dat een schip een ligplek heeft. Bij heel veel van de schepen die nu in de Noorderhaven liggen, hangt het daar wel vanaf.

Mevrouw NIEUWENHOUT (GroenLinks): Banken financieren momenteel bijna geen enkel drijvend ding, behalve watervilla's, zoals in Meerstad. Dus het komt er eigenlijk op neer dat de onzekerheid van de scheepsbewoners in de Noorderhaven niet echt kan worden weggenomen door zo'n vergunningstelsel.

De VOORZITTER: Mevrouw De Vries eerst nog even en daarna de heer De Greef.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Denkt u niet dat de onzekerheid van de bewoners opgelost kan worden door een vergunningstelsel, zoals ook beoogd is met de in 2018 ingegane wet?

Mevrouw NIEUWENHOUT (GroenLinks): Dat hangt er dus vanaf of het een varend schip is of een drijvend bouwwerk. En in de Noorderhaven zijn daar heel veel vragen over waar die grens precies ligt. In overleg met de bewoners is afgesproken om toch geen proefproces aan te gaan, omdat eigenlijk niemand daar beter van wordt. Dus ik denk dat het belangrijk is om in de aanpak van de Noorderhaven juist te kijken met de menselijke maat, de volledige diversiteit van alle bewoners en alle schepen mee te nemen en voor verreweg de meeste schepen gewoon de duidelijkheid te geven dat ze daar kunnen blijven wonen. En voor enkele schepen is daar misschien geen mogelijkheid voor en daar moet dan met de menselijke maat en met voldoende zorgvuldigheid naar gekeken worden.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer De Greef.

De heer DE GREEF (SP): Ja, de vraag is dan wel: binnen wat voor termijn vindt u dat dan menselijk? Want de wethouder schetste het beeld dat het nog wel twee jaar kan duren voordat mensen echt duidelijkheid hebben, op deze manier.

Mevrouw NIEUWENHOUT (GroenLinks): Nou ja, die termijn, daar zit dus ook die menselijke maat in. Voor mij is het een afweging: als een heel korte termijn betekent dat meer mensen wel duidelijkheid krijgen, maar dit dan de duidelijkheid is dat ze er weg moeten, dan heb ik liever dat het allemaal wat langer duurt maar dat uiteindelijk de bewoners en iedereen blijer is, dan dat het allemaal zo snel mogelijk moet worden afgeraffeld.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ook de Partij van de Arbeid-fractie onderschrijft nog steeds de kaders die de raad heeft meegegeven in de watervisie, als het gaat om de Noorderhaven. Wij hebben ook de ambitie om van de Noorderhaven een mooiere, groenere en een betere verblijfsruimte te maken, om meer ruimte te maken in de Noorderhaven en de Noorderhaven een veilige omgeving te maken, zodat zowel toeristen als Stadgers kunnen genieten van deze plek. We zijn dan ook blij dat het college bezig is geweest met het inventariseren van wat er nu in de Noorderhaven ligt, maar we delen tegelijkertijd ook de zorg van bewoners. Mensen wonen hier al hartstikke lang, dus kun je echt niet over één nacht ijs gaan. We onderschrijven dan ook de principes die mevrouw Nieuwenhout net mee heeft gegeven, als het gaat om het verdergaan met de inventarisatie. Wat ons betreft zouden daarbij uitgangspunten zijn dat we niet overgaan tot handhaving, tenzij er sprake is van een passend alternatief voor de bewoner. Ten tweede, zoals de heer Rustebiel ook zei, dat we bij varend/niet varend alleen overgaan tot handhaving bij wisseling van eigenaar. Deze principes staan al in bestaande stukken maar, omdat hier nu enige controverse is, willen we toch het college vragen om dit te herhalen.

Tot slot kom ik bij mijn laatste twee afrondende punten. Ten aanzien van de houtrook hebben we gemerkt dat omwonenden hebben aangegeven hier last van te hebben. Wij delen dan ook de oproep om de subsidieregeling deels in te zetten ter bestrijding hiervan. Daarom zijn we mede-indiener van de motie van de heer Rustebiel en staan we erop. En ten aanzien van de overwegingen over kamerhuur kunnen we ons aansluiten bij de heer De Greef van de SP. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Van Kesteren.

De heer VAN KESTEREN (PVV): Ja, voorzitter, ik zou de heer Van der Laan willen vragen wat hij verstaat onder een groene haven.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Nou ja, een haven met groen eromheen, misschien met wat bankjes, waar je prettig kunt lopen. Er worden vaak foto's gemaakt, daar genieten mensen van. Kortom, een mooie plek, zowel voor Stadgers als voor toeristen.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij voor Stad en Ommeland): Dank u wel, voorzitter. Er is opnieuw veel discussie geweest over de aanpak en de revitalisering van de Noorderhaven. Ik denk dat de heer Ubbens, wat mijn fractie betreft, met zijn woorden de lading het beste dekt. Wat ons betreft is de haven nog lang niet in zicht – ja, je ontkomt er niet aan – en wij hebben in 2018 gesteld dat alles in overleg met de bewoners moet plaatsvinden. En wij zijn toch wel geschrokken van de insprekers en de brieven die wij

voorafgaand aan de commissiebehandeling en nu hebben ontvangen. Dat alles baart ons nog wel zorgen. Dus volgens mij zijn we er nog lang niet en moet het college het huiswerk misschien nog wat beter doen. Vooral die onzekerheid bij de bewoners gaat ons aan het hart. Wij zullen daarom ook alle drie de ingediende moties steunen.

De VOORZITTER: De heer Rebergen.

De heer REBERGEN (CU): Dank u wel, voorzitter. Het vaststellen van de watervisie heeft consequenties voor de Noorderhaven. Dit is destijds ook al besproken. Daarmee gaan we voor kwaliteit. Voor de huidige bewoners willen we graag dat maatwerk toegepast wordt. Maatwerk in de oplossing die de huidige bewoners geboden wordt, zoals ook het college voorstelt. Van de wethouder horen we graag waaruit dat maatwerk kan bestaan, bijvoorbeeld ten aanzien van langer blijven, een alternatieve locatie en een subsidie, die verleend wordt. Maatwerk biedt dan misschien nu niet direct voor iedereen duidelijkheid, maar wij vertrouwen erop dat op deze manier wel voor iedereen een passende oplossing gevonden kan worden. We willen aan de wethouder vragen in hoeverre de termijn van vier maanden, zoals aangegeven in een van de moties, realistisch is in het bieden van een maatwerkoplossing. Tot zover.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Ik kijk nog even rond. Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, dank u wel, voorzitter. In een interruptie net bij D66 zei ik al: het woord vrijhaven klinkt heel mooi en het concept was zeker vijftien jaar een prachtig idee. Dat je met je woonschip van vrijhaven naar vrijhaven kon gaan, om overal te wonen waar je waar wilt. Maar als je nog maar één vrijhaven hebt in Nederland. En de heer Rustebiel zei net: je kunt overal wonen met je schip, maar dat is natuurlijk niet zo, tenzij je echt met je schip kunt varen. Maar je kunt niet meer met je woonschip van vrijhaven naar vrijhaven gaan. En dan kom ik ook eigenlijk even bij mijn punt van: wat is dan de term vrijhaven nog waard, als je maar een vrijhaven in Nederland hebt?

Wat de 100% Groningen-fractie betreft, bieden wij deze mensen gewoon zekerheid. Zekerheid biedt toekomst en zekerheid biedt dus geen onrust, maar rust. En zekerheid biedt ook aan een creatief brein ruimte om na te denken over investeringen in je woning, in je boot.

En als ik dan ook dat artikel lees over vrijhaven op andere terreinen en dat mensen het gevoel hebben dat ze verjaagd worden, ja, dan bekruipt ons ook een beetje dat gevoel. En zeker als ik de Partij van de Arbeid hoor, die zegt: wij willen dat zowel studenten als Stadgers van deze plek gaan genieten. Dan denk ik op dat moment oprecht: we hebben het over 36 woningen van mensen die daar echt wonen. We hebben het niet over een toeristische attractie. We hebben het over mensen die daar al 15 jaar lang wonen. Laten we dat even heel helder en duidelijk hebben.

De VOORZITTER: De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Voorzitter, dank u wel. Ter rectificatie: ik had het over Stadgers en toeristen. En dan zou ik mevrouw Woldhuis ook willen vragen waaruit u de indruk opmaakt dat de Partij van de Arbeid-fractie het niet heeft over mensen die hier wonen.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Nou ja, waarom ik dat gevoel heb, is: er wordt over menselijke maat gesproken, vervolgens hoor ik andere fracties er ook gewoon akkoord mee gaan dat mensen twee jaar lang nog in onzekerheid gaan leven of ze wel of niet op die plek mogen blijven wonen. En ja, als ik ergens woon en ik weet dus niet of ik daar wel of niet mag blijven wonen, zorgt dat gewoon dagelijks voor onrust. En op het moment dat u dan zegt: 'ja, wij willen dat zowel toeristen als Stadgers van die plek mogen genieten', dan vraag ik mij oprecht af: begrijpt u eigenlijk wel waar het hier nu om gaat?

De VOORZITTER: Mevrouw Nieuwenhout.

Mevrouw NIEUWENHOUT (GroenLinks): Is mevrouw Woldhuis het met onze fractie eens dat de termijn van twee jaar een uiterste termijn betreft? Dus dat het niet de bedoeling is dat het voor alle schepen twee jaar gaat duren voordat er duidelijkheid is?

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Nou, dat snap ik, dat het voor u een uiterste termijn is. Maar daar ben ik het is gewoon niet mee eens. Daarom staan we ook op de motie van het CDA, om in vier maanden tijd die duidelijkheid wel te verschaffen. Wij vinden gewoon twee jaar veel en veel te lang. Kijk, en over de Diepenring nog, met betrekking tot D66 ...

De VOORZITTER: Ik kijk nog even naar mevrouw Nieuwenhout. Is het echt nodig? Belangrijk genoeg? Ga uw gang.

Mevrouw NIEUWENHOUT (GroenLinks): Ja, heel kort. Zou die vier maanden dan ook moeten gelden als het ten koste gaat van een ligplaats voor diegenen in de Noorderhaven?

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Dat is een goede vraag. Daar durf ik niet zo antwoord op te geven. Dat is een zeer technische vraag ook, die speel ik heel graag even door ... Een politieke vraag, maar daar kan ik niet zo een, twee, drie als raadslid antwoord op geven. Dus die geef ik even door aan de wethouder, als u dat goedvindt.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat u uw betoog vervolgt.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja. Wat had ik nog?

De VOORZITTER: Of afrondt.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Oh ja, de Diepenring. Dat was nog even een ander punt. Kijk, ik ben het wel eens dat de Diepenring wat dat betreft gewoon beter kan. Daarom hebben wij toen ook die motie gestuurd over de parkeerplekken. We zijn heel druk bezig om die te verbeteren en vooral als je het over de waterkant hebt, maar om zomaar woningen van mensen die daar wonen, hier te bespreken alsof het een toeristische attractie is, daar kan mijn fractie niet achter staan. Dank u wel.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Nogmaals de vraag aan mevrouw Woldhuis: waar haalt u dat idee vandaan? Ik vind het nogal kwalijk dat u het mijn fractie of wie u dan ook in de mik schuift. Wie zegt dat wij het behandelen als toeristische attractie? Het maakt deel uit van de openbare ruimte. Daarom is het belangrijk dat mensen ervan kunnen genieten. Maar die huizen, die boten, dat zijn woningen. Dat hebben wij al die tijd erkend en ik wil mevrouw Woldhuis dan ook vragen hoe zij dan toch aan die indruk blijft komen.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, ik heb het letterlijk opgeschreven wat u zei. U zei letterlijk: "Wij vinden dat toeristen en Stadgers moeten kunnen genieten van deze plek." Maar we hebben het hier over woningen of schepen, moet ik zeggen, van 36 mensen. Daar gaat deze collegebrief over. Dus u maakt zelf de vergelijking, in uw eigen woordvoering. En ik ben het daar niet mee eens.

De VOORZITTER: Oké, laatste opmerking van de heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Nou, ik denk dat mevrouw Woldhuis en ik misschien hierna nog even in conclaaf moeten over de openbare ruimte en woningen, et cetera. Dan komen we er misschien nog wel een keer uit.

De VOORZITTER: Na die tijd, stelt u voor, hè? Dus niet nu. Volgens mij hebben we de woordvoeringen vanuit de raad nu gehad. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Dank u, voorzitter. Over de Noorderhaven, en om even met de deur in huis te vallen, over die discussie net: ik denk inderdaad dat de heer Van der Laan gelijk heeft, de Noorderhaven is inderdaad ook een toeristische attractie. Sterker nog, daar zijn de bewoners van de Noorderhaven over het algemeen zelf ook heel trots op. Dat hebben ze ook een paar keer laten weten, dat het een veel gefotografeerd stukje Groningen is en dat ze daar ook heel trots op zijn. En ik zeg dat niet om deze discussie die u net had te beslechten, maar om aan te geven dat ook het college van de gemeente Groningen, vandaar ook dit plan van aanpak, trots is op de Noorderhaven. Dat het een prachtige plek is. Niet alleen vanwege het water, niet omdat het een haven is, nee, op de boten die daar liggen, het ensemble dat daar als het ware ligt. Dat is inderdaad iets waar we als stad helemaal niets op tegen hebben. Het is

ook niet het beeld dat het college in de Noorderhaven een soort grote opkuisactie zou willen doen of iets dergelijks, nee. Waar het om gaat is dat die regels die we met elkaar hebben, er juist voor kunnen zorgen, als we die op termijn blijven handhaven, dat het bijzondere karakter of hoe je dat wilt omschrijven van de Noorderhaven blijft.

Wat de afgelopen jaren wel gebeurd is, en dan kijk ik wat verder terug dan de afgelopen twee jaar, is dat we als gemeente wel vaker, ook in de vorige gemeente Groningen, het voornemen hebben gehad om de regels die we met elkaar hebben, te gaan handhaven. En juist ook op een heel menselijke manier. Maar elke keer weer waren er goede voornemens en hebben de toenmalige colleges niet doorgepakt. Daar waren soms goede redenen voor: weerstand, soms was er geen geld. We staan nu op het punt om wel door te pakken. En dat past ook in een lijn. Een lijn die we hebben ingezet bij de watervisie, die natuurlijk over veel meer ging dan alleen de Noorderhaven. De inventarisatie die we met u een jaar geleden hebben besproken en nu ook het plan van aanpak. We doen het precies zoals we met de gemeenteraad hebben afgesproken: stap voor stap, met een individuele, zorgvuldige benadering, op basis van maatwerk. De heer Rustebiel zei net dat de voortgang die er geboekt is hem wat tegenviel, maar deels is dat ook wel weer inherent aan de aanpak die wij met elkaar hebben afgesproken, namelijk dat we elke stap in dit traject met u bespreken, dat we ook proberen daar zoveel mogelijk met de WCG hierover te spreken en dat we ook proberen zoveel mogelijk alle bewoners individueel te informeren.

Dat neemt niet weg dat ook het college, dat heb ik ook in de commissie aangegeven, natuurlijk alle begrip heeft voor de onrust die er bij een deel van de Noorderhavenbewoners is over hun toekomst. Voor een heel groot deel is die onrust er ook niet. We hebben al in heel veel brieven aangegeven dat er op basis van de inventarisatie van een vrij groot deel van de schepen die daar liggen, helemaal niets aan de hand is. Voor een deel van de schepen hebben we geconstateerd dat ze niet voldoen aan de Verordening openbaar vaarwater. Daar hebben we ook bij aangegeven, en dat staat ook precies in dat plan van aanpak, hoe we daar de komende tijd mee om willen gaan.

De VOORZITTER: Mevrouw De Vries.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Ik hoor de wethouder zeggen dat er voor een deel van de bewoners niets aan de hand is. Maar is het niet zo dat er voor alle bewoners onduidelijkheid bestaat over of ze varend zijn en of zij misschien een omgevingsvergunning kunnen krijgen? Dat dit voor de hele Noorderhaven geldt?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nee, dat is onjuist. Voor een heleboel boten is volstrekt duidelijk, dat hebben we ze ook in een brief medegedeeld en dat zullen we hierna ook weer doen, wat hun situatie is. Er zijn inderdaad onduidelijkheden die u schetst, bijvoorbeeld hoe de situatie is met het al dan niet hebben van een omgevingsvergunning, maar dat komt omdat een aantal mensen zelf vindt dat ze daar recht op hebben. Wat de gemeente betreft is het volstrekt helder: schepen in de Noorderhaven hebben geen recht op een omgevingsvergunning.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja dank, voorzitter. Ja, dat komt omdat het college zegt: de schepen die daar moeten liggen, moeten kunnen varen. Maar de discussie bestaat met sommige bewoners dat, als het college tegelijkertijd zegt: je hoeft niet te varen, het dan discutabel wordt of je een varend schip bent. Want een schip dat kán varen maar permanent stilligt, is een bouwwerk.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, ik wil het nogmaals herhalen, we vallen echt in herhaling: het staat keurig in het plan van aanpak dat of een schip wel of niet kan varen of daadwerkelijk vaart, wat ons betreft geen reden is om nu tegen bewoners te zeggen: u moet de haven uit. Dat is pas aan de orde op het moment dat een schip van eigenaar verandert. En dat staat in het plan van aanpak, dus het idee dat mensen om die reden nu niet meer in de Noorderhaven zouden kunnen blijven liggen, is echt onjuist.

De heer UBBENS (CDA): Dat bestrijd ik ook niet, maar wat ik bestrijd is dat die bewoners dan geen onzekerheid kunnen hebben over of ze wel of niet als bouwwerk onder de Omgevingswet zouden kunnen vallen.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Wat betreft het college is die zekerheid er wel. We hebben duidelijk in een brief gesteld, dat hebben we in 2017 al aangegeven, dat er geen recht is op een omgevingsvergunning,

voor geen enkel schip in de Noorderhaven. En als iemand het daar niet mee eens is, dan kun je dat onzekerheid noemen. Dat klopt, maar dat ligt dan niet aan ons.

De VOORZITTER: Mevrouw De Vries.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ik wou graag dit afmaken.

De VOORZITTER: Oké, ga uw gang.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Dus de zekerheid die wij kunnen bieden, namelijk aangeven hoe wij omgaan met de regels, die hebben wij gegeven. En als er vervolgens onduidelijkheid is, omdat andere mensen een andere mening hebben, dan kan dat, maar dan houdt het wat betreft de mogelijkheden die het college heeft wel op.

Dat neemt niet weg dat wij in het kader van die inventarisatie al een heleboel zaken hebben kunnen uitzoeken en dat heeft voor een aantal mensen tot duidelijkheid geleid en voor een aantal schepen is er nog een aantal vraagstukken. En we hebben ook in het plan van aanpak beschreven hoe we dat willen aanpakken. En ik vond het in die zin wel mooi hoe mevrouw Nieuwenhout een aantal principes noemde, en ik denk dat ik die toezegging ook kan doen dat die principes ook leidend zullen zijn in de wijze waarop wij dat plan van aanpak zullen uitvoeren. Her en der zie je eigenlijk die principes ook wel terugkomen in dat plan van aanpak. En die principes zijn inderdaad zekerheid; er is een aantal zaken waarvoor volstrekt duidelijk is hoe de situatie is en daar zullen we die bewoners ook die zekerheid geven. Zorgvuldigheid; daar waar schepen niet aan de VOV voldoen, zullen wij per geval gaan kijken hoe we daar wel aan kunnen voldoen en als dat niet zo is, is er ook weer die maatwerkbenadering, dat staat allemaal keurig in het plan van aanpak beschreven, welke stappen daarbij horen, van persoonsgebonden beschikkingen en andere manieren, waarbij we daadwerkelijk de menselijke maat toepassen. Waarbij ook de persoonlijke omstandigheden van de bewoner leidend zullen zijn in die vorm van maatregelen die we samen met de bewoners zullen inzetten.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij voor Stad en Ommeland): Ja, dank u wel, voorzitter. De wethouder legt heel duidelijk uit wat er besloten is en hoe de regels nu in elkaar steken. Hij heeft het over het bieden van zekerheid, met de bewoners in gesprek gaan, maar ik mis een stukje menselijkheid en een stukje begrip. Ik ben een beetje bang dat misschien in de gesprekken die de laatste tijd met bewoners zijn gevoerd, die bewoners dat ook missen. Is de wethouder dat met mij eens of ligt het misschien dan toch zoals de wethouder vond?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, ik zie die tegenstelling die u schetst eerlijk gezegd niet. Ik heb volgens mij vrij uitgebreid aangegeven in de commissie dat wij begrip hebben voor de onrust en dat die hele menselijke maat, ook zoals u die kunt teruglezen in het plan van aanpak, erin zit. En het kan best zijn dat een aantal mensen dat tot nu toe gemist heeft, maar voor een deel hebben wij de gesprekken ook simpelweg nog niet opgestart. We hebben ook met u afgesproken dat we eerst hier terug zouden komen met het plan van aanpak, uw opmerkingen daarover zouden meenemen en pas dan zullen wij de volgende fase nemen in een gesprek. En u kunt er echt van op aan, dat hebben we ook gezegd in de gesprekken die we al eerder hebben gedaan, dat we juist een individuele maatwerkgerichte benadering kiezen, waarbij we zowel kijken naar de omstandigheden van het schip, de technische kant, als naar de persoonlijke, sociale omstandigheden van de bewoner. Die zullen bepalen in welk tempo en op welke manier we de handhaving zullen insteken, want handhaving is een breed begrip. Dat is echt breder, zeg ik ook even tegen de heer Van der Laan, dan een boot weghalen. Handhaving gaat over veel meer. Dat is inderdaad precies, dat zeg ik hier ook toe, volgens de principes die door mevrouw Nieuwenhout denk ik net heel mooi zijn beschreven.

En voorzitter, waar de heer Sijbolts denk ik op doelt, is dat wij de onzekerheid die deze aanpak natuurlijk met zich meebrengt, natuurlijk niet zomaar een, twee, drie kunnen wegnemen. Daar hebben we inderdaad tijd voor nodig. Na de behandeling in deze raad willen we ook dat proces starten. We zullen er in ieder geval voor zorgen dat we voor de, ik zeg het even uit mijn hoofd, achttien of negentien schepen die ook in het plan van aanpak staan beschreven, rond de zomer een afspraak zullen maken. Ook even afhankelijk van of die personen daar natuurlijk zelf voor beschikbaar zijn. En we zullen in die gesprekken, dat is dus veel eerder dan over vier maanden, duidelijk kunnen maken met elkaar welke individuele afspraken we

met de scheepseigenaren kunnen maken. Of dat ook betekent dat er op die korte termijn duidelijkheid kan worden gegeven of het schip wel of niet in de Noorderhaven kan blijven liggen, kan ik niet bevestigen. Dat is heel individueel. Dat kan in sommige gevallen, en ik denk dat mevrouw Nieuwenhout dat keurig heeft uitgelegd, wel wat langer duren. Maar ook daar is steeds het doel om precies de juiste benadering te kiezen, zowel als het gaat om het schip als om de persoonlijke omstandigheden die het beste bij de bewoners passen.

Ik probeer af te ronden met een aantal meer specifieke dingen, voorzitter. De heer Ubbens vroeg nog, hoewel dat natuurlijk maar indirect te maken heeft met dit onderwerp, naar: hoe interpreteert nu het college de afspraak die we met elkaar gemaakt hebben over de ambitie om te streven naar 550 plekken voor wonen op het water? De heer Ubbens zegt eigenlijk: betekent dit dat wij ook nog steeds vasthouden aan de, ik dacht 431 ligplaatsen? Het antwoord daarop is nee. We hebben duidelijk met elkaar afgesproken dat we naar 550 als totaal aantal gaan en dat we met de precieze segmentering daarbinnen minder strikt om willen gaan. Om een voorbeeld te noemen: de huidige plekken die in de Noorderhaven beschikbaar zijn, tellen ook niet mee in die 431 ligplaatsen, want het zijn in die zin ook geen formele ligplaatsen.

En dan kom ik ook even tot het belangrijkste punt dat door een aantal partijen is ingebracht, die eigenlijk zeggen: geef nou het vrijhavenidee maar op en kom tot een vergunningenregime. En dan een vergunningenregime dat lijkt op de ligplaatsen die we elders in de stad hebben. Kijk, dat zou eigenlijk een fundamenteel andere keuze zijn dan wij als college, maar ook u in de watervisie hebben gemaakt. Wat je dan de facto doet, is dat je van de Noorderhaven een tweede Woonschepenhaven maakt. Een haven waar ligplekken gecreëerd kunnen worden. Dat stelt ons, naast de principiële problemen die we daarmee hebben omdat je daarmee een openbaar gebied, een vrijhavengebied, privatiseert, ook voor een aantal praktische problemen. Want voor een klassieke ligplaats gelden ook op basis van onze eigen verordening heel andere eisen dan we op dit moment in de Noorderhaven hebben, bijvoorbeeld over asfalt en dergelijke. Dus dat lost in die zin niet veel op. En ook niet wat betreft de investeringsbereidheid of de investeringsmogelijkheden van eigenaren in schepen. De suggestie dat die beter zou worden op het moment dat er sprake is van vaste ligplekken betwijfel ik, los van de principiële bezwaren die je daar nog tegen kunt hebben, aangezien ligplaatsen eigenlijk niet mee verkocht horen te worden. Maar goed, we weten allemaal hoe dat in de praktijk gaat. Ook praktisch gezien heeft mevrouw Van Nieuwenhout al uitgelegd hoe de banken daar op dit moment in staan. En als je feitelijk kijkt naar de vaste ligplekken in de Diepenring, heb ik nou niet het idee dat dit ertoe leidt dat schepen er plotseling heel anders uit gaan zien.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, dank, voorzitter. Maar als de gemeente zelf al aangeeft dat schepen daar permanent kunnen liggen, dan is er toch geen sprake meer van een vrijhaven? Dan is het toch gewoon zo dat je daar een schip kunt hebben en dat je dat tot in lengte van dagen daar kan laten liggen?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nou kijk, het punt is natuurlijk dat wij in het verleden, dat staat volgens mij ook keurig in het plan van aanpak, mensen toestemmingsbrieven hebben gegeven om daar te liggen en pas daarna aanvullende eisen hebben gesteld. Dan zou het natuurlijk onredelijk zijn, en dat is ook de zekerheid die wij aan mensen geven, om plotseling op basis van nieuwe eisen aan mensen te gaan vragen om alsnog die haven te verlaten. Dus in die zin hebt u daarin gelijk. Alleen, wat u voorstelt is eigenlijk om van heel de Noorderhaven een plek te maken met vaste ligplekken en daar ook die eisen aan te stellen. Eigenlijk een tweede Woonschepenhaven. En dat is nou precies waar wij principieel een bezwaar tegen houden, maar wat bovendien praktisch niet de oplossing biedt die wij met elkaar voorstaan.

Dan kom ik nog wel even terug op de vergunning. Kijk, waar wij op willen studeren, en daar willen we volgend jaar een stap in maken samen met de WCG, is geen specifieke Noorderhavenvergunning, maar een soort havenregime voor alle nieuwe plekken in de stad, of bestaande plekken in de stad en dat zou dan ook voor de Noorderhaven kunnen gaan gelden. Dat is wat anders dan dat we in de Noorderhaven vaste ligplekken zouden willen.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, ik heb nog een vraag ter verduidelijking. De wethouder gaf aan: we gaan voor of na de zomer bij een aantal schepen kijken of ze er wel of niet kunnen blijven

liggen. Maar ik zou de wethouder willen vragen om mij eens mee te nemen. Stel je voor, ik woon daar en ik mag daar niet blijven liggen.

De VOORZITTER: Wilt u het wel een beetje kort houden, mevrouw Woldhuis?

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, maar ik vind het een heel belangrijk punt. Wat biedt u dan? Biedt u dan gezinnen een nieuwe woning? Een nieuwe ligplaats, en zak met geld? Ik zou heel graag willen weten, als ik daar niet meer mag wonen met mijn gezin, wat er dan gebeurt.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Voorzitter, dat staat volgens mij precies beschreven in het plan van aanpak. Mevrouw Woldhuis had gewoon kunnen lezen welke manieren wij dan inzetten.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Voorzitter, ik heb dat plan van aanpak heus wel gelezen. Maar er staat geen budget in van: als mensen echt niet mogen blijven wonen, geven we ze een zak geld en kunnen ze ergens anders gaan wonen. Dat staat er niet in. Er staat ook niet in dat, als daar geen ligplek meer is, waar die mensen dan een ligplek krijgen. Dat staat er allemaal niet in.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Voorzitter, volgens mij staat in het plan van aanpak precies welke stappen wij daarin kunnen zetten. Stel dat we tot de conclusie komen dat een schip niet voldoet aan de Verordening openbaar vaarwater, dan kunnen wij met een persoonsgebonden beschikking bijvoorbeeld mensen daar toch laten wonen. Dan kan het schip pas vertrekken op het moment dat iemand niet meer de eigenaar is. Dus dan is dat de oplossing. Wanneer het echt niet kan, zijn er mogelijkheden om het schip op te kopen en er zijn ook mogelijkheden voor alternatieve ligplaatsen. Dat zijn allerlei instrumenten die staan benoemd in het plan van aanpak. Uiteraard kan ik u niet zeggen, en ik denk ook niet dat mevrouw Woldhuis daarnaar vraagt, dat ik nu per schip aangeef welke manier het beste is. Dat is precies wat we in individuele gesprekken met de mensen gaan bekijken, waarbij ons uitgangspunt steeds is dat we zoveel mogelijk maatregelen nemen, zodat de schepen die er nu liggen, de mensen die er nu wonen, gewoon daar kunnen blijven. En dat wij ook bijvoorbeeld met die subsidie, mensen kunnen helpen om dat voor elkaar te krijgen.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ik heb hier nog wel een vraag ...

De VOORZITTER: Ik zie allerlei interrupties, maar ik heb nu zelf ook de indruk dat wij de commissievergadering een beetje aan het overdoen zijn. Eerlijk gezegd zou ik u willen vragen om het enigszins te beperken. U krijgt nog gelegenheid tot een laatste opmerking en als het echt nodig is, dan ... Ja, natuurlijk is het echt nodig. Dan krijgt mevrouw De Vries ook nog even het woord en dan rondt u uw betoog af.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, over suggestie 1, opkopen: ik heb geen budget gezien om dat te kunnen doen. Bij de tweede suggestie, om mensen daar te laten liggen totdat de plek opgeheven wordt, betekent dit dat de boten alleen nog maar meer achteruitgaan. Daar wil ik nog wel graag een reactie op, op die twee dingen.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Op het moment dat wij geld nodig hebben voor opkopen, komen wij uiteraard, als dat in de begroting niet voorzien is, bij u terug. Dat geldt trouwens voor allerlei zaken. En de tweede opmerking deel ik niet met u. Die analyse, dat op het moment dat mensen een persoonsgebonden beschikking krijgen, dat dan per se de boot erop achteruitgaat. Het gaat erom dat wij mensen juist vanuit het principe van die menselijke maat, maatwerk willen leveren. En dat betekent dat je elke keer een ander instrument inzet, afhankelijk van de situatie. En volgens mij is precies in het plan van aanpak beschreven welke instrumenten we daarvoor willen inzetten.

De VOORZITTER: Mevrouw De Vries.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Dank, voorzitter. Ik hoor de wethouder zeggen en ik lees ook in het plan van aanpak: we gaan handhaven zonder te handhaven op het criterium varend. Maar blijft dat criterium wel in de verordening staan? En zorgt dit dan toch niet weer voor onduidelijkheid bij bewoners?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Volgens mij staat er volstrekt helder hoe wij daarin staan. Wij gaan daar pas op handhaven en dan zullen we ook op de schepen zelf moeten kunnen kijken wat daar aan de hand is en er staat ook precies in hoe we dat willen doen, op het moment dat het schip van eigenaar verandert.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Dus er blijft onduidelijkheid.

Wethouder VAN DER SCHAAF: En het uitgangspunt blijft inderdaad dat de Noorderhaven wat ons betreft een vrijhaven blijft.

Dan de heer De Greef over de bootjesmelkers. Ja, hoewel dit natuurlijk maar zijdelings met de Noorderhaven te maken heeft, maar goed. Ons uitgangspunt bij het bootjesmelken is dat daarvoor in principe dezelfde regels horen te gelden als voor het land. Voor kamerverhuurpanden op land en kamerverhuurpanden op water hebben wij hetzelfde regime.

Ik heb het idee dat ik de meeste vragen beantwoord heb. Dus dan ga ik naar de moties. Motie 5, 'Geef bewoners duidelijkheid'. Bewoners duidelijkheid geven is precies waarom we dit traject gestart zijn. Maar hier staat dat wij eigenlijk binnen vier maanden al alle bewoners duidelijkheid moeten geven over de toekomst van hun ligplek. Ja, dat kan ik niet op voorhand garanderen. Dus in die zin ontraden we de motie. Het neemt niet weg, ik hoop dat u dat wel van mij aanneemt, dat wij zo snel mogelijk zullen starten, na deze behandeling, met het maken van afspraken met de mensen die het betreft, voor wie er nog onduidelijkheid is. Want voor een heleboel mensen is die duidelijkheid er wel. Dus dat we dat zo snel mogelijk doen en dat we er natuurlijk capaciteit op in zullen zetten om zo snel mogelijk met mensen afspraken te maken, volgens het maatwerk zoals we dat hebben aangekondigd in het plan van aanpak. Dus we ontraden de motie.

De motie 'Onderzoek vergunningstelsel Noorderhaven', daarvan heb ik net al uitgebreid gezegd dat wij in deze vorm daar niet voor zijn. Dus die ontraden we. En motie 7 over de overheidssubsidie, daar heb ik nog niet zo heel veel over gezegd. Nou ja, de opvatting van het college is dat die onderhoudssubsidie wel een essentiële bouwsteen is voor ons plan van aanpak. En ja, mevrouw De Vries van de VVD had het erover dat je met gezond verstand zou moeten kunnen bedenken dat je mensen geen beloning moet geven voor slecht gedrag. Wij zien dat toch echt anders. Wij hebben jarenlang als gemeente niet gehandhaafd in de Noorderhaven. Daar is hier meerdere keren over gesproken. We maken nu een start om de Noorderhaven te behandelen zoals dat bedoeld is, als vrijhaven. We gaan ook handhaven op de criteria die we in de VOV hebben gezet en dan vinden wij het gewoon verstandig, en er is absoluut geen sprake van belonen van slecht gedrag, dat we naast handhavende maatregelen ook stimulerende maatregelen hebben. In de motie wordt gevraagd of ook fijnstof hier onderdeel van kan zijn. Dat lijkt het college een zekere mogelijkheid en we zullen ook eigenaren van woonboten kunnen gaan wijzen op de mogelijkheden die er zijn met bestaande duurzaamheidsregelingen, die weliswaar geen onderdeel zijn van deze subsidie, maar wel van allerlei andere regelingen die er zijn. Dus oordeel aan de raad.

De VOORZITTER: Motie 4 nog. De heer De Greef nog even?

De heer DE GREEF (SP): Ja, ik heb nog een vraag over motie 7. Is het niet veel logischer dat we de onderhoudssubsidie die we nu daarvoor bedoeld hebben, echt inzetten voor de boten en dat we daarna gaan nadenken of we iets met duurzaamheid, houtkachels in de hele stad doen? Zowel voor de haven als voor andere houtkachels?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Bij motie 4 is het denk ik logisch, gezien wat ik net gezegd heb, dat wij die ontraden. Dus dan hebben we dat gehad.

En de vraag van de heer De Greef: Ja, er zit wat in, wat u zegt. Kijk, als het om duurzaamheid gaat, is het college daar vrij helder in. Dat zou eigenlijk geen onderdeel moeten zijn van deze subsidieregeling, want daar zijn andere regelingen voor. Fijnstof, dus houtrook bestrijden, is wel een heel specifiek onderdeel dat hier stevig speelt en wat misschien makkelijk kan worden meegenomen. Dus we willen in ieder geval wel onderzoeken of dat er onderdeel van kan zijn. Meer vraagt deze motie ook niet. Het is zo dat de subsidieverordening nog bij u langskomt, want u hoort die als raad ook vast te stellen. Dus dan kunnen we dan de definitieve afweging maken.

De VOORZITTER: Ik wil eigenlijk de beraadslagingen sluiten, in de eerste termijn. Nog een korte vraag van de heer Ubbens?

De heer UBBENS (CDA): Ja, dank, voorzitter. De wethouder gaf in zijn reactie op motie 6 een bepaalde invulling van het vergunningstelsel aan. Maar bedoeld met deze motie is dezelfde tekst als in de collegebrief staat, namelijk “onderzoek te doen naar de mogelijke uitwerking van een nieuwe havensysteem en het vergunningstelsel”, in die trant. Daarvoor zouden wij graag deze motie willen zien. Dat dit in vier maanden of in ieder geval sneller wordt uitgevoerd. In het huidige voorstel staat geen enkele datum daarvoor genoemd, namelijk.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Oké, dan neem ik dat terug, dat ik het inhoudelijk niet eens ben met deze motie. Ik had het zo geïnterpreteerd op basis van uw woordvoering. Excuus daarvoor. Maar ook dan zal ik de motie toch moeten ontraden. Dat is niet omdat wat hier staat dan inhoudelijk zo verkeerd is, maar omdat het ons gewoon echt niet lukt om dat binnen vier maanden te doen. Er is genoeg capaciteit nodig om alle andere zaken op het gebied van water de komende maanden uit te voeren. Bovendien kan zo'n vergunningstelsel alleen maar werken als we daar een uitgebreid participatieproces, ook met de WCG, voor starten. Dus dat vraagt echt een vrij brede aanpak. We willen daar echt begin volgend jaar mee starten, dus het zal toch echt niet eerder lukken dan om dat ergens volgend jaar te realiseren.

De VOORZITTER: Mevrouw Nieuwenhout.

Mevrouw NIEUWENHOUT (GroenLinks): Dank u wel voor de toezegging op de principes. Ik had ook nog gevraagd om een toezegging over de rapportage. Kunt u die ook toezeggen?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Voorzitter, het lijkt mij inderdaad uitstekend om dit jaarlijks terug te laten komen, bijvoorbeeld in het meerjarenprogramma Wonen.

Mevrouw NIEUWENHOUT (GroenLinks): Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan ga ik even met u overleggen. Dit is het einde van de beraadslagingen in de eerste termijn. Ik heb zelf het beeld dat er geen tweede termijn nodig is. Deelt u dat beeld met mij? Er is ook geen raadsbesluit dat voorligt. Dan gaan wij stemmen ...

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Voorzitter?

De VOORZITTER: Over de moties, even mijn zin afmaken. Mevrouw Woldhuis, vertel.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ik heb heel erg de behoefte om even met de indieners te overleggen, dus ik vroeg mij af ...

De VOORZITTER: Is dat een minuut? Zijn het twee minuten? Ik probeer namelijk voor de pauze, men zit boven met een maaltijd die voor ons klaarstaat, af te ronden. Lukt dat niet, dan gaan we eerst eten. Dat is ook goed.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Twee minuten, even overleggen.

De VOORZITTER: Akkoord. Dan blijft u even in de zaal, als dat kan.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja hoor.

De VOORZITTER: Dank u. Twee minuten schorsen.

(Schorsing 18.42 uur - 18.43 uur)

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Wil mevrouw Woldhuis nog iets zeggen, nu?

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, nog sneller dan verwacht. Ik heb even overleg gehad met de indieners en het is nu duidelijk. We handhaven gewoon alle moties. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u. Is er behoefte aan stemverklaringen? En ik stel u voor, als dat zo is, om die allemaal in één keer af te wikkelen. De heer Duit.

De heer DUIT (Student en Stad): Ik wou graag even een klein puntje van orde maken en dat is dat wij geen van deze vier moties eerder gezien hebben. Dus het verzoek aan de rest van de raad om toch moties en amendementen te delen.

De VOORZITTER: Ja, maar dat is iets voor het presidium in plaats van voor hier. Mevrouw De Vries, wilt u nog iets zeggen?

Mevrouw DE VRIES (VVD): Ja, heel kort. Wij steunen motie 5 niet, 'Geef bewoners duidelijkheid', omdat wij denken dat het vergunningstelsel van motie 6 dat al biedt. Dus wij zijn wel voor duidelijkheid, maar op een andere manier.

De VOORZITTER: (...)

De heer REBERGEN (CU): Dank u wel, voorzitter. Voor motie 7 sluiten we ons aan bij wat de SP net al heeft gezegd. Wij zullen die motie niet steunen.

De VOORZITTER: De heer De Greef.

De heer DE GREEF (SP): Ja, dank u wel. Wij zijn voor die onderhoudssubsidie, dus we steunen motie 4 niet en motie 7, dat heb ik net al even uiteengezet: wij gaan haar niet steunen, omdat wij denken dat dit bedrag echt voor de boten moet zijn. Maar we willen wel breder gaan kijken hoe we minder stinkende houtkachels kunnen realiseren in de stad.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik kijk even verder of er verder nog behoefte is aan een stemverklaring. Die is er niet. Dan gaan wij in stemming brengen motie 4, 'Subsidie is geen oplossing'.

7 voor, 36 tegen. De motie is verworpen.

Motie 5, 'Geef bewoners duidelijkheid'. 16 voor, 27 tegen. De motie is verworpen.

Motie 6, 'Onderzoek vergunningstelsel Noorderhaven snel uitvoeren'. 19 voor, 24 tegen. De motie is verworpen.

Motie 7, 'Houtrook en onderhoud Noorderhaven'. 26 voor, 17 tegen. De motie is aanvaard.

Dan zijn we aan het eind gekomen van dit agendapunt. Er staat boven een maaltijd voor u klaar. Ik stel u voor dat wij 45 minuten pauzeren. De vergadering is geschorst.

(Schorsing 18.47 uur - 19.39 uur)

8.b: Rapporten ombudsman Groningen over jongerenhuisvesting / onttrekkingsvergunningen + Klachten behandeld door de ombudsman over regelgeving kamerverhuurpanden (collegebrief 25 april 2019)

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Mevrouw Wobma heeft inmiddels de vergadering verlaten. Aan de orde is agendapunt 8b, rapporten van de ombudsman. Wie mag ik daarover het woord geven? Mevrouw De Vries.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Dank u, voorzitter. In de afgelopen weken heb ik meerdere verhuurders gesproken. Dat zijn geen huisjesmelkers, dat zijn gewone verhuurders. Bijvoorbeeld mensen die veertig jaar geleden een pandje in de Oosterpoort hebben gekocht. Die hebben toen toestemming gekregen om hun woning aan studenten te verhuren. En dat doen ze dus al veertig jaar. Totdat ze afgelopen jaar opeens een brief van de gemeente kregen: u verhuurt illegaal. Kennelijk hadden deze verhuurders voor 1 juli 2017 een vergunning aan moeten vragen. 'Een beetje dom dan, dat ze dat niet hebben gedaan', is je eerste reactie. Maar ik wil graag de advertentie aan u voorlezen, waaruit verhuurders hadden moeten opmaken dat ze een vergunning moesten aanvragen. Het is een advertentie van wel elf woorden: "Overzicht van de door de gemeenteraad, het college van B en W of de door de burgemeester genomen besluiten. Eerste punt: wijziging huisvestingsverordening. De wijziging betreft de onttrekkingsvergunning woningvorming. Tweede punt: beleidsregels onttrekkingsvergunning woningvorming." Dat was het. Sommige verhuurders hebben ook nog een brief van de gemeente gekregen, maar een heleboel verhuurders niet. Dat veel verhuurders vervolgens geen vergunning hebben aangevraagd, is dus niet zo dom. Eigen verantwoordelijkheid, hoor ik dan. Dat klinkt mij als VVD'er als muziek in de oren. Maar je

moet wel in de gelegenheid worden gebracht om je eigen verantwoordelijkheid te nemen. Zelfs verhuurders die de Gezinsbode wel elke week doorspitten, kunnen op basis van deze advertentie niet hebben begrepen dat ze een vergunning moesten aanvragen.

Het zo onduidelijk communiceren komt bij verhuurders als stiekem over. Alsof de gemeente maar zo onduidelijk mogelijk is geweest, zodat zo min mogelijk verhuurders een vergunning aan zouden vragen. Dat stiekeme is volgens mij niet iets wat je als gemeente moet willen uitstralen. De ombudsman trekt een vergelijkbare conclusie en noemt het gedrag van de gemeente onbehoorlijk. De normen van goede informatieverstrekking, fair play en gelijke behandeling zijn geschaad. Serieuze conclusie dus, die ook serieus genomen moet worden. Toch legt het college het advies van de ombudsman naast zich neer. Er wordt geredeneerd vanuit angst. Angst voor bezwarenzaken, angst voor claims en soms lijkt het wel of er angst voor gezichtsverlies is. Geef ten eerste eens toe dat er fouten gemaakt zijn. Inderdaad, die advertentie was niet handig. Mensen kunnen daar niet uit opmaken dat ze ineens een vergunning nodig hebben. En geef ten tweede die verhuurders die al gewoon een pand hadden, die dat gewoon verhuurden, een fatsoenlijke kans om een vergunning aan te vragen.

En dan hoor ik de wethouder al zeggen: maar hoe zit het dan met die bezwaarzaken en claims? Stop met de handhaving, zodat er ook geen bezwaarprocedures meer nodig zijn. En claims zijn niet zo waarschijnlijk. Of eigenaren hun huis verkopen is hun eigen beslissing. Dat is niet toe te rekenen aan de vergunningsplicht. Hooguit is een aantal verhuurders wat inkomsten misgelopen. Naar wat ik heb begrepen, is de handhaving in 45 gevallen afgerond. Als die allemaal een kamer van 300 euro per maand huur aan inkomsten kwijt zijn, en dat sinds het voorjaar van 2018, kom je op een maximale claim van 62.000 euro. Als je dat afzet tegen de bezwaarprocedures en de gerechtelijke procedures waar de gemeente al in verwickeld is in dit dossier, is de keuze volgens de VVD makkelijk gemaakt.

Dan als laatste nog de leefbaarheid. Wij vinden als VVD de leefbaarheid in onze wijken heel belangrijk. Maar het alsnog verstrekken van deze vergunningen zorgt niet voor meer studenten. Het gaat om situaties die al bestaan, woningen die al verhuurd worden. Wij willen met die bestaande situatie kijken naar de leefbaarheid en denken daar ook graag over mee.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, mevrouw De Vries van de VVD schetst een soort beeld dat het slechts en alleen gaat om mensen die één huis hebben en dat verhuren aan een aantal jongeren, studenten of misschien niet-studenten. Maar bent u niet met mij van mening dat zodra je een woning aan het verhuren bent, je eigenlijk gewoon een ondernemer bent? En dat het daardoor niet zo heel gek is dat je inderdaad in de gaten moet houden wat voor regels de gemeente stelt? En dat je je daar dan ook aan te houden hebt?

Mevrouw DE VRIES (VVD): Absoluut. Dat moet je ook in de gaten houden. Ik denk alleen niet dat je op basis van de advertentie, zoals die geplaatst is, dat had kunnen afleiden. En wat ik ook denk, is dat vooral de mensen die één huis verhuren hier de dupe van worden. Dat wil niet zeggen dat er vast ook een paar grotere spelers zijn, maar dit zijn de mensen die er de dupe van worden.

De heer DIJK (SP): Maar voorzitter, het interesseert mij niet of het om één huis gaat of om tien of om honderd. Het voorbeeld dat ik probeer te geven is dat je met je eigendom nog weer extra inkomsten weet te genereren. Dus ben je een ondernemer. Vindt u dan niet dat een ondernemer in Groningen wel even mag opletten wat voor regels er zijn in de gemeente Groningen? En ik wil niet heel lullig zijn, maar als je als verhuurder in Groningen niet hebt doorgehad wat voor discussie er is gestart in deze gemeente, dan weet ik niet hoeveel binding je met je eigen woning hebt die je verhuurt en met je eigen onderneming die je hier in Groningen hebt.

De VOORZITTER: Volgens mij moet u afronden.

De heer DIJK (SP): Nee, maar het verbaast me ...

Mevrouw DE VRIES (VVD): Ik weet niet of de heer Dijk misschien twee verschillende vergunningen door elkaar haalt?

De VOORZITTER: Pardon, de heer Dijk mag uitspreken. En daarna krijgt u weer het woord. Klaar? Ga uw gang.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Ik weet niet of de heer Dijk misschien het twee verschillende vergunningen door elkaar haalt, maar er is in 2015 en 2016 veel aandacht geweest voor de onttrekkingsvergunning. Maar het ging nu ineens om huizen met drie kamers, waar het altijd om meerdere kamers ging. Dus het is nu ineens teruggebracht naar drie. Dan is de enige manier waarop een verhuurder het had kunnen weten, op basis van deze advertentie. Vervolgens hebben ze dat niet gedaan en dat is logisch, dat hadden ze niet kunnen weten.

De VOORZITTER: De heer Dijk mag nog even een afrondende opmerking maken.

De heer DIJK (SP): Met alle respect, voorzitter, maar ineens? Dit is echt een discussie die al vijf, tien, vijftien jaar in deze stad speelt. En wat mij zo verbaast is dat de VVD er hier voor kiest dat de gemeente ondernemers de hand boven het hoofd moet houden die verhuren en niet op de regels letten, maar aan de andere kant bij woonbootbewoners, waar het gaat om subsidie verstrekken om een pand op te knappen, zegt: nee, dat gaan we niet doen, dat kunnen we niet maken, dat is te veel pampere. Wilt u daarop ingaan, op dat verschil?

Mevrouw DE VRIES (VVD): Heel graag. Ik vind het heel erg belangrijk dat we handhaven op regels. Deze regels zijn net ingesteld en ik heb niet het idee dat de ondernemers, hoe je ze ook wilt noemen, in de gelegenheid zijn gesteld om zich aan die regels te houden.

De VOORZITTER: Gaat u verder.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Ik geloof dat de heer Van der Laan ook een vraag heeft. Dus dan wacht ik nog even.

De VOORZITTER: De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Het haalt het randje er een beetje af, zo. U zegt in uw woordvoering: dit voegt geen extra studentenhuisen toe aan onze stad. En mijn fractie betwijfelt dat een beetje, want wat u eigenlijk voorstelt is dat er straks weer een termijn geopend wordt, waarin er nieuwe aanvragen gedaan kunnen worden, waarbij er geen omgevingstoets uitgevoerd zal worden. Want dat is precies wat er aan de hand is. En mijn fractie lijkt het zo, althans mij lijkt het zo, dat er dan allerlei nieuwe aanvragen binnen zullen komen, ook van situaties waarin het geen kamerverhuurpand was na 2015, waardoor je dus wel degelijk zorgt voor de toevoeging van meer kamerverhuurpanden. Bent u het daarmee eens?

Mevrouw DE VRIES (VVD): Als ik de laatste drie zinnen van mijn verhaal even af kan maken, dan zult u horen dat dit niet de bedoeling is.

Het CDA, Student en Stad, de PVV en de VVD willen vandaag graag een motie indienen. Hierin roepen wij u als college op om verhuurders die hun panden al verhuurden, dus het gaat dan om mensen die voor 2017 hun panden al verhuurden, tot 2020 opnieuw de gelegenheid te geven om een vergunning aan te vragen. Wij willen u dringend vragen: leg een advies van de ombudsman niet zomaar naast u neer en neem de rechtszekerheid in Nederland serieus.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen nog? Geen vragen meer? De heer Duit nog. Voor uw woordvoering? Dan wil ik graag nu de motie van u.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Die heeft het CDA.

De VOORZITTER: Dan stel ik voor dat het CDA eerst even het woord krijgt, want dan maakt ze in ieder geval deel uit van de beraadslagingen. Dat lijkt me verstandig. En daarna krijgt u het woord, mijnheer Duit.

De heer UBBENS (CDA): Ja, bedankt, voorzitter. Ja, de gemeente heeft niet behoorlijk gehandeld. Er was geen sprake van fair play en geen gelijke behandeling. Dat concludeert de ombudsman. Wat is hier dan aan de hand? De ombudsman heeft een aantal klachten behandeld van verhuurders die geen brief van de gemeente hadden ontvangen over de verplichting om na 1 juli 2015 een onttrekkingsvergunning te hebben voor een pand waarin zij drie kamers verhuren. De ombudsman oordeelde dat de gemeente

onbehoorlijk had gehandeld en dat er geen sprake was, zoals gezegd, van gelijke behandeling en fair play. Een hard oordeel van de ombudsman. De ombudsman heeft vorig jaar de aanbeveling gedaan om, gezien haar oordeel, alsnog de mogelijkheid te bieden om een omgevingsvergunning aan te vragen voor de situaties waarbij voor 2015 al een verhuurderssituatie bestond. Dit college wil dit niet, omdat het een precedent zou scheppen voor andere partijen, die ook geen omgevingsvergunning hebben aangevraagd voor 1 juli 2017. Navraag leert dat het om 350 adressen gaat. Blijkbaar kan de gemeente hier dus gewoon een uitdraai van maken. Ze weet blijkbaar: het gaat om 350 adressen. Hoe kan het dan zijn dat deze adressen tussen 2015 en 2017 niet zijn geïnformeerd? Hieruit blijkt toch onder andere het gelijk van de ombudsman?

De VOORZITTER: Ik ga u even onderbreken. De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Ja, toch een beetje een vervolgvraag op wat ik vroeg aan mevrouw De Vries. Volgens mij zet wat u nu voorstelt, wel degelijk de sluis open naar meer kamerverhuurpanden in de wijk. Want u kunt zeggen: het gaat om bestaande gevallen. Maar is er dan niet een groot bewijsrechtelijk probleem als het gaat om wat bestaand was en wat niet? En wat zou daar dan uw oplossing voor zijn?

De heer UBBENS (CDA): Nou, om twee redenen lijkt mij dat eigenlijk niet. Ook als je dat in 2017 had aangevraagd, had je moeten bewijzen dat je in 2015 al een bestaande verhuursituatie had, lijkt mij. Bovendien gaat het mij om het principe. Maar daar kom ik zo even op terug.

Het college verschuilt zich nu onder andere achter de bezwaarschriftencommissie, die van oordeel was dat het college met brieven slechts een extra service had verleend en dat verhuurders die geen brief hadden ontvangen, zich daarop niet kunnen beroepen. Maar dat is volgens ons niet het punt. De gemeente had bij de introductie van het nieuwe beleid namelijk zelf aangegeven dat men huiseigenaren zou informeren met een brief en een advertentie zou plaatsen om eigenaren op te roepen een vergunning aan te vragen, omdat men vooraf al bang was dat niet iedereen automatisch op de hoogte zou zijn. Daarover oordeelt de ombudsman dat dit niet behoorlijk is gedaan. Dat er geen sprake is van gelijke behandeling. Sommige mensen hebben wel een brief gehad, anderen niet. Dat er geen sprake is van gelijke behandeling en fair play. Het college lijkt nu te zeggen, en ik hoor dat ook een beetje in de woorden van de heer Van der Laan: wij vrezen dat, als we nu alsnog een vergunning geven, er rechtszaken van komen, dat er gevallen zullen zijn waarin wij gehandhaafd hebben bij mensen die een claim gaan leggen. En men vreest ook dat er nog een heleboel extra onttrekkingsvergunningen moeten worden afgegeven. En wij snappen dat wel. Ik snap wel dat die vrees er wellicht is. Maar waarom zouden wij om die reden accepteren dat de gemeente geen betrouwbare overheid is en geen behoorlijke overheid is?

De VOORZITTER: De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Nou ja, mijn vraag zou eerder zijn, voordat u mij woorden in de mond legt: vindt u het fair om nu een tweede ronde open te stellen, waarbij er dus een grote kans is dat er extra kamerverhuurpanden worden toegevoegd? En wat dan als die tweede ronde ook weer niet op goedkeuring kan rekenen? Wat stelt u dan precies voor?

De heer UBBENS (CDA): Kijk, als u wilt beweren dat wij überhaupt geen behoorlijke overheid kunnen zijn, dus dat er eigenlijk geen mogelijkheid is dat wij het op een behoorlijke manier kunnen doen, dan zouden we inderdaad de conclusie moeten trekken dat we er niet mee verder moeten. Maar ik denk: de ombudsman geeft een advies op basis waarvan wij een behoorlijke overheid kunnen vertegenwoordigen.

De VOORZITTER: Laatste afrondende opmerking van de heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Volgens mij kunnen wij dit behoorlijk behoorlijk regelen, namelijk doordat we de rechter laten toetsen of het college dit juist heeft bekendgemaakt. En niet nu op dit moment, op grond van deze rapporten gaan zitten modderen aan een procedure. Dat lijkt mij het meest rechtmatig. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw De Vries

Mevrouw DE VRIES (VVD): Ik wil graag even op de PvdA reageren.

De VOORZITTER: Maar dat gaan we even niet doen, want u mag interrumpen. Er is iemand aan het woord en dan kunt u straks dat nog even doen.

De heer UBBENS (CDA): Dit is voor ons een principiële discussie. Als de gemeente niet behoorlijk heeft gehandeld en er geen sprake was van fair play en geen gelijke behandeling, dan moeten we daarvan de consequenties accepteren. Wat ons betreft had dit vorig jaar al gekund. De gemeente heeft ervoor gekozen om ondertussen door te gaan met het handhaven. Voor ons is het dus een principiële kwestie en we begrijpen niet waarom de gemeente, en wellicht ook andere partijen, hier inderdaad zo gemakkelijk over het advies van de ombudsman heen stappen. Die conclusies zijn hard en de aanbevelingen misschien vervelend voor de gemeente, maar we willen toch een nette en betrouwbare overheid? Dan moeten we als gemeente behoorlijk handelen. Daarom dienen wij een motie in samen met een aantal andere partijen om dit alsnog te gaan doen.

De VOORZITTER: Ik dank u wel.

Motie 8: Volg de ombudsman (CDA, VVD, PVV, Student en Stad)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 29 mei 2019, besprekende de Rapporten ombudsman Groningen over jongerenhuisvesting/onttrekkingsvergunningen + Klachten behandeld door de ombudsman over regelgeving kamerverhuur;

constaterende dat:

- eigenaren van woningen met drie verhuurbare kamers vanaf 1 juli 2015 moeten beschikken over een onttrekkingsvergunning;
- slechts een deel van deze eigenaren een brief heeft gekregen over deze vergunningsverplichting;
- de gemeente een advertentie heeft geplaatst met de tekst:
  - o “Overzicht van de door de gemeenteraad, het college van B&W of de burgemeester genomen besluiten:
    - Wijziging Huisvestingsverordening. De wijziging betreft de onttrekkingsvergunning woningvorming
    - Beleidsregels onttrekkingsvergunning woningvorming”;
- een grote groep eigenaren gezien bovenstaande niet op de hoogte was van de vergunningsverplichting en dus geen vergunning heeft gekregen;
- de ombudsman geconcludeerd heeft dat “de behoorlijkheidsnormen goede informatieverstrekking, fair play en gelijke behandeling zijn geschonden”;

overwegende dat:

- eigenaren van woningen een eigen verantwoordelijkheid hebben om regelgeving van de gemeente in de gaten te houden;
- eigenaren niet de gelegenheid hebben gekregen om dat op een juiste manier te doen;
- de rechtszekerheid op deze manier geschaad wordt;
- de ombudsman een heel duidelijk rapport heeft geschreven, en het de positie van de ombudsman ondermijnt wanneer de gemeente aan dit oordeel voorbijgaat;

roept het college op:

- alle eigenaren van woningen die voor 1 juli 2017 op een rechtmatige manier een woning met drie kamers verhuurden, tot 1 januari 2020 in de gelegenheid te stellen om alsnog een onttrekkingsvergunning aan te vragen;
- de eigenaren actief aan te schrijven en daarbij in ieder geval de lijst te gebruiken die momenteel voor handhaving van de vergunning gebruikt wordt;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Duit.

De heer DUIT (Student en Stad): Ja, voorzitter, dank u wel. Het zal je maar gebeuren: je kinderen gaan studeren. Fijn is natuurlijk anders. Maar goed, ze kiezen voor Groningen, dus wat dat betreft ben je opgelucht. Je dochter studeerde er al en je zoon gaat er achteraan. Je hebt geluk want je bent in staat om hen zelf te huisvesten. Je voorziet in een huis, je brengt je zoon en dochter daar samen met een vriendin onder. Het is 2015. In Groningen verandert de wet- en regelgeving omtrent het verhuren van kamers. De gemeente heeft informatieplicht en stuurt daarom naar inwoners in de leeftijd tot 26 jaar, die niet dezelfde

achternaam hebben, een informerende brief. Nou wacht, je zoon en dochter wonen in hetzelfde huis en hebben dezelfde achternaam. Daarmee vallen ze niet binnen de selectiecriteria van de gemeente om een informerende brief te ontvangen. Je zoon en dochter ontvangen dus geen informatie van de gemeente over gewijzigde wet- en regelgeving. Ook het bericht in de krant gaan aan hun neus voorbij, want zij hebben zo'n verrekte nee-nee-sticker op de brievenbus. Jaren gaan voorbij. Ze wonen rustig met zijn drieën en alles gaat zijn gangetje. Maar ja, je dochter studeert af en je zoon, ja, die doet er misschien wat langer over, maar inmiddels woont hij samen met twee vrienden. En na al die jaren staat er iemand op de stoep. Iemand van de gemeente, die vraagt of het aantal ingeschrevenen van het huis klopt. Je zoon zegt nietsvermoedend ja, het zijn er drie, waarna blijkt dat er nieuwe wet- en regelgeving is. Je hebt een onttrekkingsvergunning nodig. Je dient een verzoek in bij de gemeente om orde op zaken te stellen. Je hebt immers nooit de intentie gehad om niet aan de wet- en regelgeving te voldoen. Toch krijg je de deksel op je neus. Je had het verzoek voor 1 juli 2017 in moeten dienen en dat is inmiddels al even geleden. Na een aantal pogingen en verzoeken die op niets uitlopen, neem je contact op met de ombudsman. Deze verdiept zich in de zaak en krijgt meer meldingen. Je blijkt niet alleen te zijn. Er zijn 350 adressen die potentieel tegen hetzelfde probleem aan lopen. De ombudsman schrijft een verzoek aan de gemeente. En dat is waar wij nu staan, voorzitter.

We hebben als gemeente nieuwe wet- en regelgeving ingevoerd, maar ons niet gerealiseerd dat de manier van communiceren misschien niet helemaal goed was. En fouten maken mag. Natuurlijk. Dan is alleen het devies dat je toe moet geven dat je fout zat en deze fout moet herstellen, in plaats van zorgen dat deze problemen groter worden en inwoners onnodig in de problemen brengen. Dat is de reden dat wij samen met onder andere de VVD en het CDA deze motie indienen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Nog andere woordvoerders? De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, stel je voor: je komt in Groningen wonen als beginnende student en je komt in een stad waar de woningmarkt zo ontzettend vrij is gelaten door een aantal liberale partijen, dat er eigenlijk niets meer te doen is in de stad en dat je als huurder angstig moet zijn om je rechten te kunnen halen. Want er zijn zoveel actieve huisjesmelkers in die stad en die woningmarkt is zo ongelooflijk vrijgelaten, dat keer na keer na keer, als het aangekaart wordt door verschillende andere partijen, er liberale partijen zitten, die iedere ingreep, iedere wetgeving, iedere vergunningplicht, iedere 15%-norm, iedere buurt op slot doen, noem maar op, vijftien jaar lang proberen tegen te houden. En op het moment dat er eindelijk op een goede manier hard wordt ingegrepen, omdat er een heel groot probleem is waarbij jongeren worden uitgebuit en buurten worden overgenomen door huisjesmelkers, op dat moment zijn er een aantal partijen die in een keer moord en brand schreeuwen omdat de ombudsman een rapport schrijft ...

De VOORZITTER: De heer Van Kesteren.

De heer VAN KESTEREN (PVV): Ja, voorzitter, ik zou de SP erop willen wijzen dat de SP stigmatiseert en iedereen over een kam scheert. En dat kan toch niet de bedoeling zijn. Ik zou de SP er ook op willen wijzen – en ik wil vragen of de heer Dijk dat ook wil onderkennen of in ieder geval onder ogen wil zien – dat de mensen die hier de dupe van zijn, vaak ouders zijn die hun spaarcentjes bij elkaar hebben geschraapt, een flatwoning kopen voor hun kind en daar twee medehuurlers in hebben zitten en die nu daarvoor worden gestraft. Dus als u zegt: alle verhuurders zijn huisjesmelkers, vindt u dat? Of zegt u: ik wil het inderdaad wat nuanceren, zoals de PVV zegt, dat het ook heel veel andere verhuurders betreft?

De heer DIJK (SP): Volgens mij kunt u in mijn woordvoering heel goed horen dat ik er iets keihard tegenover zet. Dat het te makkelijk is om in de retoriek die u nu ook gebruikt, te zeggen: nee, dat zijn heel lieve, welwillende mensen die slechts voor hun kind een huis kopen, zodat ze daar kunnen gaan wonen. Een: niet alle mensen kunnen dat. Dat is al gek. Twee: dan ga je het verhuren. Daar ga je dan drie, vier mensen in stoppen om het te verhuren. Daar beurt je zo'n 1600, 1700, 1800, 1900 of 2000 euro per maand voor. Als dat geen huisjesmelken is, mijnheer Van Kesteren, dan weet ik het ook niet meer. Dus inderdaad, u hebt heel goed naar de woordvoerder van de Socialistische Partij geluisterd. Wat ons betreft: alle particuliere verhuur, daar stoppen we morgen mee. Iedereen in een coöperatieve woning, ...

De VOORZITTER: Ik ga u even onderbreken.

De heer DIJK (SP): Jongeren, studenten, middeninkomens – ik maak even mijn zin af –, met zeggenschap en huurbescherming. En stoppen met particuliere verhuur.

De VOORZITTER: Dat was een nieuwe zin overigens. De heer Duit heeft het woord en daarna mevrouw De Vries.

De heer DUIT (Student en Stad): Ja, ik vraag me echt af of de SP doorheeft dat het hier in 90% van de gevallen inderdaad gaat om ouders. En ik snap uw punt dat niet elke ouder dat kan. Maar dat betekent niet dat we ouders die het wel kunnen, daarvoor moeten afstraffen. U hebt het over een huur van 2000 euro, maar er is geen ouder die aan een kind een huur van 2000 euro vraagt. Dus ik weet niet waar u dat vandaan haalt. Ik weet niet of u dat kunt staven, maar dat zou ik dan graag horen.

De heer DIJK (SP): Nou ja, volgens mij heb je in de meeste kamerverhuurpanden drie à vier kamers zitten. Nou, als je zo'n 450 euro per maand huur betaalt, dan zit je inderdaad bijna op 1500 euro. Zijn het vier kamers, dan zit je op bijna 2000 euro. Dat vind ik een flinke bron van inkomsten.

De VOORZITTER: Ik laat dit punt even liggen. Mevrouw De Vries.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Het is mooi om nog even de socialistische kijk op de woningmarkt te horen. Dank daarvoor.

De heer DIJK (SP): Dat doe ik altijd graag.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Fijn. En dan nu even terug naar deze concrete situatie. Is het concrete plan van de SP dan nu om die studenten die de SP zo ontzettend zielig vindt, uit huis te zetten of zo? In die 350 gevallen? Want ja, je moet toch terug van 3 naar 2 studenten.

De heer DIJK (SP): Nou, kijk, daar zie je dus dat deze mooie verzorgingsstaat in de afgelopen jaren op de woningmarkt wel een aantal huurrechten heeft opgebouwd. Dus het betekent inderdaad dat als mensen niet meer mogen verhuren in dat pand, de verhuurder vaak voor vervangende woonruimte moet zorgen. Dus ja, dat is goed geregeld. Daar hebben ze ook jarenlang aan verdiend, dus dat lijkt mij een prima regel.

De VOORZITTER: Laatste opmerking, mevrouw De Vries even op dit puntje.

Mevrouw DE VRIES (VVD): We hebben heel mooie huurrechten, inderdaad. Maar daarin staat niet dat bij particuliere verhuur de verhuurder op zoek moet naar een vervangende woonruimte.

De VOORZITTER: Dit is geen vraag aan de heer Dijk, dus ik ga naar de heer Van Kesteren.

De heer VAN KESTEREN (PVV): Ja, voorzitter, ik wou nog iets ter overdenking voor de SP meegeven. Kunt u zich voorstellen dat u, terwijl u dat heel graag wilt, nog nooit in een college bent gevraagd? Na dit verhaal kan ik mij dat heel goed voorstellen. Vraagt u zich dat nooit eens af, waarom dat dit nooit zal gebeuren op deze wijze?

De VOORZITTER: Nou, dat is in ieder geval een vraag.

De heer DIJK (SP): Ik vind dit echt wel een heel bijzondere vraag. Ik kan het me af en toe best voorstellen, dat moet ik eerlijk toegeven. Ja, ik snap dat af en toe wel, dat je liever voor D66 kiest dan voor de SP, als Partij van de Arbeid en GroenLinks en ChristenUnie. Vreemd genoeg kan ik dat best begrijpen, als ik nu zie wat er gebeurt. Maar voorzitter, dat de SP nooit in een college wordt gevraagd, is natuurlijk de grootste flauwekul die er maar is.

De VOORZITTER: Ik laat dit onderwerp liggen, als u het niet erg vindt. Wil de heer Ubbens nog interrumperen?

De heer UBBENS (CDA): Ja, voorzitter. Dank u wel. Even terug naar de kern van de zaak. Kijk, De heer Dijk geeft een hele uitweiding over waarom hij vindt dat die mensen die huizen niet zouden moeten bezitten als verhuurders. Maar het gaat om de uitspraak van de ombudsman, dat de gemeente niet

behoorlijk heeft gehandeld. En dat kunt u toch niet naast zich neerleggen, omdat u deze mensen dat bezit niet gunt?

De heer DIJK (SP): Nee, ik heb ook niet gezegd dat ik dat doe. Ik heb daar eigenlijk nog helemaal niets over gezegd. Dat is toch bijzonder, hè? Maar voorzitter, ik heb wel gezien dat als je dit soort grote maatregelen neemt, er dan inderdaad problemen kunnen ontstaan. Maar ik zie nu niet in en ook politiek gezien niet, waarom we nu zouden gaan ingrijpen. En verder hebt u volgens mij in de commissie een antwoord gehad van de wethouder en daar kan ik me best goed bij aansluiten.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Oh. Voor mijn woordvoering?

De VOORZITTER: Ja.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Dank u wel. Dat is erg voortvarend. Het rapport van de ombudsman: wij hebben als gemeenteraad in 2015 de woonvisie vastgesteld. Dat ging toen met brede steun in de gemeenteraad. Die bevatte ook het instrument dat kamerverhuurpanden met drie kamers voortaan ook onder de vergunningsplicht zouden vallen. De PvdA is nog altijd warm voorstander van dit systeem. Het zorgt ervoor dat we kunnen sturen op een evenwichtige samenstelling in de wijk. Dat is ons erg goed bevallen. We zien dat de onttrekkingsvergunningen alleen maar verder teruglopen en volgens ons is dat ook goed voor een wijk. We zien ook vanuit de verschillende wijken het signaal dat het nu beter gaat, maar we zien tegelijkertijd ook uit de brief van de bewoners uit de Schilders- en de Zeeheldenbuurt dat zij erg gealarmeerd zijn en erg bang zijn voor toevoeging van extra kamerverhuurpanden door de maatregelen die hier door VVD en CDA worden voorgesteld.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Bedankt, voorzitter. Ja, ik hoor de heer Van der Laan nu aangeven dat dit onbehoorlijke handelen van de gemeente in zijn ogen een positief effect heeft gehad. En daarom wil hij dit niet meer terug gaan draaien. Maar het gaat er toch niet om of mensen een positief effect zien? Het gaat erom dat het handelen van de gemeente volgens de ombudsman onbehoorlijk is geweest en dat we dat moeten rechtzetten.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Nee, dat ben ik niet met u eens. Wat ik constateer is dat wat u voorstelt een sluis opent naar nieuwe kamerverhuurpanden in de wijken. Dat is wat ik constateer.

De VOORZITTER: Ja, u zegt allerlei dingen waar mensen op willen reageren, dus we gaan het even netjes organiseren. Ik ga eerst even naar mevrouw De Vries en ik kom zo bij u.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Wat vindt de PvdA de waarde van de ombudsman?

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Nou, zoals u oordeelt gaat het over behoorlijk of onbehoorlijk beleid. En die uitspraken van de ombudsman, daar hebben we ook zeker kennis van genomen. Als u mij mijn betoog laat afmaken, dan kunt u ook horen wat we naar mijn oordeel daarmee moeten doen, straks.

De VOORZITTER: Mevrouw Sloot. Niet? Anderen nog? Niet? Gaat u verder.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Dank u wel. Dat was kennelijk helder. Wij zijn tegen wat hier wordt voorgesteld, omdat dat inderdaad meer kamerverhuurpanden voorstelt. We hebben kennisgenomen van het debat tussen enerzijds de fracties van het CDA en de VVD en anderzijds het college over of de maatregel die het college hier neemt, wel of niet juist is bekendgemaakt. En nu zou ik graag mijn punt maken: wat ons betreft is dit bij uitstek een zaak waar de bestuursrechter over gaat. En daarom wil mijn fractie in ieder geval niet op de stoel van de rechter gaan zitten en is het wat ons betreft beter om ons hier nu niet inhoudelijk over uit te spreken.

De VOORZITTER: De heer Duit.

De heer DUIT (Student en Stad): Ja, de heer Van der Laan heeft het telkens over iets wat de wethouder van de Partij van de Arbeid precedentwerking noemt. Maar volgens mij wordt er in de motie gewoon gezegd dat het gaat op basis van gegevens van toen. Heeft de heer Van der Laan net als ik de motie gelezen en is hij dat tegengekomen?

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Nou, het woord precedentwerking heb ik persoonlijk niet gebruikt. De term die ik hier aangeef is dat, op het moment dat u nu gaat doen wat u voorstelt, dit inderdaad een sluis openzet naar meer kamerverhuur. En daarbij speelt een grote rol ook de bewijskwesitie van: wat is nu wel kamerverhuur of geen kamerverhuur in het verleden geweest? En dat heb ik ook in mijn eerdere interrupties aangegeven. Dus waarom dat nog niet helder is ...

De heer DUIT (Student en Stad): Dus u hebt die motie niet gelezen?

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Natuurlijk heb ik uw motie wel gelezen.

De VOORZITTER: Mevrouw De Vries.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Ik zie echt niet hoe het aantal kamers zou toenemen door het aannemen van deze motie. Ik ben heel benieuwd of de heer Van der Laan ook heeft gelezen dat het gaat om bestaande situaties. We hebben het niet over het toevoegen van meer kamers.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Nogmaals, en hopelijk voor het laatst: zoals ik aangeef, vragen deze partijen om een kamerverhuurvergunning aan te vragen, zonder dat er een omgevingstoets plaatsvindt en is er ten tweede ook sprake van een bewijsrechtelijk probleem als het gaat over het wel of geen bestaande kwesitie is. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, bedankt, voorzitter. De heer Van der Laan geeft aan: ja, dan moet u maar naar de bestuursrechter gaan. De ombudsman komt met een rapportage, daar geeft hij eigenlijk heel duidelijk in aan wat onbehoorlijk is geweest in het handelen van de gemeente. Daar gaat u helemaal niet op in. Dat schuift u aan de kant en dan zegt u: daar kunnen wij niks mee, ga maar naar de bestuursrechter. Waarom gaat u niet inhoudelijk in op het commentaar van de ombudsman op het handelen van de gemeente, dat als onbehoorlijk is bestempeld?

De heer VAN DER LAAN (PvdA): De reden is dat het hier specifiek gaat om de bekendmaking van een besluit dat het college heeft gemaakt en dat lijkt mij meer een zaak voor de bestuursrechter. Dank u wel.

De VOORZITTER: Een laatste punt, kort, mevrouw De Vries.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Ik heb de heer Van der Laan nog geen antwoord horen geven op mijn vraag wat de waarde en de rol van de ombudsman is, volgens hem.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Volgens mij heb ik daar wel een antwoord op gegeven, namelijk dat de ombudsman naar aanleiding van klachten advies kan geven over de behoorlijkheid en onbehoorlijkheid van het gemeentelijke bestuur.

De VOORZITTER: Mijn voorstel is om dit onderwerp nu af te ronden. Ik kijk even of er nog meer ... De heer Rebergen.

De heer REBERGEN (CU): Dank u wel, voorzitter. We hebben gekozen voor het nieuwe stelsel voor kamerverhuur. Daarbij is gekozen voor een ruime overgangstermijn van twee jaar. Het nieuwe stelsel heeft destijds best tot rumoer geleid, maar het is wel het stelsel waar we voor hebben gekozen. Nu er op nieuw beleid gehandhaafd wordt, komen er verschillende situaties naar boven. We hebben dat in contact met inwoners ook gemerkt. Graag zouden we zien dat op gepaste wijze met deze situatie wordt omgegaan en dat er voldoende, dat is ruimer dan nu, tijd gegeven wordt om de situatie in overeenstemming te brengen met het beleid. Graag hierop een reactie van de wethouder.

Zou de wethouder ook kunnen aangeven wat er zou gebeuren als woningeigenaren nu een vergunning zouden kunnen aanvragen? Zou een toekenning van die vergunning dan waarschijnlijk zijn? Met de PvdA willen we de uitspraak van de rechtbank afwachten. Een klacht heeft immers geen rechtsgevolgen. Tot zover.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, bedankt, voorzitter. Ik hoor dan twee dingen: u wilt graag een ruimere mogelijkheid voor mensen om alsnog een vergunning te krijgen, maar eerst even de rechter afwachten. Welke van de twee wilt u nou? Als u het eerste wilt, dan kunt u gewoon onze motie steunen.

De heer REBERGEN (CU): Nee, ik zei niet dat we de mogelijkheid moeten geven om opnieuw aan te vragen, ik zei: meer tijd om het in overeenstemming te brengen met het beleid.

De VOORZITTER: Anderen nog? Ja, ga uw gang.

Mevrouw SCHOUTENS (GroenLinks): Bedankt, voorzitter. Ja, de GroenLinksfractie heeft kennisgenomen van de bevindingen van de gemeentelijke ombudsman inzake klachten van diverse eigenaren van panden met drie verhuurbare kamers. Ze geven aan niet te hebben geweten van het gewijzigde strengere beleid in 2015, wat zij wijten aan gebrekkige communicatie van de gemeente. De communicatie over deze gewijzigde regelgeving was volgens de ombudsman 'slordig en karig' en zij trekt ook stevige conclusies. In onze ogen valt inderdaad het nodige aan te merken op de communicatie vanuit de gemeente. De advertentie uit 2015 verdient geen schoonheidsprijs en de brieven zijn niet bij iedere verhuurder terechtgekomen. Mijn fractie vindt het dan ook belangrijk dat het college in het vervolg extra scherp is op de kwaliteit van informatieverstrekking.

Daartegenover staat de afweging van het college. In de collegebrief van 24 april schrijft het college dat de algemene bezwaarschriftencommissie van mening is dat het college niet verplicht is om burgers persoonlijk op de hoogte te brengen van dergelijke bekendmakingen. En brieven zijn in die visie een extra service geweest, bovenop de advertentie in de Gezinsbode. Daarnaast heeft het college de termijn voor de overgangsregelingen ruim gehouden, namelijk twee jaar, omdat niet uitgesloten kon worden dat alle huiseigenaren die in aanmerking kwamen voor de overgangsregeling, bereikt zouden worden.

De VOORZITTER: Ik ga u even onderbreken. De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, bedankt, voorzitter. Ja, onderdeel van het beleid was toen dat er naar alle huiseigenaren een brief zou gaan. Dat dit wellicht puur juridisch gezien niet noodzakelijk is geweest, doet er niets aan af dat wij ingestemd hebben met een voorstel, waarin stond: iedereen krijgt dat. Op basis daarvan zegt de ombudsman ook: als niet iedereen die brief heeft gekregen, is het onbehoorlijk om daar wel vergaande consequenties aan te verbinden. Kunt u daarop reageren?

Mevrouw SCHOUTENS (GroenLinks): Daar kom ik in de rest van mijn woordvoering nog op terug. Dus als ik er niet op heb gereageerd, hoor ik uw vraag nog een keer, graag aan het eind van mijn woordvoering. Even kijken waar ik was.

Ja, mijn fractie erkent het dilemma. Aan de ene kant hebben we begrip voor de argumentatie van het college, maar we vinden de ombudsman een belangrijk instituut en we nemen haar visie ook serieus. Daarom wil mijn fractie een aantal vragen stellen, die in het nu gerezen geval de omstandigheden mogelijk wat verbeteren voor betreffende huurders en verhuurders. Heeft het college onderzoek gedaan naar mogelijkheden om tot een passende oplossing te komen voor deze groep verhuurders? Niet uit verplichting, maar uit welwillendheid? En daarnaast hoort mijn fractie graag of, wanneer er gehandhaafd wordt, er vergeleken met nu ruimer de tijd wordt gegeven om de situatie in overeenstemming te brengen met de verordening en het bestemmingsplan. Dat geeft een minder gespannen situatie voor huurders, voor wie een andere woonruimte moet worden gezocht, als ook voor de verhuurders. Kan de wethouder dit toezeggen?

De VOORZITTER: De heer Rustebiel.

De heer RUSTEBIEL (D66): Dank u wel, voorzitter. Ja, ondanks dat je verantwoordelijk bent voor je eigen bezit, vinden wij wel dat hier een ruimhartiger opstelling van het college past. Dat betekent wat ons

betreft niet handhaven zolang er nog rechtszaken lopen en ook dat we de mensen de tijd geven om een oplossing te vinden. Het allerbelangrijkste vinden wij zorgvuldigheid ten aanzien van huurders. Studenten moeten ruim voldoende tijd krijgen om een andere woonplek te vinden en de 350 studentenkamers die wij hierdoor gaan missen op onze krappe kamermarkt, moeten elders gevonden kunnen worden. Kan het college ons vertellen of wij hierdoor in nood komen, qua aantallen studentenwoningen of niet?

De VOORZITTER: Ik geef nog ruimte voor twee interrupties, want ik heb de indruk dat wij de commissievergadering uitgebreid aan het overdoen zijn. Op zichzelf is dat prima. U krijgt de gelegenheid tot interrumperen, dat is geen enkel probleem.

De heer UBBENS (CDA): Dit debat is nauwelijks onderdeel geweest van de commissievergadering.

De VOORZITTER: Maar mijn voorstel zou eigenlijk zijn om langzamerhand tot een afronding voor de eerste termijn te komen. Dan kan de wethouder het woord voeren en dan kunt u alsnog reageren. Dan hebben we even alle posities op tafel. U krijgt nu het woord.

De heer UBBENS (CDA): Ja, bedankt, voorzitter. Ik hoor de D66-fractie aangeven: het gaat hier om 350 kamers. Maar het gaat natuurlijk om veel meer kamers, want een heleboel van die woningen zullen wellicht niet meer als kamerverhuurpand blijven bestaan.

De heer RUSTEBIEL (D66): Ik weet op dit moment niet precies om hoeveel kamers het gaat. Ik geef een inschatting en ik geef daarbij het college de vraag: wij vinden het wel belangrijk dat door het wijzigen van dit beleid, wij niet in nood komen als het gaat om het aantal studentenkamers.

De VOORZITTER: Mevrouw De Vries.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Nog even een vraag ter verduidelijking. Zei D66 net dat zij willen dat er niet gehandhaafd wordt totdat er een uitspraak van de rechter is?

De heer RUSTEBIEL (D66): Nou, naar wat ik begrepen heb, is er in een aantal gevallen gehandhaafd en in sommige van die gevallen is er ook een rechtszaak gestart. En het lijkt mij dan handig dat je dan in die individuele gevallen de handhaving even opschort, totdat de rechter daar een uitspraak over heeft gedaan.

Mevrouw DE VRIES (VVD): En in de andere zaken wel?

De heer RUSTEBIEL (D66): Ja, dat lijkt mij wel.

De VOORZITTER: Mevrouw De Wrede.

Mevrouw DE WREDE (PvdD): De Partij voor de Dieren wil zich op dit punt graag aansluiten bij de VVD.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Wij willen ons op dit punt graag aansluiten bij de woordvoering van het CDA. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ah, mijnheer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij voor Stad en Ommeland): Ja, voorzitter, wij twijfelden even over wie het woord zou gaan voeren, omdat mijn fractie met een behoorlijk dilemma zit. Aan de ene kant vinden wij altijd dat er als overheid sprake moet zijn van behoorlijk bestuur. Wij hebben al vaker bepleit in deze raad dat wij moeten voorkomen dat burgers de gang naar de rechter moeten maken omdat de gemeente iets niet goed heeft gedaan. Dat is volgens mijn fractie wel aan de hand. Ik heb ook al vaker gezegd dat bewoners en ondernemers actief geïnformeerd moeten worden, waar het gaat om wijzigingen in beleid. Aan de andere kant weet u dat onze partij zich al jarenlang zorgen heeft gemaakt over de overlast en de leefbaarheid in wijken. En je ziet nu ook aan de ene kant dat een aantal verhuurders aan de bel trekt via de ombudsman, waarbij de ombudsman overigens zelf ook zegt de gemeente in overweging te geven om

verzoekers in de gelegenheid te stellen een aanvraag voor een onttrekkingsvergunning in te dienen. Dus dan gaat het alleen om de mensen die een klacht hebben ingediend. Dat is voor onze fractie een moeilijke afweging. Want welke kant we ook kiezen, eigenlijk is voor onze fractie geen van beide keuzes de juiste. Daarom ben ik ook benieuwd naar de reactie van de wethouder, ten eerste op de aanbeveling van de ombudsman, die door het college niet wordt overgenomen, en ten tweede op de motie die is ingediend door het CDA. Ik kan wel meevoelen met de angst van de heer Van der Laan van de Partij van de Arbeid. Ik zou niet willen stellen dat dan meteen sluisen opengaan, want ik denk niet dat het zo zwart-wit is, maar ik wil wel graag van de wethouder horen welke angsten in dat opzicht terecht zijn.

De VOORZITTER: Ga uw gang.

De heer UBBENS (CDA): Bedankt, voorzitter. Ik zou graag van de heer Sijbolts horen of hij het niet heel belangrijk vindt dat de gemeente behoorlijk handelt.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij voor Stad en Ommeland): Ja, maar dan moet ik ook constateren dat, ten aanzien van studentenhuisvesting, de gemeente destijds ook naar de mening van mijn partij niet behoorlijk heeft gehandeld. Dus dat is een heel lastige afweging. En ik ben eerst benieuwd naar de reactie van de wethouder, voor ik daar een uitspraak over doe.

De VOORZITTER: Laatste opmerking, mijnheer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Dus de heer Sijbolts geeft eigenlijk aan dat, omdat in een andere zaak onbehoorlijk is gehandeld, hij dit onbehoorlijke handelen ook wel door de vingers kan zien? Met andere woorden: eigenlijk kan hij het onbehoorlijk handelen van de gemeente behoorlijk accepteren.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij voor Stad en Ommeland): Dat is een behoorlijk bijzondere redenatie. Ik heb daar geen uitspraak over gedaan, dus u trekt een conclusie op basis van een uitspraak die ik niet heb gedaan.

De VOORZITTER: Oké. Ik dank u wel. Ik kijk nog even rond. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Dank u, voorzitter. Toen ik eind 2012 als wethouder begon, kreeg ik, en dat duurde een aantal jaren, ontzettend veel te maken met bezwaren, bezwaarschriften, adviezen van de ombudsman, allerlei kwesties die te maken hadden met studentenhuisvesting. Die krijg ik trouwens nog steeds. Als er een kwestie is in het ruimtelijke domein, die de gemoederen doet verhitten, waar veel mensen zich druk om maken, dan wel in algemene zin, dan wel in specifieke zin, die ook veel mensen doet gaan naar de rechter, naar de bezwarencommissie, naar de ombudsman, is het alles wat te maken heeft met kamerverhuur, met mogelijke dan wel vermeende overlast en rechten, zowel van verhuurders als huurders. Maar er is wel wat veranderd. Sinds ons nieuwe beleid in 2015, zijn het niet zozeer meer omwonenden die tot hun eigen verrassing tot de conclusie komen dat die 15%-norm, waaraan ze dachten rechtszekerheid te ontleen, betekende dat er toch een studentenhuis naast hen kwam. Die zijn het niet meer, die reageren. Nee, het zijn nu inderdaad vooral verhuurders en niet alleen in deze kwestie, maar u hebt het zelf gezien bij de behandeling van de verhuurvergunning, u hebt het gezien in media waarop advocaten, zelfs de advocaten die hier inspreken op deze kwestie, zich roeren en zich keren tegen het beleid van de gemeente. Nog steeds is er sprake van veel gedoe, veel rechtszaken, veel mensen die zich ergens druk over maken. Dat is niet voor niets, want het gaat om heel veel belangrijke zaken. Het gaat om leefbaarheid, het gaat om huisvesting en dat is een schaars goed in onze gemeente en het gaat ook heel vaak om economie, om geld verdienen en om de waarde van je huis, dan wel de waarde van je vastgoed, hoe je het gebouw maar definieert. En dat betekent inderdaad ook dat we daar de komende jaren mee te maken zullen blijven hebben, want wij hebben ons beleid veranderd. Stevig veranderd. Echt anders dan een aantal jaren geleden. Een grote verandering, ondanks dat er heel veel discussie over geweest is. Er zijn nog heel veel mensen, zowel bewoners als verhuurders in de praktijk, merken wij ook, vaak onbekend met het beleid dat wij hebben. En dat leidt soms tot verrassingen, tot teleurstellingen en soms ook tot vervelende zaken. Dat staat hier los van, maar met onze nieuwe verhuurdersvergunning die wij 1 januari hebben ingevoerd, kan ik u verzekeren: als we die moeten toepassen, zullen we ook weer een golf meemaken van rechtszaken en kwesties, dan wel bij de ombudsman, dan wel bij de bezwaarschriftencommissie. Dat is hier dus ook het geval.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Bedankt, voorzitter. Ja, een heel uitgebreide inleiding van de wethouder. Kunnen wij tot de kern van de zaak komen? Accepteert het college het oordeel van de ombudsman? Of gaat u er dan maar aan de andere kant inhoudelijk op in: wat klopt er niet aan het oordeel van de ombudsman, dat hier niet behoorlijk is gehandeld door de gemeente?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nou, volgens mij staat het allemaal in de brief. Maar goed, ik kom daar uitgebreid terug. Ik zeg dit niet voor niets. Waarom? Omdat dit wel degelijk te maken heeft met de manier waarop wij als gemeente hebben gekeken naar het oordeel van de ombudsman.

Laat ik beginnen met waar uiteindelijk deze kwestie om gaat en waarom deze kwestie hier op de agenda staat. Dat is inderdaad het oordeel van de ombudsman, dat geleid heeft tot een brief aan u en dat is voor een aantal van u reden geweest om dit op de agenda te zetten. Dat is waar we het over hebben, over de juistheid of de niet-juistheid van het beleid dat wij twee jaar geleden hebben veranderd. Of er niet misschien nog veel meer zou moeten gebeuren, daar gaat dit feitelijk niet om. Nee, waar het om gaat is inderdaad de keuze van de ombudsman, om dit oordeel uit te spreken en dat onder uw aandacht te brengen. En dat is ook volkomen terecht, dat u daar aandacht voor vraagt.

En om op de heer Ubbens in te gaan: kijk, de conclusie die bijvoorbeeld door een aantal partijen getrokken wordt en die ik ook in de motie teruglees, dat het feit dat het college niet alleen dit jaar, maar ook vorig jaar al, zeg ik tot mevrouw De Vries, toen de VVD nog in het college zat, tot deze conclusie is gekomen, is niet omdat wij de ombudsman een onbelangrijk instituut zouden vinden. Het is niet omdat wij op onderdelen het oneens zijn met de ombudsman. Wel degelijk legt ombudsman op een aantal punten de vinger op de zere plek en dat hebben wij volgens mij ook keurig in onze brief, de tweede brief, aangegeven. Maar wel omdat wij uiteindelijk een afweging hebben moeten maken: gaan wij het oordeel van de ombudsman in dit geval overnemen of doen we dat niet? En het feit dat wij dat uiteindelijk niet gedaan hebben, doet helemaal niets af aan het feit dat wij de ombudsman niet serieus zouden nemen. Nee, we hebben juist indringend gesproken, zowel op portefeuillehoudersniveau als in het college, wat te doen met dit advies. We hebben alle consequenties ervan op een rijtje gezet en we hebben ook gekeken wat nu een deugdelijke argumentatie is om het een te doen of het ander. En daar hebben wij inderdaad een keuze in gemaakt.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Nou, dan graag even tot dat punt komend: wat is dan precies de reden dat u het niet met de ombudsman eens bent, dat hier onbehoorlijk is gehandeld door de gemeente?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Volgens mij staat dat in de brief, maar ik wil het best voor alle duidelijkheid hier nog herhalen. Het zit hem in – om het even globaal te maken, want anders wordt het te gedetailleerd, denk ik – twee elementen. Het ene element is: wanneer je deze kwestie reduceert, en dat is misschien vanuit de positie van de ombudsman nog wel begrijpelijk, tot een kwestie van aan de ene kant de grote gemeente en aan de andere kant de individuele verhuurder, dan kan ik mij zelfs voorstellen dat vanuit de ombudsman het advies luidt zoals het is. Dat kunnen wij ons goed voorstellen. Maar het gaat hier natuurlijk om meer. Op het moment dat wij in dit geval het advies van de ombudsman zouden overnemen en mogelijke consequenties in termen van precedentwerking hebben, en je dat bijvoorbeeld tegenover de rechtszekerheid van allerlei andere buurtbewoners zet, dan vinden wij dat niet juist.

Het tweede element, en dat heeft wel betrekking op deze specifieke zaak, op de verhouding tussen verhuurder en huurder, is dat wij simpelweg zeggen dat wij precies gedaan hebben wat wij als overheid in ieder geval minimaal moeten doen. Natuurlijk hadden we meer kunnen doen en was dat beter geweest, maar we hebben wel gewoon gedaan wat we moeten doen. We hebben aan onze informatieplicht voldaan, dat staat keurig in onze wettelijke informatieplicht. We hebben een advertentie gezet en wij zijn inderdaad, dat heeft een aantal van u ook gezegd, van mening dat iemand die hier een huis bezit en daar geld mee verdient, en met dat doel een huis bezit – waar niets mis mee is, daar zeg ik niets kwaads over – ook de verantwoordelijkheid heeft om zich van gewijzigde regelgeving – die kan trouwens niet alleen vanuit de gemeente komen, maar ook vanuit het Rijk of wat dan ook – op de hoogte te stellen.

De VOORZITTER: Ik ga u even onderbreken. De heer Ubbens eerst en daarna mevrouw De Vries.

De heer UBBENS (CDA): Dank, voorzitter. Dan over die twee dingen. Ten eerste, het eerste argument dat u geeft is min of meer: de consequenties voor ons, als wij dit gaan doen, zijn eigenlijk te vergaand en dus gaan we de aanbeveling van de ombudsman niet volgen. En het andere punt dat u maakt is dat u zegt, daar ben ik het even kwijt ...

Wethouder VAN DER SCHAAF: Het andere punt was dat wij vinden dat wij in principe aan onze plicht hebben voldaan.

De heer UBBENS (CDA): Precies. Dat is nou juist waar de ombudsman op ingaat en waarvan zij aangeeft dat in het beleid is afgesproken dat u een aantal handelingen zou doen. Die zijn niet naar behoren uitgevoerd en daarom vind ik het onbehoorlijk. U zegt: ja, we hebben aan de minimumplicht wel voldaan, maar juist daarop gaat de ombudsman in, dat dit dus, omdat u dat hebt afgesproken van tevoren in het beleid, niet is uitgevoerd.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ik ga ook niet zeggen dat het oordeel van de ombudsman ongefundeerd is, of iets dergelijks. Maar waar het om gaat is welke consequentie je verbindt aan het advies van de ombudsman. Neem je dat over of neem je het niet over? Nou, dan heb je allerlei zaken te beschouwen. Daar komen wij tot de conclusie, u vat het net keurig samen: er zit aan de ene kant het aspect aan van wat de maatschappelijke effecten zijn, die breder zijn dan deze individuele casussen op het totaal. En het tweede is: vind je het advies en de aanbeveling, de conclusie van de ombudsman zodanig dat je van mening bent dat je daarmee ook de consequentie die de ombudsman er zelf aan hangt, namelijk om deze gevallen alsnog die vergunning te verlenen, voldoende gemotiveerd vindt? Vind je in het advies van de ombudsman daar voldoende reden voor? Nou, ons antwoord daarop is nee. Simpelweg omdat wij vinden dat wij in principe, en daar zat ik net middenin, voldaan hebben aan hetgeen wij wettelijk verplicht zijn en dat er daarnaast ook in dit geval echt wel degelijk een verantwoordelijkheid is voor de eigenaar om dat te doen.

Kijk, en het vervelende van deze kwestie is dat wij ervoor gekozen hebben om inderdaad bovenop onze wettelijke verplichting, alle eigenaren voor zover wij die konden vinden op dat moment te informeren. Daar is ergens een selectie in gemaakt, waarvan je achteraf kunt zeggen: dat hadden we beter niet kunnen doen. En daardoor krijg je juist vanuit de wens om de eigenaren bovenwettelijk te informeren, dat we inderdaad de ene groep eigenaren, de grootste groep voor alle duidelijkheid, wel hebben geïnformeerd en een relatief kleine groep niet hebben geïnformeerd. En die ongelijkheid is voor de ombudsman reden om te zeggen: dan moet je die mensen alsnog maar een vergunning geven. Die mening delen wij om die reden niet.

Dan gaat het dus niet zozeer erom dat wij ons achter de rechter verschuilen, ik vind alleen wel dat over de rechtmatigheid van ons handelen de rechter een oordeel zal moeten vellen. En op het moment dat de rechter dat gedaan heeft ...

De VOORZITTER: Ik ga u weer even onderbreken.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Zullen wij vervolgens kijken wat voor consequenties dat heeft voor ons beleid.

De VOORZITTER: Mevrouw De Vries.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Ik krijg toch heel erg het gevoel dat de wethouder het advies en eigenlijk het hele rapport van de ombudsman ontzettend bagatelliseert. Volgens mij gebeuren er drie dingen. De ombudsman constateert fouten, de conclusie daarvan is dat de gemeente onbehoorlijk gehandeld heeft en zij geeft vervolgens een advies. Met welke van die drie punten is de wethouder het eens en met welke van die drie punten is de wethouder het oneens?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Volgens mij heb ik net uitgebreid aangegeven en ook in de brief staat aangegeven hoe wij met het advies van de ombudsman omgaan. Ik neem toch echt met klem afstand van de redenering dat, op het moment dat je het niet met de ombudsman eens bent, je dan de ombudsman bagatelliseert. Ik kan het net zo goed omdraaien: omdat de ombudsman dit zegt, is het waar en vindt u het ook. Nee, wij hebben een eigenstandige afweging te maken als college. Dat mag u als raad ook doen. Wij hebben daar argumenten voor, daar kunt u het niet mee eens zijn, daar kunnen we met elkaar over discussiëren, maar de suggestie dat wij als college de ombudsman maar aan de kant schuiven, werp ik

echt verre van mij. Wij hebben met de ombudsman zelf gesproken; ik heb persoonlijk met haar gesproken, de ambtenaren hebben met haar gesproken, wij hebben er in het college uitgebreid over gesproken, wij hebben het voor u keurig in een brief neergezet. Daar zijn we echt niet over één nacht ijs gegaan. U kunt het met ons oordeel oneens zijn, maar ik neem met kracht afstand, voorzitter, van de suggestie dat wij de ombudsman niet serieus zouden nemen of zouden bagatelliseren.

De VOORZITTER: Ik ga u allemaal zo het woord geven, maar ik constateer dat er aan het debat al vrij lang geen nieuwe argumenten meer worden toegevoegd en dat wij inmiddels ongeveer de derde keer hetzelfde rondje argumentaties langs zijn gegaan. De standpunten van de verschillende partijen zijn volgens mij volstrekt helder en het opnieuw citeren vanuit de rapportage van de ombudsman en opnieuw aangeven wat al in de brief staat van de zijde van het college, geeft volgens mij geen nuttige bijdrage meer aan dit debat. Dus mijn voorstel zou zijn om langzamerhand tot een afronding te komen. Degenen die hun handen hebben opgestoken, krijgen van mij nog die gelegenheid en dan stel ik voor dat we langzamerhand afronden. De heer Duit.

De heer DUIT (Student en Stad): Ja, ik hoor de wethouder letterlijk zeggen: “achteraf hadden we dit beter niet kunnen doen”, doelend op de selectiecriteria. En in dat licht vraag ik me toch af: kan de wethouder dan niet, als hij zijn eigen fout inziet, zeggen: jongens dan gaan we die fout herstellen, want we hebben een fout gemaakt? Dat geeft de wethouder nu openlijk toe en daar ben ik heel blij mee. Dat we dat gewoon gaan herstellen. Want dat is wat hier gebeurd is. We hebben een fout gemaakt.

De VOORZITTER: Oké. De wethouder.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Voorzitter, ik heb volgens mij net aangegeven: die fout is niet te herstellen, want we kunnen niet met terugwerkende kracht datgene doen. En ik heb aangegeven dat we achteraf, gezien het advies van de ombudsman, dat hebben we volgens mij ook in de brief toegegeven dus het is echt niet de eerste keer dat ik dat zeg, daar neem ik dan ook even afstand van ... Die fout is niet te herstellen. Die is alleen maar te herstellen als we nu inderdaad massaal alsnog wel die vergunningen verlenen en ik heb net aangegeven dat de wereld groter is dan alleen maar de gemeente en deze vergunninghouders of kamerverhuurders. En dat we dat ook gezien de situatie op de woningmarkt en in onze wijken niet verantwoord vinden en eerlijk gezegd ook, ondanks dat wij misschien die selectie niet goed hebben gemaakt, ook niet redelijk. We blijven erbij dat je als eigenaar van huizen een verantwoordelijkheid hebt om zelf ook op regelgeving te letten.

De VOORZITTER: Ik ga naar de heer Van Kesteren.

Wethouder VAN DER SCHAAF: En daar is ontzettend veel discussie over geweest in deze stad, dus als je dat vervolgens niet doorhebt, ja dan zijn de consequenties ook voor jezelf.

De VOORZITTER: De heer Van Kesteren.

De heer VAN KESTEREN (PVV): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, als ik de wethouder zo beluister, dan volgt hij een bestuurlijke, formele benadering. Hij focust op procedures die er zijn gevolgd. Ik begrijp nu ook dat dit tot enorme juridische kosten heeft geleid, want we weten ook dat de juridische kosten voor de gemeente inmiddels de pan uitrijzen. Nou, dit is een verklaring daarvoor. Waarom af en toe ook niet eens een pragmatische benadering van redelijkheid en billijkheid, wanneer de gemeente naar mijn idee veel onnodige ellende achteraf kan voorkomen? De menselijke maat, waar we het zo vaak over hebben. Het is niet zwart of wit. Er zit ook nog iets tussenin. Zou u daar eens over willen na gaan denken, of daar een modus voor te vinden is? Bent u daartoe bereid?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Voorzitter, dat is precies wat wij gedaan hebben bij de verandering van de regelgeving. We hebben een overgangstermijn van maar liefst twee jaar gehad. Ik kan mij nog een debatje met de heer Sijbolts herinneren, die zei: is dat niet veel te lang? Twee jaar hebben we gehanteerd, waarin eigenaren de mogelijkheid hebben gehad om dit aan te vragen. Er was een enorme maatschappelijke discussie over dit thema. Als mensen, partijen dan niet in de gaten hebben dat er in Groningen op dit punt wel eens iets kan veranderen, en dan alleen maar verwijzen naar een brief die zij van de gemeente niet gekregen hebben, dat snap ik, als je het heel individueel bekijkt, dat de ombudsman

tot zo'n conclusie komt, maar de consequentie daarvan dat wij alsnog die vergunning zouden moeten verlenen, nogmaals, gaat het college te ver.

Wat niet wegneemt ... want er zijn wel een paar vragen gesteld, waar ik dan even als het mag, nu antwoord op wil geven.

De VOORZITTER: Mevrouw De Vries nog. Niet meer? Ga uw gang.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Er zijn een paar specifiekere vragen gesteld, voorzitter, waar ik nog wel even aandacht voor wil geven. Dat neemt niet weg dat wij in de handhaving natuurlijk wel degelijk, en dan ook even reagerend op de heer Van Kesteren, als het om menselijke maat gaat, zorgvuldigheid en voorzichtigheid als uitgangspunten nemen. Er zijn intussen, zonder dat u daar iets over gehoord had, al 45 zaken op basis van handhaving opgelost. Daar zijn geen procedures over geweest. Bij een aantal wel, maar ook een heleboel niet. En natuurlijk houden wij er rekening mee dat bijvoorbeeld studenten daar niet het slachtoffer van moeten worden. En als een aantal fracties – mevrouw Schouten van GroenLinks, de heer Rebergen van de ChristenUnie – zegt dat zij het beeld hebben dat we op dit moment in de handhaving misschien termijnen te strak hanteren, waardoor studenten of verhuurders daar in de praktijk onvoldoende mee uit de voeten kunnen, zijn we echt bereid, als dat zo is, om daar wat meer tijd voor te nemen. Dat is helemaal het punt niet. Maar de hoofdlijn blijft wel hetzelfde: dat wij niet alsnog onttrekkingsvergunningen gaan verlenen, simpelweg omdat je daarmee geen tijdelijke oplossing creëert, maar een definitieve oplossing, waardoor die woningen structureel, zeker op onze markt, onttrokken zijn aan de woningvoorraad. En dat is precies wat wij niet meer willen als gemeente.

Dan heeft de heer Rustebiel nog twee vragen gesteld.

De VOORZITTER: Voordat u overgaat naar de heer Rustebiel, ga ik nog even mevrouw De Vries het woord geven voor een korte interruptie, als dat kan.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Ik hoor de wethouder zeggen dat het gaat om woningen die dan structureel onttrokken worden aan de woningmarkt. Maar dat zijn die woningen vaak al wel veertig jaar lang. Wat maakt het dan, dat het nu ineens heel anders zou moeten bij deze woningen? Het zijn bestaande rechten van mensen.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nee, het zijn helemaal geen rechten van mensen, het zijn woningen die tot nu toe, omdat er simpelweg geen toestemming voor nodig was, blijkbaar in de praktijk gebruikt werden voor verhuur. Maximaal drie kamers. Dat is dus geen onttrokken woning. Een woning wordt pas onttrokken op het moment dat wij daar een kamerverhuurvergunning voor verlenen.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Ik heb een concreet voorbeeld, waarbij een verhuurder gewoon een brief heeft gekregen, een jaar of veertig geleden van de gemeente. Toen was het gemeentelijk beleid dat je een brief moest krijgen met toestemming van de gemeente om een woning voor kamerverhuur te gebruiken. Dus hij heeft gewoon toestemming van de gemeente. Dat komt er nog bovenop. Maar alle andere situaties, dat waren gewoon bestaande rechten. Daar is de wethouder nog niet op ingegaan.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Daar hebben we juist wel rekening mee gehouden. Vandaar dat we ook een overgangstermijn hebben aangegeven, waardoor mensen ook de mogelijkheid hadden om die situatie, zonder dat we dat verder aan een omgevingstoets hebben laten toetsen, recht hadden op die onttrekkingsvergunning. Dus we hadden een heel ruime overgangstermijn om die bestaande rechten te respecteren. Dus we hebben daar juist heel veel aan gedaan. Zoveel dat meerdere mensen – ik verwees net naar de heer Sijbolts, maar u moest eens weten hoeveel kritiek wij van woonwijken gehad hebben – die zeiden: Hoe kan het nou? Eindelijk is die beweging teruggekeerd en nou worden er alsnog allemaal extra onttrekkingsvergunningen verleend. We hebben juist heel veel kritiek gehad op die ruimere regeling. We hebben mensen daar 2 jaar de tijd voor gegeven. Niet voor niets, de heer Van der Laan wees er al terecht op, was er de brief uit de Schildersbuurt. U moest eens weten wat de effecten zijn, wanneer we nu zouden zeggen: we geven al die 350 mensen maximaal alsnog een vergunning. Dat is precies de verkeerde beweging die wij dan maken, ook in het licht van wat vanmorgen in de krant stond.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat de wethouder nu de gelegenheid krijgt om zijn betoog af te maken.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, ik wou eigenlijk afronden met de vragen van de heer Rustebiel, voorzitter. Die geeft denk ik terecht aan dat wij, op het moment dat er een concrete rechtszaak loopt rond de specifieke casus, dat is bijna niet meer dan logisch, de handhaving opschorten. Het is overigens wel zo dat rechtszaken vaak ontstaan naar aanleiding van handhaving. Het is niet zo dat we gaan handhaven vanwege de rechtszaak. Maar goed, ik denk wel dat die zaken met elkaar verband houden.

En dan de laatste opmerking, die raakt ook wel weer aan de kern, aan de achtergrond van dit debat: kunnen wij als studentenstad met studentenhuysvesting die terugname van het aantal kamers, die het gevolg is van ons beleid van een aantal jaren geleden, opvangen? Zoals u ook in ons coalitieakkoord hebt gelezen, hebben wij de ambitie als college om die druk op de wijken van bestaande kamerverhuurpanden verder terug te dringen, net als het vorige college. En dat doen we vooral door heel veel bij te bouwen. Het hele jongerenhuysvestingsbeleid is juist erop gebaseerd door bij te bouwen en daarmee proberen we de druk op de wijken te verminderen. Dus het antwoord daarop is ja, deze terugname van het aantal kamers, voor zover die te meten is, zal zeker op te vangen zijn in ons beleid.

De VOORZITTER: Oké. Dan ga ik nog even kijken ... Ik geef u het woord, als u straks geen tweede termijn aanvraagt. Als we dat nou eens even afspreken met elkaar? Nou, dat scheelt. Ga uw gang.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Een laatste vraag. Is er ook een mogelijkheid voor dit college, voor de wethouder, om even te wachten met handhaven totdat de eerste uitspraken van de rechter er zijn, zodat er duidelijkheid is over of wij dit überhaupt op deze manier hadden mogen doen?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nou, wij mogen het doen, simpelweg omdat wij daar zelf over gaan. Dus wij handelen absoluut niet tegen de wet. Dus de vraag of wij het hadden mogen doen, kan inderdaad pas achteraf blijken. Iedereen weet op dit moment, of hoort te weten, laat ik het zo zeggen, wat je moet doen als je kamers verhuurt om dat in lijn te brengen met de regelgeving die we in Groningen hebben. Dus ik zie geen reden om nu de handhaving te stoppen. Dat zou ook bijzonder zijn, want er zijn ook heel veel andere zaken in Groningen waar rechtszaken lopen en daar stoppen we ook niet een, twee, drie met het beleid. Het is wel zo dat, op het moment dat er uitspraken zijn die relevant zijn en betrekking hebben en mogelijk effect hebben op het beleid, dat moment er wel is. Maar zolang de rechtsuitspraak er niet is, zie ik geen reden om plotseling het beleid aan te passen.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Ik vind het heel heftig dat dit er nu voor gaat zorgen dat er ontzettend veel ...

De VOORZITTER: Ik ga nu afronden.

Mevrouw DE VRIES (VVD): Gerechtelijke procedures zijn om die handhaving ...

De VOORZITTER: Mevrouw De Vries, wij ronden af. Hebt u nog een laatste opmerking?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Het beeld werd neergezet dat er ontzettend veel gerechtelijke procedures zijn opgestart, maar op dit moment is dat absoluut niet het geval. Wat ik al zei: er zijn 45 zaken zonder gerechtelijke procedure opgelost. Er zijn 6 zaken bij de ombudsman geweest en er zijn nu een paar zaken bij de rechter. En op het moment dat daar een uitspraak over is, kijken we verder.

De VOORZITTER: Nou, dan gaan we nu eens even kijken hoever wij staan. Dat was de vraag zeker, of niet?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nou, de motie, daar wil ik toch nog wel iets over zeggen. Het advies van het college is dat wij de motie ontraden, dat zal geen verrassing zijn. Er zitten wel twee elementen in die ik nog even wil benadrukken. Ten eerste moeten we constateren dat deze motie verder gaat dan het advies van de ombudsman. Dus het is niet zo dat ze alleen maar het advies van de ombudsman overneemt, ze gaat verder. Dat is constatering 1. En constatering 2, waar ik echt nogmaals op wil wijzen, is dat ik de overweging dat wij de positie van de ombudsman zouden ondermijnen omdat wij een keer een advies niet overnemen, namens het college ernstig bestrijd.

De VOORZITTER: Ga uw gang.

De heer REBERGEN (CU): Ja, in de motie wordt gevraagd om mensen nog een keer in de gelegenheid te stellen om een onttrekkingsvergunning aan te vragen en ik heb de vraag gesteld aan de wethouder wat de gevolgen daarvan zijn en of het waarschijnlijk zou zijn dat die onttrekkingsvergunning dan toegekend zou worden.

De VOORZITTER: Kunt u daar nog iets over zeggen?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Iedereen is altijd in de gelegenheid in Groningen, nog steeds, om onttrekkingsvergunningen aan te vragen. Dat is niet verboden. In de huidige situatie is de kans dat je die krijgt klein en dat geldt ook voor deze mensen.

De VOORZITTER: Mijn voorstel is dat wij langzamerhand naar de stemming over de motie gaan. En ik geef graag de gelegenheid voor een stemverklaring, maar misschien wilt u nog iets anders? De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, ik heb niet aangegeven dat ik geen tweede termijn wilde.

De VOORZITTER: Dat is waar.

De heer UBBENS (CDA): Ik kan het ook wel kort houden. Toen wij instemden met ...

De VOORZITTER: Ja, moment. Even voor de orde van de vergadering. U wilt toch wel kort iets zeggen in tweede termijn? Want als u dat doet, dan geef ik de anderen ook de gelegenheid. Ga uw gang.

De heer UBBENS (CDA): Ja, dank, voorzitter. Toen wij instemden met het voorstel om de onttrekkingsvergunningen ook te gaan toepassen op woningen waar maar drie kamers worden verhuurd, zat in dat voorstel opgenomen dat wij daarover die eigenaren extra goed moesten informeren, middels een advertentie en middels een brief naar al die eigenaren. We moeten constateren dat dit onvoldoende is gebeurd. Daarover is een oordeel van de ombudsman gekomen. Die ombudsman werkt voor de raad. Wij vragen die ombudsman om klachten namens inwoners en eigenaren in onze stad te behandelen. Als wij dan zeggen: 'ja, maar de consequentie van die uitspraak vinden wij eigenlijk te groot, te vergaand en dus doen we er niets mee', dan vind ik dat op zichzelf ook weer onbehoorlijk van ons als gemeenteraad. Dat we dat gewoon laten passeren. Dus dat wilde ik nog even zeggen.

De VOORZITTER: Wat een heerlijke stilte. Zullen wij het hierbij laten? De wethouder.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Kort, voorzitter. Een tweede termijn geldt denk ik ook voor het college. Nee, even over het eerste stuk van de heer Ubbens. Daar ben ik het helemaal mee eens. Ik kan me goed voorstellen dat je als raad, maar dat geldt trouwens ook voor het college hoor, met elkaar een beleid afspreekt en je moet eigenlijk constateren, wat de ombudsman ook zegt, dat de communicatie op dat gebied niet helemaal is zoals wij op dat moment voor ogen hadden. Ik zeg niet 'helemaal niet', maar 'niet helemaal'. Dat hebben we volgens mij ook erkend. Ik vind het wel wat ver gaan om vervolgens te zeggen dat, op het moment dat je daar niet dezelfde consequentie aan verbindt als de ombudsman, je dan onbehoorlijk bent. Dat wilde ik nog even toevoegen.

De VOORZITTER: Stemverklaringen. De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij voor Stad en Ommeland): Ik zou graag vijf minuten willen schorsen.

De VOORZITTER: Wij schorsen vijf minuten.

(Schorsing 20.42 uur - 20.52 uur)

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij voor Stad en Ommeland): We kunnen we wat mij betreft overgaan tot de stemming.

De VOORZITTER: Dan gaan wij over tot de procedure die uiteindelijk leidt tot het in stemming brengen van de motie. Is er behoefte aan stemverklaringen? De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij voor Stad en Ommeland): Dank u wel, voorzitter. Ik heb aan het begin van mijn betoog al ons dilemma uitgelegd. Mijn fractie heeft destijds, op basis van de toen bekende gegevens, ingestemd met het voorstel. De uitslag op basis van het rapport van de ombudsman is enerzijds dat er een aantal zaken niet goed is gegaan, anderzijds blijft onze zorg over de leefbaarheid in de wijken. Wat mijn fractie betreft kunnen wij dan maar op een manier stemmen en dat zal dus verdeeld zijn.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen nog behoefte aan stemverklaringen? Niet? Dan gaan we stemmen over de motie. 14 voor en 28 tegen. De motie is verworpen.

8.c: Haalbaarheidsonderzoek Huishoudelijke Hulp (collegebrief 9 april 2019)

De VOORZITTER: Wij gaan naar 8c, het haalbaarheidsonderzoek huishoudelijke hulp. De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, als het goed is, dan kan dit kort. Maar ik heb het bewust niet op de 1-minuutinterventies gezet, omdat ik weet dat, als je dat doet en er wel een debat ontstaat, je dan na een minuut in een keer wordt afgekapt. Niet door u hoor, maar dat zijn gewoon de regels die we hier hebben. Dus dan gaat het zo.

Voorzitter, wij hebben de afgelopen jaren veel discussies gehad in de gemeenteraad over de huishoudelijke hulp. Daar is een initiatiefvoorstel uit voortgekomen en uiteindelijk een onderzoek. Ik heb het onderzoek beoordeeld in de raadscommissie. Ik was daar niet laaiend enthousiast over, maar hoef daar niet enorm verder over uit te wijden, want dat lijkt mij weinig productief op dit moment. Maar voorzitter, wat wel heel erg opviel in al die discussies, is dat er bij meerdere partijen eigenlijk een aantal overeenkomsten was. Een ervan was in ieder geval dat men vond dat, wat er ook gebeurt – dus ook al gaan de thuiszorgbedrijven failliet of worden ze overgenomen of krijgen we andere contractpartners – de koppeltjes tussen de cliënten en de werknemers in stand gehouden moeten worden. Dat was een heel belangrijk punt van meerdere partijen die dat zeiden. En als we dan kijken naar het onderzoek van KPMG, dan staat daar ook de variant in die het college er zelf in heeft gefietst: het gebiedsgerichte aanbesteden. Nou, wat de SP betreft is dat een variant die een klein stapje vooruit zet in de goede richting. Het blijft nog steeds morrelen in hetzelfde systeem van marktwerking, maar het is toch een klein stapje in de goede richting. Dan moet je wel de vraag stellen: is zo'n variant per se goed voor het in stand houden van koppeltjes, ja of nee? Of zorgt dit weer voor onzekerheid, een kleiner gebied, minder aanbieders, een verandering van aanbieders? Goed, dat kan iets betekenen.

En voorzitter, wat de SP-fractie ook opgevallen is, is dat in de jaarlijkse cliënttevredenheidsonderzoeken die de gemeente uitvoert voor de Wet maatschappelijke ondersteuning, niet heel erg expliciet voorkomt wat het belang is dat cliënten en werknemers hechten – werknemers wordt eigenlijk helemaal niets gevraagd in het onderzoek – aan het in stand houden van de koppeltjes. En daarover heb ik met de Partij voor de Dieren, 100% Groningen en de Stadspartij een motie gemaakt en die wil ik graag indienen.

Motie 9: koppeltjes in stand houden (SP, PvdD, 100% Groningen, Stadspartij voor Stad en Ommeland)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 29 mei 2019, besprekende het Haalbaarheidsonderzoek Huishoudelijke Hulp (collegebrief 9 april 2019),

overwegende dat:

- er de afgelopen jaren veelvuldig gedebatteerd en gediscussieerd is over de huishoudelijke hulp;
- er bij de meerderheid van de gemeenteraad veel belang wordt gehecht aan de continuïteit van zorg en het in stand houden van de relatie tussen zorgverlener en cliënt;

verzoekt het college:

- het in stand houden van koppeltjes bij elke variant in de uitwerking mee te nemen;
- in het volgende cliënttevredenheidsonderzoek het belang van de continuïteit en het in stand houden van de 'koppeltjes' in de vragen en het onderzoek mee te nemen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Pechler.

De heer PECHLER (Partij voor de Dieren): Ja, dank u wel, voorzitter. Ook ik zal hier de discussie van de commissievergadering niet overdoen. Als Partij voor de Dieren vinden wij het jammer dat dit onderzoek is uitgevoerd op de huidige manier. We hadden graag meer aandacht gezien voor de belangen van de medewerkers en de cliënten, in plaats van voor de belangen van zorgbedrijven. Als je hulpbehoevend bent, is het een erg hoge drempel om vreemde mensen je huis binnen te laten, ook al zijn ze er met de beste bedoelingen. Bij veel mensen met een hulpvraag zijn het elke week al meerdere personen. Iemand voor het eten, iemand voor de steunkousen, iemand van de apotheek en iemand voor het huishouden. Bij de huishoudelijke hulp in het bijzonder, gaat het echt om een persoon die meerdere uren per week over de vloer is en met wie je een belangrijke sociale band opbouwt. Het is dan ook van groot belang om succesvolle koppeltjes van cliënten en medewerkers te laten bestaan en daarom zijn wij mede-indiener van de SP-motie hierover. Dank u wel.

De VOORZITTER: (...)

De heer SIJBOLTS (Stadspartij voor Stad en Ommeland): Dank u wel, voorzitter. Om te voorkomen dat ik het langer ga maken dan de heer Dijk, zal ik mij bij hem aansluiten.

De VOORZITTER: (...)

Mevrouw VAN DER WEELE (PvdA): Zeker zijn van goede hulp, niet alleen voor cliënten, maar zeker ook voor de uitvoerders van deze zorg. Voor ons ligt het haalbaarheidsonderzoek van de huishoudelijke hulp, waarin belangrijke onderdelen zijn meegenomen, zoals zeggenschap werknemers, passende hulp en continuïteit in zorg. Voor de Partij van de Arbeid zijn dit belangrijke onderdelen. Het onderzoek heeft op hoofdlijnen uiteindelijk vier vormen onderzocht en alhoewel de Partij van de Arbeid nog wel enkele vragen kan stellen bij het onderzoek, laat de uitkomst van het onderzoek nu geen reden zien om onmiddellijk in te grijpen en het stelsel op korte termijn te wijzigen. Waar wij blij mee zijn, is dat we dit uitvoerig hebben besproken in de commissie van 7 mei en dat de wethouder aangegeven heeft op twee belangrijke punten aan de slag te willen. Dat is onder andere de aanbeveling en de kans op verbeteringen op de huidige vorm die in het onderzoek naar voren kwamen en te kijken naar de 20% cliëntontevredenheid. Dus daar zijn we blij mee.

Daarnaast is de Partij van de Arbeid zeer gecharmeerd van het voorbeeld van de werknemerscorporatie, zoals in Zutphen. Wij willen graag het initiatief nemen om te kijken of daar ruimte voor is en behoefte aan is in Groningen. In de commissie gaven de SP, GroenLinks, ChristenUnie en 100% Groningen aan dit met ons mee op te willen pakken en we kregen daarvoor steun van de wethouder. Dus dat initiatief zal binnenkort volgen.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij voor Stad en Ommeland): Dank u wel, voorzitter. Ik ben enigszins verbaasd over het laatste deel van de woordvoering van de Partij van de Arbeid, want volgens mij is er nog niet zolang geleden op initiatief van de SP-fractie een initiatiefvoorstel ingediend dat gaat over wat u nu vertelt. Zou u mij dat uit kunnen leggen?

Mevrouw VAN DER WEELE (PvdA): Over welk voorstel en wanneer hebt u het dan?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij voor Stad en Ommeland): Nou, u zegt net dat u met een initiatief komt.

Mevrouw VAN DER WEELE (PvdA): Dat hebben we in de afgelopen commissie besproken naar aanleiding van het voorbeeld dat hiervan is uitgewerkt, in het onderzoek. Daar doel ik op.

De VOORZITTER: Ik dank u. Ik kijk even verder. De heer Visser.

De heer VISSER (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ik houd het ook kort, omdat naar mijn gevoel in de commissie inderdaad het belangrijkste al wel is gezegd. We hebben daar ook afgesproken dat het onderwerp weer op de agenda komt in het najaar van 2020, als we ook de effecten van bijvoorbeeld het abonnementstarief en het afschaffen van de algemene voorziening beter weten en ook het cliëntervaringsonderzoek 2019 op tafel ligt. In de commissie was mijn fractie kritisch over het onderzoek, maar ik vind het wel een nuttige inventarisatie van effecten die optreden bij de invoering van elk van de

varianten. In 2020 komen we weer op die varianten terug, omdat onze fractie een discussie over systeemverandering onder de huidige financiële omstandigheden in de zorg niet verstandig vindt. Enkele punten wil ik er nog uitlichten. In de eerste plaats steunen we het idee van de Partij van de Arbeid om de oprichting van een werknemerscorporatie te stimuleren. Daar bleek ook meer steun voor in de commissie. In de tweede plaats lijkt het onze fractie een goed idee om parallel aan of in het cliëntervaringsonderzoek van 2019 nader in te zoomen op de huishoudelijke hulp, zodat we een wat duidelijker beeld hebben in het najaar van 2020. We kunnen daarin die 20% waar mevrouw Van der Weele het net over had, die nu niet tevreden tot zeer ontevreden is, nader bevragen, de werknemers in een aanvullend onderzoek betrekken en mogelijk ook het onderwerp koppeltjes. We kunnen die aanvullingen voor 2019 nader vormgeven als wij binnenkort over het cliëntervaringsonderzoek 2018 spreken. De motie van de SP: De gedachte erachter steunen we. Ook wij vinden dat koppeltjes een wezenlijk element moeten zijn in de zorgcontinuïteit. Maar we willen graag weten hoe het college erover denkt.

De VOORZITTER: Anderen? De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, voorzitter, alleen even over de motie, in dit geval. Die verzoekt het college iets in een uitwerking mee te nemen. Waarbij ik me dan afvraag wanneer dat dan zou moeten gebeuren, welke uitwerking dat dan zou zijn. Wat ons betreft gaat dat niet heel erg snel en gaan we het niet doen voordat we de uitkomsten van het GON ook goed weten. Maar het tweede verzoekpunt is denk ik wel een goed verzoekpunt, waarin wij in het tevredenheidsonderzoek ook dat belang van die continuïteit en die koppeltjes meenemen. Dus wij zullen voor deze motie stemmen.

De VOORZITTER: De heer Brandsema.

De heer BRANDSEMA (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik ga niet mijn woordvoering van de commissie overdoen, dus ik kan daar kort over zijn. De huidige situatie leidt, wat de ChristenUnie betreft, niet tot reden om het huidige systeem te gaan veranderen. Wat de Partij van de Arbeid ook al aangaf, de corporatie zien wij wel als een interessant model en de huidige openhouseconstructie biedt ook een mogelijkheid voor medewerkers om, als men dat wil, een corporatie op te richten. En we sluiten ons graag aan bij de Partij van de Arbeid om daar ook wat mee te gaan doen.

Tot slot dan de motie van de SP. Wat in de motie al staat, is dat een meerderheid van de raad belang hecht aan de continuïteit van zorg en de relatie tussen zorgverlener en cliënt. Verder is het zo dat wij op dit moment geen indicatie hebben dat dit nu een probleem is. Het is op dit moment ook mogelijk en de gemeente, heb ik ambtelijk begrepen, legt ook nadruk op behoud van koppeltjes. Dus om die reden zie ik geen noodzaak om deze motie te steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Boter.

De heer BOTER (VVD): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. In de commissie is de woordvoerder al vrij duidelijk geweest over hoe wij als fractie erin staan. Dat is anders dan de SP, maar als ik naar de motie ga, dan staan daar over de koppeltjes de punten genoemd en dat is de menselijke maat van de zorg. En daar steunen wij de SP wel in, en de andere partijen. Wij zullen voor deze motie stemmen.

De VOORZITTER: Ik ga naar mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Wij sluiten ons aan bij de woordvoering van de heer Dijk van de SP. Dank u wel

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar de wethouder.

Wethouder JONGMAN: Ja, dank u wel, voorzitter. Zoals in de commissie al aangegeven, is huishoudelijke hulp voor vierduizend mensen in deze stad iets waar ze elke week, of in een bepaalde frequentie, heel veel plezier van hebben, omdat het hen helpt in het dagelijkse huishouden, om daar in ieder geval orde in te hebben en te houden, zodat zij mensen en bezoek ontvangen kunnen.

In de commissie is inderdaad het onderzoek uitgebreid besproken met varianten op het thema en binnen uw raad zijn er mensen minder enthousiast of wat enthousiaster in variaties op dat thema over dit onderzoek. De uitkomst ervan was wel dat we zeggen: we gaan nu geen stelselwijziging invoeren, maar we gaan dat in het vierde kwartaal van 2020 nader bespreken, om dan te kijken wat de effecten zijn van

het gebiedsondersteunend netwerk, wat er allemaal gebeurt op dit terrein, ook in contacten die er in de stad zijn en we kijken dan wat de mogelijkheden zijn.

Eigenlijk zijn er een paar punten overgebleven. Dat is vooral het onderwerp koppeltjes. Eigenlijk is het in deze raad en ook bij het college altijd de wens geweest om te werken in vaste stelletjes, zeg maar een koppeling tussen iemand die komt helpen in het huis en degene die dan de hulp ontvangt, waardoor je ook een relatie opbouwt en er niet elke week iemand anders op de stoep staat om het emmertje sop te pakken. Het is zo dat vanuit de contracten die wij hebben met de aanbieders, wij ook eisen stellen aan de borging van de zorgcontinuïteit. Op het moment dat TSN omviel, is ook in die continuïteit van de zorg gevraagd om dat aan te bieden, zodat die koppeltjes ook in stand bleven. En de aanbieder is ook verplicht op dit moment, in de huidige contracten, om die te borgen. Wij krijgen op dit moment ook geen signalen dat er in die koppeltjes dingen gaande zijn of dat er dingen fout gaan en aanbieders zijn ook zelf gebaat om continuïteit van zorg te hebben, zodat die tevredenheid er blijft. Want op het moment dat er van alles aan de hand is, hebben zij daar zelf ook last van.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja, voorzitter, continuïteit van zorg is natuurlijk iets anders dan dat die koppeltjes altijd in stand gehouden worden. En deze motie is natuurlijk niet geschreven met het idee dat het altijd zo blijft als het is, deze motie is geschreven met het idee dat er ook varianten worden onderzocht, mogelijk worden uitgewerkt, om te kijken hoe we dat anders kunnen inrichten. Daarvoor is ze geschreven. En ja, het spijt me, maar dat commerciële zorgpartijen zeggen dat ze gebaat zijn bij het in stand houden van koppeltjes: we hebben heel duidelijk gezien in de periode dat TSN omviel dat dit nogal ingewikkeld in elkaar stak. En ondanks dat het in de contracten stond, is mijn fractie in ieder geval van mening dat het echt nog wel wat steviger kan en dat het wel een goed signaal is als de gemeenteraad dat ook afgeeft.

Wethouder JONGMAN: Ik begrijp uw zorgpunt; wij delen hetzelfde punt, alleen zie ik een ander beeld. Ik was nog niet aan de beantwoording van de motie toe, maar u al wel. Maar het is een zorgpunt dat wij gewoon met u delen, maar wat we ook in de contracten daadwerkelijk hebben afgesproken, waar de zorgaanbieders ook op terug moeten koppelen wat daar gaande is. We hebben tot dusver geen signalen gehad dat daar dingen fout in gaan. Dus dat u vraagt om het in stand houden van koppeltjes bij elke variant in de uitwerking, willen wij ook, want dat vragen we nu al van de aanbieders en dat vragen we ook in de toekomst.

En het tweede punt dat u dan in uw motie vraagt is om het belang van continuïteit te vragen in cliënttevredenheidsonderzoek. Dat is niet mogelijk, omdat dit een heel breed uitgevraagd onderzoek is naar hoe mensen zorg beleven in deze stad en wat ze daarvan vinden. Dus het is niet mogelijk om dat in dat onderzoek mee te vragen, want dan krijgen we niet de juiste antwoorden op de juiste vraag.

Ik heb nog twee punten over, maar ik handel dan even dat onderdeel koppeltjes en de motie af, voorzitter. Dan zou ik deze motie willen ontraden, want het eerste punt willen wij ook; dat hebben we altijd gewild en ook voor de toekomst. En het tweede punt kunnen wij gewoon niet meenemen in het onderzoek dat wij uit laten gaan.

Er zijn nog twee dingen gevraagd. De toezegging die ik in de commissie gedaan heb op de ontevredenheid, op de corporatie en op de aanbevelingen, kans op verbeteringen die ook in het onderzoek gesignaleerd zijn, daar gaan wij uiteraard heel hard mee aan de slag. Daar komen we ook op terug in het najaar van 2020.

De VOORZITTER: Zullen wij de beraadslagingen beëindigen? De heer Dijk nog even?

De heer DIJK (SP): Ja, voorzitter, als je zo'n motie schrijft, dan hoop je inderdaad dat het lukt om dat in zo'n cliënttevredenheidsonderzoek te verwerken. Als de wethouder zegt dat dit nu niet lukt, dan denk ik dat mijn fractie even gaat nadenken over hoe we dan toch die groep, laat ik ze even de groep huishoudelijke zorgcliënten noemen, misschien specifiek gericht op het onderwerp 'koppeltjes in stand houden' op tevredenheid kunnen bevragen. En de wethouder heeft op zich wel geantwoord inderdaad, op dat de koppeltjes in stand gehouden moeten worden en daar komen we vast later nog wel op terug. Ik denk dat ik daarom ook de motie ga intrekken, omdat ik anders denk dat ze niet wordt aangenomen en dat schiet eigenlijk al helemaal niet op.

De VOORZITTER: U denkt erover om haar te gaan intrekken. Nu probeer ik daar even uit te halen ...

De heer DIJK (SP): Ik moest heel even ...

De VOORZITTER: Dat snap ik. Het gaat gebeuren. De motie is ingetrokken. Er valt geen besluitvorming meer te plegen over dit onderwerp. De beraadslagingen zijn gesloten, evenals de vergadering zelf.

8.d: *(is 6j geworden)*

9. Sluiting

De VOORZITTER: Ik wens u wel thuis.

(Sluiting 21.09 uur)